Αὔγουστος παρέσχε ναυμαχίαν καὶ μονομαχίαν.

Γερμανοὺς κατεστρέψατο Λόλλιος Μάρκος νεωτερίσαντας.

B *Ἀγρίππας Βόσφορον ἐχειρώσατο.*

Αὔγουστος μέγας ἀρχιερεὺς ἐψηφίσθη.

Τὰ ὑπόλοιπα τοῦ Ἡρώδου.

Ὑρκανὸν ἐκ Παρθικῆς ἐπανελθόντα γηραιὸν φόβῳ τῆς εὐγενείας Ἡρώδης ἀνεῖλεν, ὁμοίως δὲ καὶ Ἀριστόβουλον υἱὸν αὐτοῦ ἀρχιερέα.

Ὁ αὐτὸς καὶ Μαριάμνην ἰδίαν γαμετὴν θυγατέρα Ὑρκανοῦ, σὺν δύο παισὶν αὐτοῦ ἐξ αὐτῆς ἀνδρωθεῖσιν ἤδη, φονεύει, καὶ τὴν Μαριάμνης μητέρα, οἰκείαν δὲ πενθερὰν ὁ μιαιφόνος.

Κατὰ τὴν Ἰουδαίαν μέγας ἐγένετο σεισμός.

C Ἡρώδης πολλὰ καὶ μεγάλα ἔκτισεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

Ἡρώδης τὴν πάλαι Σαμάρειαν ἔρημον οὖσαν ἐκ θεμελίων ἤγειρε, Σεβαστὴν εἰς τιμὴν τοῦ Καίσαρος ὀνομάσας.

Ὁ αὐτὸς τὸ Πάνιον εἰδωλεῖον κατεσκεύασεν ἐν Παναϊάδι τῷ Πανί.

Λιμὸς μέγας κατὰ τὴν Ἰουδαίαν καὶ ὅλην Συρίαν ἐγένετο.

Ἡρώδης τὸν Ἱεροσολύμων ναὸν διπλοῦν ἀνῳκοδόμησεν.

2. In margine B ͵ευλθ΄. In G ͵ευλ΄. 3. *Βόσπορον* Scaliger p. 76. *Bosphorum* Eusebius p. 366. 5. ͵ευλα΄ margo G, quod om. B. 6. ὑρκανὸν B. Ὑρκανῶν G. 7. δὲ add. B. 10. δύο] δυσὶ m. 11. μαριάμμης B. 16. πάνιον AB. Πάνειον G. παναϊάδι B. Παναΐδι G. *Paneade* Eusebius p. 366.

Augustus navale certamen et gladiatorium munus dedit.
Lollius Marcus Germanos res novas molitos debellavit.
Agrippa Bosphorum invasit.
Augustus pontifex maximus renunciatus est.

Herodis reliquae res gestae.

Hyrcanum senio inclinatum e Parthica regione postliminio redeuntem sanguinis eius nobilitatem veritus Herodes occidit ac pariter Aristobulum eius filium pontificem.

Mariamnem Hyrcani filiam coniugem propriam cum liberis duobus adolescentiam praetergressis et Mariamnes germanam matrem sibi socrum idem parricida sustulit e vivis.

Iudaea magno terrae motu concussa.

Plurimas et praeclaras Hierosolymis aedes Herodes exstruxit.

Antiquam Samariam incolis desertam, in Augusti honorem Sebastes nomine imposito, Augustus a fundamentis erectam reparavit.

Idem Pani Panium fanum apud Paneadem consecravit.

Fames immensa per Iudaeam et Syriam grassata est.

Herodes Hierosolymiticum templum instauravit et geminum effecit.

Ἡρώδης τὸν πάλαι Στράτωνος πύργον Καισάρειαν εἰς τιμὴν τοῦ Καίσαρος ἐπικτίσας ὠνόμασεν.

Ὁ αὐτὸς Ἀνθηδόνα ἐπέκτισεν Ἀγριππίναν μετονομάσας, ἔτι τε Παρσανάβαν εἰς τιμὴν Ἀντιπάτρου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀντι- D πατρίδα ὠνόμασε, καὶ ἄλλην εἰς οἰκεῖον ἐκάλεσεν ὄνομα πόλιν ἐγείρας Ἡρώδιον. ὁ αὐτὸς τὴν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ Γαβὰλ καὶ κατὰ πάσας πόλεις Συρίας καὶ Παλαιστίνης ἐπέκτισεν.

Ὁ αὐτὸς πρὸς ταῖς πολλαῖς μιαιφονίαις τὸν ἄνδρα Σαλώμης οἰκείας ἀδελφῆς ἀνεῖλε καὶ πάλιν ἕτερον αὐτῆς ἄνδρα δεύτερον ἔδωκεν.

Ὁ αὐτὸς τοὺς Ἰουδαίων νομομαθεῖς καὶ τῶν πατρίων ζηλωτὰς ἀπέκτεινεν.

Ὁ αὐτὸς τὰς ἀναγράπτους Ἰουδαίων γενεαλογίας ἐνέπρησεν, ἀμάρτυρον ὡς ἑαυτῷ κἀκείνοις πραγματευόμενος τὴν εὐγένειαν.

Δέον γινώσκειν ὅτι τὸ πρῶτον ἔτος Αὐγούστου Καίσαρος P. 315 ͵ευνη΄ ἔτος ἐστὶ τοῦ κόσμου, τὸ δὲ τέλος τοῦ ͵ευλθ΄ ἔτους τοῦ κόσμου πλήρωμα τοῦ μα΄ ἔτους τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου ἐστὶ καὶ ἀρχὴ τοῦ μβ΄ ἔτους, τοῦ δὲ Ἡρώδου ἐστὶν ἔτος λβ΄.

Τῷ ͵εφ΄ ἔτει τοῦ κόσμου, τοῦ δὲ Αὐγούστου Καίσαρος μβ΄, Ἡρώδου δὲ λβ΄, μηνὶ καθ᾽ Ἑβραίους ζ΄ ἤτοι Σεπτεμβρίῳ κζ΄, Ζα-

4. τε] δὲ G. παρσανάβαν B. Παρασανάβαν G. „Ioseph. *Καφαρσαβᾶν*. Chr. Alex. *Περσαβίνην*." m. Omisit Eusebius p. 366. αὐτοῦ] ἑαυτοῦ G. 6. Γαβὰλ] Γαμὰλ G. κατὰ πάσας B. κατασπάσας G. 9. αὐτῆς] αὐτῇ m. 11. νομομαθεῖς] ὀνομασθεὶς G. 14. ἀμαρτύρως ἑαυτῷ G. 16. τοῦ κόσμου] τοῦ om. B. 18 et 20. Ἡρώδους G. 20. ζ m. ζ ι΄ vulgo. Τοῦτο τὸ ἔτος τὸ πρῶτον τῆς τοῦ Σωτῆρος ὑπάρχει γεννήσεως, τῆς μὲν ια΄. περιόδου τῶν φλβ΄. ἐτῶν ρπα΄. ἔτος ὄν, τῆς ζ. (ϛ΄ Goarus) κη΄. ἐτηρίδος τοῦ ἡλίου, ἔτος ιβ΄. σελήνης θ΄. μὴν Σεπτέμβριος, ἡμέρα τοῦ μηνὸς κζ. τῆς ἑβδομάδος ε΄ margo A.

Veterem Stratonis turrim aedificiis auctam de Caesaris nomine Caesaream Herodes appellavit.

Idem Anthedonem absolvit vocavitque Agrippinam; Capharsabam quoque in Antipatri memoriam Antipatridem nuncupavit; aliamque urbem proprio sibi nomine dixit Herodium; Gamalam insuper Galilaeae aliasque aedes per Syriae et Palaestinae civitates cunctas perfecit.

Perpetratis pristinis caedibus eam addidit, qua sororis Salomes virum necaret et secundum ei coniugem induceret.

Idem Iudaeorum spectatissimos et patriarum legum observantes neci tradidit.

Idem Iudaicarum familiarum latercula litteris consignata nullo sibi caeterisque relicto nobilitatis indice combussit.

Sciendum annum Augusti Caesaris primum esse mundi 5459, anni vero a mundi conditu 5499, finem primi et quadragesimi ab Augusto numerati terminum esse et 42 principium; Herodis autem annum 32 in mundi 5500 et in Augusti Caesaris 42 incurrere. Herodis anno 32, mense iuxta He-

χαρίας θυμιῶν εἰς τὸ ἁγίασμα κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ, ὥς φησιν ὁ θεῖος εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, εἶδεν ἄγγελον τὴν τοῦ μεγάλου Ἰωάννου τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ σύλλη- B ψιν εὐαγγελιζόμενον αὐτῷ, καὶ φοβηθεὶς καὶ διστάσας ἔμεινεν ἄλαλος ἕως τοῦ τοκετοῦ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπιτίμησιν.

Σημειωτέον δὲ ἐν τῷ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίῳ πῶς φησιν ὁ V. 251 ἄγγελος περὶ τῆς τοῦ προδρόμου συλλήψεως πρὸς τὴν ἁγίαν παρθένον, καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου, τῆς μὲν ἐκ τοῦ Δαβίδ, τῆς δὲ ἐκ τοῦ Λευὶ καταγομένης, περὶ οὗ ἑξῆς παρεθέμεθα.

Τῷ αὐτῷ ͵εφ' ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου πληρουμένῳ, τῷ κη' τοῦ Φαμενὼθ, μηνὸς Μαρτίου κδ', καὶ ἀρχομένῳ τῷ Φαμενὼθ C κθ' ἤτοι Μαρτίου κε', ἕκτος μὴν ἀπὸ τοῦ εὐαγγελισμοῦ Ζαχαρίου καὶ τῆς τοῦ προδρόμου συλλήψεως, ἀπεστάλη ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ πρὸς τὴν ἁγίαν καὶ ὑπερένδοξον παρθένον τὰ τῆς παγκοσμίου σωτηρίας καὶ αἰωνίου ζωῆς εὐαγγέλια κομίζων. ἔτος τῆς μὲν ια' περιόδου τῶν φλβ' ἐτῶν ρπα' ἀρχόμενον, μὴν παρ' Ἑβραίοις Νισὰν πρωτόκτιστος α' ἄγων ἡμέραν, ἥτις κατὰ μὲν Ῥωμαίους τῇ κε' τοῦ Μαρτίου [μηνὸς] συμπίπτει ἀεὶ μηνὸς, κατὰ δὲ Αἰγυπτίους τῇ κθ' τοῦ Φαμενὼθ, πρὸ η' καλανδῶν Ἀπριλλίων, τοῦ δὲ δ' κατ' Αἰγυπτίους Χοιὰκ μηνὸς ἤτοι κδ' τοῦ Δε-

10. Ἔτος ἦν ἡλίου ιγ'. σελήνης ι'. ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος τοῦ ἁγίου εὐαγγελισμοῦ β'. μηνὸς Μαρτίου κε'. τῆς δὲ σωτηρίου γεννήσεως μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε'. ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ε'. (δ' m.) margo A. 11. ἀρχομένῳ τῷ B. ἀρχομένου (ἀρχομένῃ m.) τοῦ G. 15. τῆς om. G. 17. νισσᾶν A. νησσὰν B. Νισσὰν G. α' ἄγων ἡμέραν] πρῶτος ἄγων ἡμέραν G. 18. μηνὸς delet m. ἀεὶ] Conf. p. 326 a. 20. Χοιὰκ] Vulgo Χυὰκ. Ante ἤτοι lacunam indicat G.

braeos 7, hoc est Septembris die 27, Zacharias ex vicis propriae ordine thus ad sanctum incensurus, Luca sacro evangelista teste, angelum magni Ioannis praecursoris et baptistae conceptum annunciantem vidit; ex quo metu dubioque correptus, ad ortus usque diem loquendi expers in poenam remansit.

Observandum in Lucae evangelio de praecursoris conceptu inter verba cum sacra virgine ab angelo habita recenseri haec. Et ecce Elizabeth cognata tua: ut ex iis, qua ex David, qua ex Levi originem duxisse colligatur, de quibus sequentia declarabunt.

Eodem ab orbis conditu anno 5500 obeunte, mensis Phamenoth die 28, mensis Martii 24, iamque mensis Phamenoth die 29 succedente, id est Martii 25, qui mensis a nuncio ad Zachariam lato et Ioannis conceptu sextus est, ad sanctam et super omnes gloriosam virginem salutis universorum et aeternae vitae revelaturus auspicia Gabriel archangelus missus fuit. Annus quidem 11 periodi annorum 532 exoriebatur 181, quo Nisan mensis iuxta Hebraeos primus creatus dierum dux praeibat, qui in Martii mensis diem 25 Romanis familiarem semper incurrit, et in Aegyptiaci Phamenoth diem 29 octavo Kalend. Apriles. A quo die posthac mensis Choeac apud

κεμβρίου μηνὸς, πρὸ θ' καλανδῶν Ἰανουαρίων, εἰς συμπλήρωσιν τῆς λα' ἡμέρας τοῦ Χασελεῦ, θ' μηνὸς κατὰ τοὺς Ἑβραίους D καὶ Χριστιανοὺς, ἡμέραι σοε', καθ' ἣν τὸ κατὰ σάρκα ἐκ τῆς ἁγίας καὶ φύσει καὶ ἀληθείᾳ κυρίως θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. τῇ ἐπιούσῃ κε' ἐγεννήθη ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ υἱὸς, ἐν Βηθλεὲμ πόλει τῆς Ἰουδαίας, κατὰ τὸ μγ' ἔτος τῆς Αὐγούστου Ῥωμαίων Καίσαρος βασιλείας, ἐν ὑπατείᾳ Σουλπικίου Καμερίνου καὶ Γαΐου Ποππαίου, ὡς ἐν ἀκριβέσι καὶ παλαιοῖς ἀντιγράφοις φέρεται. ταῦτα οὐκ ἀφ' ἑαυτῶν συντετάχαμεν, ἀλλ' ἐκ τῶν παραδόσεων τοῦ μακαρίου ἀποστόλου καὶ ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Ἱππολύτου καὶ ἱερομάρτυρος, Ἀννιανοῦ τε τοῦ ὁσιωτάτου μοναχοῦ τοῦ συντάξαντος κύκλον ια' πασχάλια φλβ' ἐτῶν ἅμα σχολίοις ἀκριβέσι, καὶ Μαξίμου τοῦ ἁγιωτάτου μοναχοῦ καὶ φιλοσόφου μάρτυρος καὶ ὁμολογητοῦ καὶ μεγάλου διδασκάλου τῆς ἐκκλησίας. P. 316

Ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι τὴν οἰκουμένην, ὡς ἡ τῶν θείων εὐαγγελίων ἱερὰ βίβλος φησὶν, ἡνίκα καὶ Ἰωσὴφ σὺν τῇ παρθένῳ τὴν Βηθλεὲμ πόλιν Δαβὶδ καταλαβὼν, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβὶδ,

1. ἰαννουαρίων AB. 3. καθ' ἣν] ἐπληρώθησαν καθ' ἃς m. τὸ om. G. 4. καὶ φύσει] καὶ om. G. 5. Μαρίας] σύλληψις ἀπετελέσθη add. m. 7. ἔτος τῆς] ἔτος τοῦ G. 8. Vulgo ὑπατίᾳ. Legebatur Γουλπικίου καὶ Μαρίνου καὶ Γαΐου Πομπηΐου. Correxit m. 9. Ποππαίου] Ποππαίου Σαβίνου m. 11. καὶ om. B. 13. Vulgo πασχουάλια. πασχουάλιον m. πασχάλιον editio Veneta. Conf. ad p. 389, 15. | 14. μάρτυρος] μεγάλου G. 17. βίβλος] Lucae II, 1.

Aegyptios 4, (die 28), mensis nimirum Decembris die 24, nono Kalendas Ianuarias, ad mensis Chasleu penes Hebraeos et Christianos noni, et ad eius diei unius supra tricesimum complementum, diebus 275 elapsis, quibus secundum carnem ex sancta naturaliter vere et proprie dei genitrice et semper virgine Maria conceptus perfectus est; die 25 sequente dominus noster et deus Iesus Christus unigenitus dei filius in Bethleem civitate Iudaeae, imperii Augusti Rom. Caesaris anno 43, Sulpicio Camerino et C. Poppaeo Sabino coss., natus est; ut ex sincerioribus et antiquioribus exemplaribus habetur. Ex propria nusquam Minerva, sed ex B. apostoli, archiepiscopi et in agro Romano martyris Hippolyti et Aniani religiosissimi monachi, qui cyclum paschalem 11 annorum 532 scholiis illustratum studiosissime digessit, et Maximi sanctissimi monachi et praeclari philosophi, confessoris et praecipui ecclesiae doctoris traditis quasi per manus monumentis ista collegimus.

Exiit edictum a Caesare Augusto, ut describeretur universus orbis, ait sacratissimus divinorum evangeliorum textus, quo tempore Ioseph Bethleem David civitatem, virgine comite profectus, quod essent ex domo et

ἀπεγράφη. τότε τῶν ἡμερῶν τῆς ἀποῤῥήτου συλλήψεως πληρωθεισῶν τῇ θεομήτορι ἔτεκεν ὑπερφυῶς τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον καὶ ἐσπαργάνωσε καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ παρατυχούσῃ κατὰ τὸ θεοδόχον σπήλαιον φάτνῃ, διὰ τὸ μὴ ἔχειν τόπον B ἐν τῷ καταλύματι. ταύτης τῆς κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ἀπογραφῆς ὑπὸ τῆς συγκλήτου βουλῆς Κυρίνιος ἐπιμελητὴς ἐξεπέμφθη κατὰ τόδε τὸ κοσμικὸν ἔτος, οὐσιῶν καὶ οἰκητόρων ἀναγραφὰς ποιούμενος. αὕτη γάρ, φησὶν ὁ θεῖος Λουκᾶς, ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος Συρίας Κυρινίου.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφ'.

Τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως ἔτος α'.

Πληρωθέντος τοῦ ,εφ' καὶ ἀρξαμένου τοῦ ,εφα' ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ποιμένας πρώτους δι' ἀγγέλων εἰς θέαν καὶ ἀκοὴν προσεκαλέσατο τῶν ἀποῤῥήτων. ὁ αὐτὸς δι' ἀστέρος ὁδηγοῦ μάγους C εἰς δορυφορίαν καὶ προσκύνησιν ἐπεσπάσατο. τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ περιέτεμον τὸν κύριον καὶ τῇ τεσσαρακοστῇ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως. ἡνίκα καὶ Συμεὼν πα-
V. 252 ραστὰς ἐνηγκαλίσατο τὸν πλαστουργόν. Ἄννα προφῆτις θυγάτηρ Φανουὴλ συμπαρῆν ἀνθομολογουμένη τῷ δι' ἡμᾶς νηπιάσαντι. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος ,εφα'.

4. φάτνῃ m. ἐν φάτνῃ G. 5. ἀπογραφῆς B. ἐπιγραφῆς G. 8. φησὶν] ἔφη G. 13. καὶ ποιμένας G. 15. δωροφορίαν B. 18. προφήτης B. 19. τοῦ Φανουὴλ G.

familia David, recensitus est. Completis interim arcanae conceptionis in deiparente diebus filium suum primogenitum praeter naturae ordinem in lucem editum fasciis involvit, et in obvio specus divini illius hospitii praesepi, loci per totum diversorium alterius defectu, reclinavit. Descriptionis huius senatus consulto decretae onus Cyrinio impositum praesente a mundi conditu anno (5500) et possessiones incolasque omnes recensuit; hoc enim ita divinus Lucas enunciavit; haec descriptio prima facta est sub praeside Syriae Cyrinio.

ANNI MUNDI 5500.

Divinae Incarnat. an. primus.

Anno a mundi conditu 5500 completo, iamque 5501 ineunte, pastorum primos arcanorum suorum spectatores et auditores angelorum ministerio bonus ipse pastor Christus advocavit. Idem ipse, stella duce, magos ad satellitium et adorationem allexit. Die posthac octavo dominum circumcisum ex Mosaicae legis praescripto 40 Hierusalem deportatum ulnis adstans et obvius Simeon rerum omnium opificem complexus est. Anna prophetissa Phanuel filia sociam se adiungens, deo propter nos puerascenti mutuum testimonium reddidit. Erat porro mundi annus 5501.

Σέξτος Πυθαγορικὸς φιλόσοφος ἤκμαζεν.

Ἰούδας τις Γαλιλαῖος κατὰ Ῥωμαίων ἀποστατεῖν Ἰουδαίους D προέτρεπε διὰ τὴν ἀπογραφήν, ὁ ἐκ Γαμαλᾶς, περὶ οὗ καὶ Γαμαλιὴλ ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων εἶπεν.

Ἡρώδης τέθνηκεν ο' ζήσας ἔτη, ἐξ ὧν ἐβασίλευσεν Ἰουδαίων λζ' ἔτη παρανόμως. ἐπὶ αὐτοῦ γὰρ ἡ πρόῤῥησις τοῦ πατριάρχου Ἰακὼβ ἐπληρώθη λέγουσα, οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται, ἤτοι ὁ Χριστός. ἕως αὐτοῦ ἡ ἐξ Ἰούδα ἀρχὴ διά τε βασιλέων καὶ ἀρχιερέων παρεστάθη, ὧν οἱ μὲν βασιλεῖς ὁμολογουμένως ἐξ Ἰούδα κατήγοντο, οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ αὐτοὶ κατὰ τὸ μητρῷον ἐξ Ἰούδα. ἐπείπερ Ἀαρὼν τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀμι- P. 317
ναδὰβ ἄρχοντος υἱῶν Ἰούδα ἔγημεν ἐν Αἰγύπτῳ, καθ' ὃ καὶ συγγενεῖς ὑπῆρχον οἱ ἐξ Ἰούδα καὶ Λευί. διὸ καὶ ὁ ἄγγελος τῇ θεοτόκῳ ἔφη, καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου. οὗτος πρῶτος ἀλλόφυλος ἦρξεν Ἰουδαίων Ἄραψ Ἰδουμαῖος ὤν.

Ὁ αὐτὸς πρῶτον ἀλλόφυλον ἀρχιερέα κατέστησε τὸν Ἀνάνηλον, ὡς Ἰώσηππος.

Ὁ αὐτὸς πρῶτος τὴν ἱερατικὴν στολὴν ὑπὸ τὴν Ῥωμαίων σφραγῖδα ἔθετο.

1. Σποράδην praefixit G. φιλόσοφος Πυθαγορικὸς G. 3. Γαμαλιὴλ] γαμαὴλ B. 4. ἐν ταῖς] αὐταῖς G. πράξεσι] Act. V, 34. 5. ο'] ὁ ABG. ἔτη A. ἔτη ο' G. 7. ἐπληρώθη] ἐπεπλήρωτο G. λέγουσα] Genes. XLIX, 10. 8. ἔλθῃ] ἔλθοι G. 12. ἀμιναδὰμ A. 14. ὁ om. B. 15. ἔφη] Apud Lucam I, 36. Ἐλισάβετ] ἡ Ἐλισάβετ G. 19. ὑπὸ τὴν] ὑπὸ τῶν G. Ῥωμαίων m. Vulgo Ἰουδαίων.

Miscellanea.

Sextus philosophus Pythagoricus florebat.

Iudas quidam Galilaeus Gamala oriundus Iudaeis, descriptione a Romanis facta, rebellionis auctor fuit, de qua Gamaliel in apostolorum actibus disserit.

Herodes impletis septuaginta annis, e quibus septem et triginta cum iniuria regnum tenuit, moritur. Eius tempore enunciatum patriarchae Iacob vaticinium probatur, quo dicitur: „non deficiet princeps ex Iuda, neque de femoribus eius dux, donec veniat, qui repositus est, Christus videlicet." Ad eum usque Iudaeorum principatus per reges et pontifices medios propagatus est; quorum reges ex Iuda oriri fatentur cuncti; pontifices vero materni sanguinis traduce ex eodem Iuda enasci dignoscebantur. Aminadab enim filiorum Iudae principis filiam Aaron sibi sumpsit in Aegypto, ex quo Iudaei et Levitae redditi consanguinei. Qua de causa dei genitrici dixit angelus: „et ecce Elisabeth cognata tua." Herodes primus alieni sanguinis propago, Idumaeus nimirum Arabs, Iudaeorum regnum invasit.

Idem, Iosepho teste, primum pontificem alienigenam renunciavit Ananelum.

Ipse idem pontificalem ornatum Romano anulo signatum seposuit.

Τὰ ὑπόλοιπα Ἡρώδου τοῦ ἀλλοφύλου.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφα'.

B

Ἡρώδης ὁ μιαιφονώτατος πρὸς ταῖς πολλαῖς τῶν συγγενῶν φονοκτονίαις κατὰ τὴν Βηθλεὲμ ἀναιρεῖ νήπια, τὴν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παρὰ τῶν μάγων πυθόμενος γέννησιν.

Ἡρώδης θεηλάτως πληγεὶς καὶ τρίτον υἱὸν ἐπιβουλεύοντα νομίσας γνήσιον ἀνεῖλεν. ὁ αὐτὸς ὕδρωπι συσχεθεὶς σκώληκας ἀπὸ τοῦ στόματος ἐξέβρασε καὶ οὕτως δεινῶς ὀδυρόμενος τέθνηκεν. ὁ αὐτὸς ο' ἔτη ἔζησε καὶ λζ' ἔτη ἐβασίλευσε τῶν Ἰουδαίων.

C

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφε'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ε'.

Τελευτήσαντος Ἡρώδου κατὰ Ματθαῖον τὸν θεσπέσιον, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ λέγων, ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ. ἦν δ' ἄρα ε' ἔτος τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἡλικίας κατὰ σάρκα.

Ἰουδαίων δεύτερος ἀλλόφυλος ἐβασίλευσεν Ἀρχέλαος υἱὸς Ἡρώδου ἔτη θ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος ͵εφς'.

D Αὔγουστος Ἀρχέλαον μὲν υἱὸν Ἡρώδου Ἰουδαίων ἐθνάρχην

2. ΚΟΣΜΟΥ] τοῦ κόσμου AB. 7. θεηλάτης G. 9. οὕτως B. οὕτω G. 13. Ματθαῖον] Cap. 2. 14. κυρίου om. G.

Herodis alienigenae reliqua gesta.

ANNI MUNDI 5501.

Herodes sicariorum sceleratissimus audita magorum relatu domini et dei et salvatoris nostri Iesu Christi nativitate, aliis consanguineorum caedibus cumulum additurus, Bethleemiticos infantes mactat.

Herodes plaga caelitus immissa percussus filium e suis tertium insidiari ratus occidit. Hydropis labe male affecto vermes ore ebulliebant; quare inter querelas et eiulatus miseram animam effudit. Vixit annis septuaginta, Iudaeis imperavit septem et triginta.

ANNI MUNDI 5505.

Divinae Incarnationis an. 5.

Herode mortuo, scribit divinus evangelista Matthaeus, „ecce angelus domini per somnum apparuit Ioseph dicens: „exsurgens accipe puerum et eius matrem et vade in terram Israël." Erat tunc aetatis secundum carnem salvatoris quintus.

Iudaeorum rex 2 alienigena Archelaus, Herodis filius, annis 9; erat vero mundi annus 5506.

Archelaum quidem Herodis filium Iudaicae gentis rectorem Augustus

κατέστησε, τοὺς δὲ ἄλλους ἀδελφοὺς αὐτοῦ τέσσαρας ὄντας, Ἡρώδην ὁμώνυμον τῷ πατρὶ καὶ Ἀντίπατρον τῷ πάππῳ Λυσανίαν τε καὶ Φίλιππον, τετράρχας ἀνέδειξεν.

Ἰστέον ὅτι διάφορα εὐαγγέλια γέγραπται, ἐξ ὧν τέσσαρα V. 253 μόνα κέκριται τοῖς μακαρίοις ἀποστόλοις ἐκκλησιάζεσθαι, καὶ ἄλλοις παιδικὰ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν συγγέγραπται, ἐν οἷς αἱ μέχρι δωδεκαετοῦς χρόνου τῆς κατὰ σάρκα ἡλικίας αὐτοῦ τούτων αἰώνων ποιητοῦ ἐμπεριφέρονται θαυματουργίαι· τὰς γὰρ ὅλας ὑπ' αὐτοῦ τελεσθείσας δυνάμεις ἀδύνατον ἦν γραφῆναι, διὰ τὸ μηδὲ τὸν κόσμον ὅλον δύνασθαι χωρεῖν καὶ αἰσθητῶς καὶ νοητῶς τὰ P. 318 γραφόμενα βιβλία κατὰ τὴν θεολόγου μαρτυρίαν. Λουκᾶς δὲ ὁ σοφώτατος ἐν μέρει ταῦτα σημαίνων οὕτω φησί· τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας, καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν ιβ', ἀναβαινόντων αὐτῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτούς, ἐπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι ἦλθον ἡμέρας ὁδόν, καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ B ἐν τοῖς γνωστοῖς, καὶ μὴ εὑρόντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ζητοῦντες αὐτόν. καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας τρεῖς εὗρον

2. Ἡρώδη G. 6. συγγέγραπται] γέγραπται G. μέχρι δώδεκα ἔτους χρόνου τῆς B. μέχρι τοῦ ιβ' ἔτους χρόνου τῆς A. μέχρι τοῦ ιβ' ἔτους τῆς G. 11. Λουκᾶς] Cap. 2. 14. ἐπ'] ἐν G. 20. ἀνεζήτων A. 22. ηὗρον A.

instituit; fratres autem eius quatuor, Herodem nimirum eiusdem cum patre nominis et cum avo Antipatrum Lysaniamque et Philippum, quadrumviros declaravit.

Sciendum conscripta fuisse diversa evangelia, e quibus quatuor duntaxat B. apostolis probata, quae publice in ecclesia legerentur. A nonnullis salvatoris infantia scriptis exarata, quibus patrata ad annum aetatis secundum carnem 12 salvatoris saeculorum opificis miracula memorantur. Edita namque cuncta virtutum eius opera humanarum virium non erat conscribere, quod neque mundus universus, teste theologo, pro sensus aut intellectus captu digesta de mirandis eius volumina continere possit. Ea vero Lucas ex parte delibans solerter dixit; „puer crescebat et confortabatur spiritu, plenus sapientia et gratia dei erat in illo." Eius porro parentes per annos singulos die paschatis festo Hierosolymam se conferebant. Cum vero annorum esset 12, adscendentibus illis Hierosolyma secundum diei festi consuetudinem, consummatis diebus, ut redirent, remansit puer Iesus in Hierusalem. Et non cognovit Ioseph vel mater eius. Eum vero in comitatu esse rati, diei unius itinere processerunt; et inter cognatos et notos requisito et non invento, in Hierusalem quaesituri reversi sunt. Diebus itaque tri-

αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφιγ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ιγ'.

Τὰ ὑπόλοιπα τῶν Ῥωμαίων Καίσαρος Σεβαστοῦ Ὀκταουΐου, τοῦ καὶ Αὐγούστου.

C Ἐπὶ Καίσαρος Αὐγούστου φιλόσοφοι ἤκμαζον ἐπίσημοι οὗτοι, Βιργίλιος, Σαλούστιος, Λίβιος, Ὁρτένσιος, Τερέντιος, Ὁράτιος, Ἀθηνόδωρος Ταρσεὺς καὶ Σιτίων Ἀλεξανδρεύς.

Ἀθηναῖοι στασιάζειν ἀρξάμενοι κολασθέντες ἐπαύσαντο.

Αὔγουστος κρατήσας μετὰ Γάϊον Ἰούλιον Καίσαρα τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς τὰ πάντα ἔτη νϛ', μονοκράτωρ δὲ ἔτη μγ', ὡς δὲ ἕτεροι μη', τελευτᾷ τὸν βίον ἐν Ῥώμῃ, καθ' ὃν χρόνον ἔκλειψις ἡλιακὴ γέγονε, λιμός τε κατέσχε τὴν Ῥωμαίων ἰσχυρά, ὡς πολλῶν δηναρίων τὸν μόδιον τοῦ σίτου πραθῆναι.

D Ὁ αὐτὸς τοὺς οἰκήτορας Ῥώμης κατὰ πρόσωπον ἀριθμήσας εὗρεν οἰκοῦντας αὐτὴν ἀνδρῶν μυριάδας ιγ' καὶ ͵αλζ.

Τιβέριον δὲ τὸν αὐτοῦ πρόγονον υἱοθετησάμενος, περιφανῆ

2. αὐτῶν] αὐτοὺς G. 6. καὶ Καίσαρος m. 9. βιργήλιος B. 10. Σιτίων] Σωτίων Scaliger p. 76. ex Hieronymo. *Sition* etiam Eusebius p. 368. 14. τοῦ βίου G. 15. ἡλιακὴ B. ἡλίου G. 17. τοὺς om. B.

bus elapsis in templo medio doctorum consessu sedentem, illos audientem et interrogantem repererunt. Omnes porro qui eum audiebant, eius sapientia responsisque cognitis stupebant.

ANNI MUNDI 5513.

Divinae Incarnationis an. 13.

Reliqua Romanorum et Caesaris Octavii Augusti gesta.

Augusto Caesare imperante Virgilius, Salustius, Livius, Hortensius, Terentius, Horatius, Athenodorus Tarsensis et Sition Alexandrinus philosophi clarebant.

Athenienses res novas moliti et castigati quieverunt.

Augustus post C. Iulium Caesarem imperium adeptus, annis in universum 56 solus annis 43, vel ut aliis placet 48 regnavit. Diem extremum Romae obit, quo tempore solis eclipsis contigit, famesque adeo valida Romanum imperium obtinuit, ut aere plurimo frumenti modius distraheretur.

Romae civibus viritim recensitis myriades hominum 13 et 1037 idem numeravit.

Tiberium privignum adoptatum imperii successorem illustrem et Roma-

τῆς ὅλης ἀρχῆς διάδοχον, καὶ Ῥωμαίων τρίτον ἀνέδειξεν αὐτοκράτορα, ὃς καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη κβ'.

Τὰ ὑπόλοιπα τοῦ δευτέρου ἀλλοφύλου Ἀρχελάου υἱοῦ Ἡρώδου.

Οὗτος μετὰ θ' τῆς ἀρχῆς ἔτη εἰς Βίενναν πόλιν Γαλατίας ὑπὸ Ῥωμαίων ἐξορίζεται.

Ἰουδαίων γ' ἀλλόφυλος Ἡρώδης, υἱὸς Ἡρώδου, ἀδελφὸς Ἀρχελάου, ἔτη κδ'. P. 319

Οὗτος Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν ἀνεῖλε τῷ ἔτει τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς. V. 254 ἐφ' οὗ καὶ ὁ κύριος ἡμῶν ἑκουσίως δι' ἡμᾶς τὸ σωτήριον πάθος ὑπέστη.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφιε'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ιε'.

Ῥωμαίων γ' μόναρχος Τιβέριος ἔτη κβ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος ͵εφιε'.

Τῆς μικρᾶς Ἀσίας σεισμῷ ιγ' πόλεις κατεπτώθησαν, Ἔφεσος, B Μαγνησία, Σάρδεις, Μοστηνὴ, Αἰγαὶ, Ἱεροκαισάρεια, Φιλαδέλφεια, Τμῶλος, Τῆμνος, Μύρινα, Κύμη, Ἀπολλωνία Δία, Ὑρκανία.

5. ἔτη τῆς ἀρχῆς G. Βίενναν] βίενναν AB. Βίαναν G. *Viennam* Eusebius p. 368. Γαλατίας] Vulgo Γαλιλαίας. Correxi ex Eusebio, ubi est *Galatarum*. Γαλλίας m. Similiter peccatum p. 331 a. 8. τοῦ δὲ κόσμου ͵εφιε' addit m. 13. ἔτη] ἔτος B. 14. μονάρχης G. 17. σάρδις AB. Vulgo Μοστίνη. *Mosthene* Eusebius p. 369. Αἰγαὶ] Vulgo Αἶγαι. Φιλαδελφία G. 18. Τῆμνος] τῖμος A. τίμος B. *Temnus* Eusebius. Vulgo Μυρῖνα. μυρίνα B. κυμὴ B.

norum Imperatorem tertium renunciavit, qui deinde annis viginti duobus rempublicam administravit.

Reliqua Archelai filii Herodis regis alienigenae gesta.

Hic rerum summa annos novem potitus Viennam Galliae a Romanis in exsilium mittitur.

Iudaeorum rex 3 alienigena Herodes, Herodis alterius filius, Archelai frater, annis 24, mundi vero 5515.

Hic Ioannem baptistam occidit ipso regni accepti anno redeunte. Eo regnante spontaneam pro nobis passionem dominus subiit.

ANNI MUNDI 5515.

Divinae Incarnationis an. 15.

Romanorum monarcha 3 Tiberius tenuit imperium annis 22, mundi vero 5515.

Urbes minoris Asiae tredecim terrae motu corruunt: Ephesus, Magnesia, Sardes, Mostine, Aegae, Hierocaesaria, Philadelphia, Tmolus, Tymus, Myrina, Cumae, Apollonia Dia, Hyrcania.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφκ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη κ'.

Τὴν μὲν κατὰ σάρκα γέννησιν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύο μόνοι τῶν εὐαγγελιστῶν ἱστόρησαν, Ματθαῖος τὸ βασιλικὸν ἐκ τοῦ Δαβὶδ κατὰ Σολομῶνα καὶ Λουκᾶς τὸ ἱερατικὸν ἐκ τοῦ αὐτοῦ Δαβίδ, κατὰ Νάθαν υἱὸν αὐτοῦ. C τὴν δὲ ἄχρονον γέννησιν ἐκ τοῦ πατρὸς Ἰωάννης μόνος ὁ υἱὸς τῆς βροντῆς ἐθεολόγησε. τὸν μέντοι περὶ τοῦ βαπτίσματος λόγον οἱ τέσσαρες ὁμοφρόνως συνέγραψαν, εἰκότως. ἀλλ' οἱ μὲν τρεῖς ἀπροσδιορίστως, Λουκᾶς δὲ ὁ θεσπέσιος καὶ τὸν χρόνον ἠκρίβωσεν εἰπὼν οὕτως· ἐν ἔτει ιε' τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς, ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο D ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν τοῦ Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ἄξιον μὲν οὖν θαυμάσαι τὴν θείαν τοῦ σοφωτάτου εὐαγγελιστοῦ συντομίαν, πῶς ἐν ὀλίγαις λέξεσι τὰ διὰ πολλῶν τοῖς πολλοῖς ἱστορούμενα διδάσκει τὸν χρόνον τοῦ κρατοῦντος, ἐπεὶ καὶ πᾶσα χρονικὴ ψῆφος ἢ ἐκ τῶν πάλαι γενεαρχῶν ἢ ἐκ τῶν ἔπειτα βασιλέων ἐπισήμων λαμβάνεται,

2. ἔτη] ἔτος AB. 5. κατὰ Σολομῶνα — Δαβὶδ om. B. 7. ὁ om. G. 9. ὁμοφώνως m. 10. δὲ om. G. 11. οὕτως] Cap. 3. 15. ἀβιλινῆς AB. 19. πῶς] ὡς G.

ANNI MUNDI 5520.

Divinae Incarnationis an. 20.

Domini et dei et salvatoris nostri Iesu Christi secundum carnem ortum evangelistae soli duo, Matthaeus quidem regio genere ex David per Salomonem, Lucas vero sacerdotali ex David per Nathan filium eius traducto natum fecerunt; quae vero aeterna et supra temporis mensuram ex patre nativitas a solo Ioanne tonitrui filio divino stilo conscripta est. Ac baptismi quidem historiam quatuor omnes exposuerunt et commode; verum ex illis tres, sine temporis nota vel charactere, divinus autem Lucas etiam tempus diligenter annotavit, hoc pacto dicens: „anno decimo quinto imperii Tiberii Caesaris, procurante Pontio Pilato Iudaeos, tetrarcha Galilaeae Herode, Philippo eius fratre tetrarcha Itureae et Trachonitidis regionis, Lysania vero Abylinae tetrarcha, sub pontificibus Anna et Caipha; factum est verbum domini super Ioannem Zachariae filium in deserto. Et venit in omnem regionem circa Iordanem praedicans baptismum poenitentiae in remissionem peccatorum." Eruditissimi evangelistae contracto sermone res a plerisque fusius expositas, principum videlicet singulorum tempus enarrantis miranda brevitas; ratio quippe temporum omnis aut ex antiquis familiarum auctoribus aut ex clarissimis deinceps regibus petitur.

τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἰουδαίας Πιλᾶτον, Ἡρώδην καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, μετὰ τῆς ἑκάστου τοπικῆς ἀρχῆς, τοὺς ἀρχιερατεύοντας Ἄνναν καὶ Καϊάφαν. ἐπειδὴ δὲ πάντων ἔσχατον ἦν καὶ πρῶτον εἰπεῖν κατὰ ποῖον ἔτος τῆς δεσποτικῆς ἡλικίας ἦν, τὸ ιε' ἔτος Τιβερίου φράσας, πρότερον τὸν βαπτιστὴν καὶ τὸ εἶδος τοῦ βαπτίσματος, ὅσον ὑπόβαθρον τοῦ κατὰ Χριστὸν βαπτίσματος, ὥσπερ τινὰ στέφανον εἰσάγει, τὸν αὐτὸν χρόνον προσθεὶς καὶ τὴν κατὰ Νάθαν ἀπὸ Δαβὶδ γενεαλογίαν ἄλλῃ τάξει χρώμενος ἤ φησι. P. 320

Τὰ ὑπόλοιπα τοῦ μονάρχου Καίσαρος Τιβερίου.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφκ'.

Τιβέριος Δροῦσον τῆς ἀρχῆς κοινωνὸν προσλαβόμενος μετὰ μικρὸν ὡς φαρμακὸν ἀνεῖλε. B

Τὸ Πομπηίου θέατρον ἐπρήσθη.

Τιβέριος Πόντιον Πιλᾶτον ἡγεμόνα τῆς Ἰουδαίας ἐξέπεμψε.

Φίλιππος τετράρχης Πανεάδα ἀνακτίσας Καισάρειαν Φιλίππου προσωνόμασεν. V. 255

Ὁ αὐτὸς πόλιν Ἰουλιάδα ἔκτισεν.

Ἡρώδης ἔκτισε Τιβεριάδα εἰς ὄνομα Τιβερίου Καίσαρος. ὁ αὐτὸς Λιβιάδα.

1. τὸν ἡγεμόνα] διὸ καὶ ἐπισημαίνει τὸν ἡγεμόνα m. 4. κατὰ] καὶ G. 8. ἢ B. ἢ A. ὡς G. 10. τοῦ κόσμου AB. 11. μετὰ B. κατὰ G. 13. Τὸ om. G. 15. παναιᾶδα B. ἀνακτήσας G. 17. πόλιν B. πόλεις G. 17. Ἰουλιάδα] Legebatur Ἰούδα. Correxi ex Eusebio p. 369. 19. Λιβιάδα] Vulgo Λιβύδα. Liviadem Eusebius.

Quare praesidem Iudaeae Pilatum, Herodem eiusque fratres designato singulorum principatus loco, pontificum denique munere functos Annam et Caipham observat. Quoniam vero quod in dicendo primum erat, dominicae nimirum aetatis annus quis numerandus, postremo retulit loco; sane praemisso Tiberii anno 15 baptistae quoque mentione prius habita baptismi eius speciem velut alterius a Christo instituti baptismi fundamentum contemplatus, ac si coronidem quandam imponeret, ipsum Chriti tempus, unaque generis eius a David per Nathan seriem alio ordine, ut inquit, usus subiungit.

Reliqua Tiberii Caesaris monarchae gesta.

ANNI MUNDI 5520.

Tiberius Drusum in imperii societatem adscitum, brevi spatio quasi veneficiis addictum, interfecit.

Pompeii theatrum igne consumptum.

Pontium Pilatum Iudaeae praesidem Tiberius abdicavit.

Philippus tetrarcha Paneadem a se reparatam Caesaream Philippi vocavit.

Alias Iudaeae urbes condidit.

Herodes Tiberiadem in Tiberii Caesaris honorem construxit.

Idem Iuliadem aedificavit.

Τὰ ὑπόλοιπα Ἡρώδου υἱοῦ Ἡρώδου.

C *ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφλβʹ.*

Τῆς σαρκώσεως ἔτη λβʹ.

Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν καὶ πρόδρομον βαπτίζοντα ἐν τῷ ὕδατι εἰς μετάνοιαν καὶ τῷ ἐν πνεύματι βαπτίσματι προοδοποιοῦντα τὸ τοῦ κατὰ Χριστὸν εὐαγγελίου κήρυγμα παρὰ πάντων τε ὡς προφήτην τιμώμενον φοβούμενος Ἡρώδης ἀνεῖλεν οὕτως, ὡς Ἰώσηππός φησιν, ὡς δὲ ὁ θεῖος εὐαγγελιστὴς ἀκριβέστερόν φησι καὶ ὡς ἐλέγχοντα αὐτὸν ἐπὶ μοιχείᾳ τῆς γυναικὸς Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἡρωδιάδος.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφλγʹ.

D *Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη λγʹ.*

Ἐν τούτῳ τῷ ͵εφλγʹ ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ὅπερ τῆς κατὰ σάρκα τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἡλικίας λγʹ ὑπῆρχε, τῆς δὲ ιαʹ περιόδου τῶν φλβʹ κυκλικῶν ἐτῶν σιγʹ, κατὰ τὸ ιθʹ ἔτος Τιβερίου Καίσαρος, ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, ὁ φύσει μονογενὴς, ὁ ὁμοούσιος τοῦ ἀγεννήτου πατρὸς, υἱὸς προαιώνιος καὶ συναΐδιος τῷ ὁμοουσίῳ πνεύματι, ὁ εἷς τῆς ἀκτίστου καὶ παντουργοῦ τριάδος, μετὰ τὴν ἐκ παρθένου θεοπρεπῆ καὶ ἀπόρρητον γέννησιν, καὶ τὸ ὑπὸ Ἰωάννου ἐν Ἰορδάνῃ βάπτισμα καὶ

4. ἐν τῷ] ἐν om. G. 6. τοῦ addidi ex B. 7. ὡς] ὁ G. 8. φησιν, ὡς δὲ — ἀκριβέστερον addidi ex B. 9. μοιχίᾳ B. 12. ἔτος AB. ἔτει G. 13. κατὰ σάρκα om. G. 15. τοῦ Τιβερίου G.

Herodis alterius Herodis filii residua gesta.

ANNI MUNDI 5532.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 32.

Ioannem baptistam et praecursorem poenitentiae baptismum aqua perficientem et spirituali baptismo evangelii Christi praedicationi viam sternentem, velut prophetam ab omnibus habitum Herodes veritus e medio sustulit; ita refert Iosephus, quod adulterii in Herodiadem Philippi fratris uxorem admissi eum argueret.

ANNI MUMDI 5533.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 33.

Praesenti a mundi conditu anno 5533, qui salvatoris aetatis 33 exstat, circularium annorum 532, periodi 11, anno 213, Tiberii Caesaris 19, dominus noster et deus Christus Iesus, qui natura unigenitus et unius cum ingenito patre naturae, filius ante saecula, et spiritui eiusdem cum eo substantiae coaeternus, increatae et omnium opificis trinitatis una persona, post arcanum et deo congruum ex virgine ortum et baptismum in Iorda-

τὰς ἀπείρους θεοσημείας καὶ διδασκαλίας καὶ ἀποκαλύψεις τῶν P. 321
μυστηρίων τῆς οὐρανίου βασιλείας αὐτοῦ, πᾶσαν πληρώσας οἰκονομίαν, ἐπὶ τὸ σωτήριον πάθος πρόεισι ἑκουσίως κατὰ τὰς περὶ αὐτοῦ θείας προρρήσεις, καὶ πάσχει δι᾽ ἡμᾶς ὅσα περὶ αὐτοῦ φρικτὰ καὶ ἀπορρήτου συγκαταβάσεως γέμοντα τοῖς ἱεροῖς εὐαγγελισταῖς ἐπιτόμως ἱστόρηται, καὶ σταυροῦται ὁ ἀναμάρτητος τῇ κζʹ τοῦ Φαμενὼθ μηνὸς ἡμέρᾳ παρασκευῇ ἤτοι ϛʹ σαββάτου, Μαρτίου κγʹ, ὥρᾳ ἡμερινῇ ϛʹ, ἐν ὑπατείᾳ Νέρωνος τὸ τρίτον καὶ Βαλερίου Μεσσάλα. καὶ ταφεὶς ἀνίσταται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, Φαμενὼθ κθʹ ἤτοι Μαρτίου κεʹ, ἐπιφωσκούσης κυριακῆς μιᾶς σαββάτων, πρωῒ καλάνδων Ἀπριλλίων, αʹ τοῦ πρωτοκτίστου μηνὸς Νισὰν παρ᾽ Ἑβραίοις καὶ Χριστιανοῖς, περὶ ἧς εἴρηται· B
ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. καὶ πάλιν· αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ θεὸς, περὶ ἧς καὶ ὁ θεοπάτωρ Δαβὶδ τὴν κοσμικὴν προανακρουόμενος σωτηρίαν μεμελῴδηκεν· αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν ἐποίησεν ὁ κύριος ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ· περὶ ταύτης καὶ ἡμῖν ὁ πᾶς τοῦδε τοῦ γράμματος πόνος καταβέβληται, δεῖξαι τὴν αὐτὴν καὶ μίαν πρωτόκτιστον ἡμέραν σύστοιχον τῇ τοῦ θείου εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς ὑπερφυοῦς ἐξ ἁγίας παρθένου συλλήψεως τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ ἡμέρᾳ, καὶ τῇ τῆς ζωοποιοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως θεοειδεστέρᾳ καὶ ὁλοφώτῳ τοῖς ἀξίοις C

3. προΐη B. 4. ἡμᾶς] ἡμῶν G. 6. ἱστορεῖται G. ἀνμάρτητος B. 9. βαλερουσαμενσαλᾶ A. βαλερουσαμενσάλα B. Βαλλερουσαμενσαλᾶ G. Οὐαλερίου Μεσσάλα m. 11. σαββάτων] ὀκτὼ add. m. ἀπρηλίων B. 12. νισσᾶν A. νησσὰν B. Νισσὰν G.

nis fluento ab Ioanne susceptum, et innumera divina signa, documenta et regni eius caelestis mysteria revelata, adimpleto dispensationis cursu, iuxta vaticinia de eo divinitus pronunciata ad passionem salutis conciliatricem sponte processit et quae de eo horroris et arcanae pietatis plena sacris evangelii scriptoribus compendio sunt enarrata pro nobis patitur; nullique crimini obnoxius mensis Phamenoth die 27 Parasceues die, id est Sabbati 6, Martii 23, hora meridiei 6, Nerone tertium et Valerio Messala coss. crucifigitur; subinde sepultus tertio die resurgit Phamenoth 29, id est Martii 25 dominico, qui Sabbati primus est, illuscescente, octavo Calendas Apriles, Nisan iuxta Hebraeos pariter ac Christianos mensis, primo conditi die primo. De die illo scriptum est: „in principio fecit deus caelum et terram." Et rursum: „iste est liber generationis caeli et terrae, in die quo creavit illa deus;" de quo deiparens David in humanae salutis praeludium cecinit: „hic dies quem fecit dominus, exsultemus et laetemur in eo." In quem eundem operis istius labor omnis collimat, eo nimirum consilio, ut eum primum ac primo conditum diem alteri, qui annunciationis et ex sacra virgine supra naturam conceptus unigeniti filii dei est et alii denuo diviniori certe et ex omni parte lucido in spiritu et veritate illum celebrare dignis, vivificae, inquam, a mortuis resurrectionis diei ex aequo

ἑορτάζειν αὐτὴν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ. αὕτη Χριστιανοῖς ὀρ-
θοδόξοις πρῶτον πάσχα καλῶς ἐχρημάτισεν, οὐκ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ
καὶ φυγῇ τοῦ κατ' Αἴγυπτον αἰσθητοῦ Φαραὼ καὶ τῶν αὐτοῦ
V. 256 πικρῶν ἐργοδιωκτῶν, ἀλλ' ἐν καταλήψει τῆς νοητῆς Αἰγύπτου
τῆς κακίας καὶ ἀγνοίας καὶ τοῦ ταύτης ἀρχηγοῦ διαβόλου, ὑπὲρ
τοὺς τύπους καὶ τὴν νομικὴν σκιὰν αὐτῷ τῷ ἀληθινῷ ἀμνῷ τοῦ
θεοῦ τῷ αἴροντι τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου κατατρυφῶσιν ἔργῳ
καὶ λόγῳ. τὸ γὰρ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστὸς καὶ τῇ
αὐτοῦ χάριτι καὶ ἀπολυτρώσει πρὸς τὴν ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐπει-
γομένοις διὰ σταυροῦ τῶν τῇδε παθῶν ἑκουσίου καὶ ταφῆς καὶ
D ἀναστάσεως, ἤτοι ταπεινώσεως μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ
σταυροῦ, δι' ἧς ὁ πάσης δυνάμεως καὶ ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας δη-
μιουργὸς, εὐδοκίᾳ τοῦ ἀγεννήτου πατρὸς καὶ συνεργείᾳ τοῦ ἁγίου
καὶ ὁμοουσίου πνεύματος, πατήσας τὸν ἀδρανῆ ὑπερήφανον τύ-
ραννον ἐν τῇ τυραννουμένῃ ταπεινῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων διὰ
βασκανίαν τὴν παρ' αὐτοῦ ἐξανέστησεν, οὐ μόνον τοῖς ἐξ Ἀδὰμ
ἐν Ἅιδῃ φρουρουμένοις πνεύμασι χαρισάμενος ἄφεσιν, ἀλλὰ
καὶ τοῖς ἐν σαρκὶ ζῶσι καὶ πιστεύσασιν αὐτῷ, ὡς ἐκ τῶν ἱερῶν
εὐαγγελίων ἐστὶ καταμαθεῖν· χαίρετε γὰρ, ταῖς γυναιξὶ πρώτῃ
φωνῇ, δι' ὧν ἅπασα λύπη τῷ γένει εἰσέφρησεν, προσεφθέγξατο,
P. 322 καὶ τοῖς ἱεροῖς μαθηταῖς, εἰρήνη ὑμῖν, ὁ πάσης εἰρήνης καὶ φι-
λοθέου στοργῆς αἴτιος, οὐ μόνον ταῖς λογικαῖς φύσεσιν, ἀλλὰ καὶ

7. τῷ αἴροντι] τοῦ αἴροντος G. 8. τῷ B. τὸ G. 9. ἐπειγο-
μένοις] ὑφηγεῖται addit m. 13. εὐδοκίᾳ B. εὐγενείᾳ G.
ἁγίου καὶ om. G. 14. καὶ ὑπερήφανον G. 16. αὐτοῦ] πα-
τουμένην φύσιν addit m. 22. ἀλλὰ καὶ B. ἀλλὰ A. ἀλλ' G.

respondere demonstremus. Christianis recta fide illustratis, qui non in fermento veteri, nec post Aegyptiaci Pharaonis oculis conspicui crudeliumque operis praefectorum fugam, sed deserta nequitiae et ignorantiae intellectuali Aegypto, nec non eius principe diabolo supra legalis umbrae figuras, ipsi vero dei agno peccatum mundi tollenti sermone et factis collaetantur, dies hic idem pascha primum nuncupatus est. Pascha enim nostrum pro nobis immolatus est Christus, et ad supernam Hierusalem eius gratia et redemptionis pretio contendentibus dux praebitus est, per crucem nimirum et labores hic sponte toleratos, per sepulturam et resurrectionem; hoc est per abiectionem usque ad mortem, mortem autem crucis, per quam virtutis omnis et principatus et potestatis opifex, ingeniti patris virtute et spiritus eiusdem naturae consortis ope, in oppressa depressaque hominum natura tyranno vere infirmo debellato naturam eandem fascinis eius delusam reparavit, nec modo spiritibus ex Adam genitis, et in inferno detentis, sed et in carne vivis et in eum credentibus, prout a sacris evangelistis edocemur, remissionem largitus est; gaudete namque mulieribus, per quas pernicies omnis in humanum genus illapsa est, et sacris discipulis, pax vobis, pacis omnis et sanctae iuxta deum dilectionis auctor annunciavit et

οὐρανῷ καὶ γῇ καὶ στοιχείοις καὶ πάσῃ κτίσει συντάξας τὸ εἶ-
ναι τῇ σχετικῇ ἀλληλουχίᾳ. ὁ δ' αὐτὸς θεὸς καὶ κύριος ἡμῶν
ἐπὶ τεσσαράκοντα τὰς ὅλας ἡμέρας ὀπτανόμενος καὶ λέγων τὰ
περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν οὐ διέλειψε τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς,
ἡνίκα καὶ ἐπ' ὄψεσιν αὐτῶν εἰς οὐρανοὺς ἀνελήφθη ἐν τῷ ἁγίῳ
ὄρει τῶν ἐλαιῶν, τῇ αὐτῇ τεσσαρακοστῇ μετὰ τὴν ἁγίαν ἀνά-
στασιν ἡμέρᾳ ε' μὲν οὔσῃ τῆς ἑβδομάδος, τρίτῃ δὲ τῇ κατὰ Ῥω-
μαίους Μαΐου μηνός. ἔστιν οὖν, ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, ͵εφλδ'
ἔτος τοῦ κόσμου, καὶ τοῦτο πρῶτον ἄγον ἡμέραν ἔτος κυριακὴν,
τὸ πρῶτον κυριακὸν πάσχα Μαρτίου μηνὸς κε' κατὰ Ῥωμαίους, B
κατὰ δὲ Αἰγυπτίους Φαμενὼθ κθ', κατὰ δὲ τὰς θεοπνεύστους
παλαιὰς καὶ νέας γραφὰς Νισὰν πρῶτος πρωτόκτιστος ἡμέρα
τοῦ πρωτοκτίστου μηνὸς ὑπάρχουσα, καθ' ἣν ἡ ἐν Χριστῷ
καινὴ κτίσις ἀρξαμένη, πάντας εἰς ζωὴν ἐκ θανάτου μετήγαγε
τοὺς ὀρθῶς εἰς αὐτὸν πιστεύοντας.

Ἀφρικανοῦ περὶ τῶν κατὰ τὸ σωτήριον πάθος καὶ τὴν ζωοποιὸν ἀνάστασιν.

C

Τὸ δὲ καθ' ἕκαστον τῶν πράξεων αὐτοῦ καὶ θεραπειῶν σωμάτων καὶ ψυχῶν καὶ τῶν τῆς γνώσεως ἀποκρύφων, ἀναστάσεώς τε τῆς ἐκ νεκρῶν αὐταρκεστάτοις πρὸ ἡμῶν μαθηταῖς τε καὶ ἀποστόλοις αὐτοῦ δεδήλωται. καθ' ὅλου τοῦ κόσμου σκό-

5. καὶ om. G. ἐπόψεσιν AB. 6. ἀναστάσιν B. ἀναστάσιμον G. 7. ε' B. πέμπτῃ G. τῇ om. G. 11. κατὰ δὲ m. κδ' κατὰ δὲ G. 12. νισσᾶν A. νησσὰν B. Νισσὰν G. 13. ἡ om. G. 18. θεραπιῶν B. 20. αὐταρκεστάτως Scaliger p. 77.

non naturis duntaxat ratione praeditis, sed caelo quoque et terrae et elementis et creaturis omnibus mutua ad invicem cohaerentia durationem et salutem largitur. Idem vero deus et dominus noster diebus integris quadraginta discipulis visus, et de regno dei frequenter eos alloquutus, nusquam eis defuit, donec sub eorum conspectu in sacro olivarum monte die a resurrectione quadragesimo, qui hebdomadis fuit 5, Martii vero 3, in caelum assumptus est. Ut summatim itaque perstringam, annus hic est ab orbe condito 5534 a dominico etiam die cursum iniens, dominicum, inquam, primum pascha; dies quoque mensis apud Romanos Martii 25, Phamenoth Aegyptiorum 29, et iuxta caelitus inspiratas novi veterisque testamenti scripturas Nisan mensis primo conditi primus et primo conditus, qui nova exoriente creatura omnes in deum recte credentes e morte in vitam asseruit.

Ex Africano de iis, quae in salutari Christi passione et vivifica resurrectione contigerunt.

Gesta sane illius singula, corporum animarumque curationes, praedicationis resurrectionisque a mortuis recondita quaeque secreta discipulis apostolisque illius nobis antiquioribus satis innotuere. Horribiles tenebrae

τος ἐπήγετο φοβερώτατον, σεισμῷ τε αἱ πέτραι διερρήγνυντο καὶ τὰ πολλὰ Ἰουδαίας καὶ τῆς λοιπῆς γῆς κατερρίφθη. τοῦτο τὸ σκότος ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου Θάλλος ἀποκαλεῖ ἐν τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἀλόγως. Ἑβραῖοι γὰρ ἄγουσι τὸ πάσχα κατὰ σελήνην ιδʹ, πρὸ δὲ μιᾶς τοῦ πάσχα τὰ περὶ τὸν σωτῆρα
D συμβαίνει. ἔκλειψις δὲ ἡλίου σελήνης ὑπελθούσης τὸν ἥλιον γίνεται· ἀδύνατον δὲ ἐν ἄλλῳ χρόνῳ, πλὴν ἐν τῷ μεταξὺ μιᾶς καὶ τῆς πρὸ αὐτῆς κατὰ τὴν σύνοδον αὐτὴν ἀποβῆναι. πῶς οὖν ἔκλειψις νομισθείη κατὰ διάμετρον σχεδὸν ὑπαρχούσης τῆς σε-
V. 257 λήνης ἡλίῳ; ἔστω δή, συναρπαζέτω τοὺς πολλοὺς τὸ γεγενημένον καὶ τὸ κοσμικὸν τέρας ἡλίου ἔκλειψις ὑπονοείσθω ἐν τῇ κατὰ τὴν ὄψιν. Φλέγων ἱστορεῖ ἐπὶ Τιβερίου Καίσαρος ἐν πανσελήνῳ ἔκλειψιν ἡλίου γεγονέναι τελείαν ἀπὸ ὥρας ἕκτης μέχρις ἐνάτης, δηλῶν ὡς ταύτην. τίς δ' ἡ κοινωνία σεισμῷ καὶ ἐκλείψει, πέ-
P. 323 τραις ῥηγνυμέναις καὶ ἀναστάσει νεκρῶν τοσαύτῃ τε κινήσει κοσμικῇ; ἐν γοῦν τῷ μακρῷ χρόνῳ τοιοῦτόν τι συμβὰν οὐ μνημονεύεται, ἀλλ' ἦν σκότος θεοποίητον, διότι τὸν κύριον συνέβη παθεῖν, καὶ λόγος αἱρεῖ ὅτι ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες εἰς τοῦτον συναιροῦνται τὸν χρόνον ἐν τῷ Δανιήλ. καὶ μεθ' ἕτερα· ἀπὸ δὲ Ἀρταξέρξου αἱ οʹ ἑβδομάδες εἰς τὸν ἐπὶ Χριστοῦ συντελοῦνται

1. Vulgo ἐπείγετο. Scaliger ἐπεγένετο. τε B. δὲ G. 2. τῆς Ἰουδαίας G. κατερρίφθη B. κατερρίφη G. 11. ἐν τῇ B. ἔν τε G. 13. τελεία A. 14. δηλῶν] δῆλον G et Scaliger p. 77. 15. τοσαύτη B. κίνησις κοσμική AB. 20. αἱ οʹ B. ἑβδομήκοντα G.

orbi universo incubuere; petrae terrae motu discissae, pluraque per Iudaeam et regiones reliquas aedes in solum deiectae sunt. Tenebras huiusmodi solis defectum vocat Thallus historiarum libro tertio, et me quidem iudice, nullo fundamento. Hebraei quippe luna 14 pascha celebrant; at certe paschalem solemnitatem die praeeunte, quae passionem spectant a salvatore tolerata fuere; solis vero defectus nonnisi luna solem subeunte cernitur. Verum cum non alio temporis momento praeterquam eo quod lunae veteris diem ultimum et renovandae primum contingit, in ipso nimirum utriusque sideris congressu eclipsin ingruere observemus, qua ratione censebitur eclipsis sole oppositam lunae caeli partem tenente? Esto tamen, rapiat post se quos volet et inter alia toti orbi manifesta unum hoc solis deficientis ex oculorum iudicio portentum numeretur; sane luna toto orbe radiante ab hora diei 6 ad 9 usque integram solis eclipsin Tiberio Caesare imperante contigisse narrat Phlegon; eam utique de qua nobis sermo. Verum enim vero quae tanta est cum terrae motu et eclipsi diruptis saxis et resurrectioni mortuorum tantaeque creaturarum omnium perturbationi societas? Certe longa retro annorum serie simile quid nulla reperimus accidisse memoria. Erunt itaque novum dei opus illae tenebrae ipso mundi domino patiente exortae. Septuaginta vero hebdomades a Daniele memoratas hoc tempore complendas et terminum attigisse ratio convincit. Et quibusdam interiectis: ab Artaxerxis autem imperio ad aetatem usque Christi ex He-

χρόνον κατὰ τοὺς Ἰουδαίων ἀριθμούς. ἀπὸ γὰρ Νεεμίου, ὃς ὑπ' Ἀρταξέρξου τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀνοικίσων ἐπέμφθη, ἐπὶ τὸ κʹ καὶ ρʹ τῆς Περσῶν βασιλείας, αὐτοῦ δ' Ἀρταξέρξου κʹ ἔτει, ὀλυμπιάδος πγʹ ἔτει δʹ. ἐπὶ τούτων τῶν χρόνων, ὅς ἦν ὀλυμπιάδος σβʹ ἔτος δεύτερον, Τιβερίου δὲ Καίσαρος ἡγεμονίας ἔτος ιϛʹ, B
ἔτη συνάγεται υοεʹ, ἅπερ Ἑβραϊκὰ υϟʹ ἔτη γίνεται κατὰ τὸν σεληνιαῖον μῆνα τοὺς ἐνιαυτοὺς ἐκείνων ἐξαριθμουμένων, ὡς ἔστι πρόχειρον εἰπεῖν ἡμερῶν κθʹ καὶ ἡμισείας, τοῦ κυκλικοῦ ἐνιαυτοῦ τοῦ καθ' ἥλιον ὑπάρχοντος ἡμερῶν τξεʹ δʹ, τὴν κατὰ σελήνην δωδεκάμηνον παραλλάσσειν ἡμέρας ιαʹ καὶ δʹ. διὰ τοῦτο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἰουδαῖοι τρεῖς μῆνας ἐμβολίμους ἔτεσιν ηʹ παρεμβάλλουσιν. ὀκτάκις γὰρ τὰ ιαʹ καὶ τέταρτον ποιεῖ τρίμηνον. τὰ τοίνυν υοεʹ ἔτη ὀκταετίαι μὲν γίνονται νθʹ καὶ μῆνες τρεῖς, ὡς τριμήνου ἐμβολίμου τῇ ὀκταετίᾳ γινομένης, ἔτη συνάγεται ιεʹ, C
ταῦτά τε πρὸς τοῖς υοεʹ ἔτεσιν οʹ ἑβδομάδες. μὴ δή τις ἡμᾶς τῶν κατ' ἀστρονομίαν ἀριθμῶν ἀπείρους εἶναι νομιζέτω, τξεʹ ἡμερῶν καὶ τετάρτου μορίου προτεταχέναι αὐτήν. οὐδὲ γὰρ ἀγνοίᾳ τἀληθοῦς, διὰ δὲ τὴν λεπτολογίαν τὸ ψηφιζόμενον συντέμομεν. τοῖς δὲ ἐπ' ἀκριβὲς πάντα πειρωμένοις ἐξετάζειν καὶ τοῦθ' ὡς ἐν βραχεῖ παρακείσθω. τὸ μὲν ἔτος ἐπίπαν ἕκαστόν

2. ἀνοικήσω (sic) B. ἐνοικήσων A. οἰκήσων G. ιεʹ καὶ ρʹ] εἰκοστὸν καὶ ἑκατοστὸν G. 3. κʹ ἔτει] κʹ ἔτη A. 5. σβʹ Scaliger p. 77. Vulgo ρβʹ. Τιβερίου δὲ Scaliger. Vulgo δὲ Τιβερίου. 9. τὴν om. G. 10. παραλλάσσοντος Scaliger. 14. γινομένης] προσγινομένου m. 16. τῶν om. G. 20. ἐν om. G. βραχεῖ B. γραφῇ G. παρακείσθω B et codex Barberin. ap. Goarum. παραθέσθαι G. ἐπὶ πᾶν Barber.

braeorum computo septuaginta numerantur hebdomades. A Neemia quippe qui sub Artaxerxe Hierusalem suis incolis instauraturus circa imperii Persarum annum vicesimum supra centesimum ipsius videlicet Artaxerxis 20 et ab Olympiadis 83 anno 4 ad hoc usque tempus et Olympiadis 202 annum 2, Tiberii vero Caesaris annum 16, alii anni 475 putantur; qui Hebraeorum annis 490, illis nimirum annos lunaribus mensibus dierum 29 cum medio conflatos, quod demonstrare facile est, recensentibus, coaequantur; solaris quippe anni periodus diebus 365 cum quadrantis appendice conficitur; lunaris autem mensibus licet 12 composita diebus 11 et quadrante variare deprehenditur; quae causa est ut menses tres insititios annis octo evolutis Graeci Iudaeique interponant; octo siquidem per undecim cum quadrante ducta spatium trimestre componunt. Anni itaque 475 per octennia 59 et menses tres dividuntur; ex trimestribus itaque unicuique octoeteridi intercalatis anni quindecim colliguntur, quos si annis 475 addideris, dubio procul hebdomades 72 colliges. Nemo itaque nos ceu praeceptis astronomiae parum imbutos arguat, qui annum diebus 365 et quadrante componi iam statuimus; non ex veritatis quippe inscitia, quin immo exquisitas potius astronomiae minutias sectati relatam summam in hunc modum subduximus; accuratiorem vero omnium notitiam consequi cupidis, quod sequitur etiam tanquam in tabula repraesentetur. Annorum unusquisque dierum omnino 365

ἐστιν ἡμερῶν τξε' καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς ἐννεακαιδέκατον
διαιρεθείσης μέρη τούτων τὰ ε'. μεταξὺ δὲ τοῦ λέγειν τὸν ἐνι-
αυτὸν ἡμερῶν τξε' καὶ τετραμορίου καὶ τῶν ἀπὸ ιθ' τῆς νυχθη-
μέρου μερῶν ε' εἰς τὰ νοε' ** ἡμέραι τὸ παράλληλόν εἰσιν ϛ' καὶ
D τετραμόριον. ἔτι γε μὴν τὸν τῆς σελήνης μῆνα κατὰ τὴν ἀκριβῆ
λεπτολογίαν εὑρίσκομεν κθ' καὶ ἡμισείας ἡμέρας καὶ νυκτὸς διαι-
ρεθείσης εἰς μέρη σε'. τούτων τὰ ο' καὶ ἥμισυ ἃ γίνεται ἐνενη-
κοστοτέταρτα τρία. καὶ ταῦτα περὶ ὀλίγων χρόνων καταγίνεται.
συμβαίνει δὲ τῶν ἀπὸ Ἀρταξέρξου βασιλείας ἔτους κ', ὡς ἐν τῷ
Ἔσδρᾳ παρ' Ἑβραίοις, ὅπερ καθ' Ἕλληνας ἦν ὀλυμπιάδος ὀγδοη-
κοστῆς τέταρτον ἔτος, μέχρις ἕκτου καὶ δεκάτου Τιβερίου Καί-
σαρος, ὅπερ ἦν ὀλυμπιάδος σβ' ἔτος δεύτερον, ἐπισυνάγεσθαι
P. 324 τὰ προειρημένα νοε', ἃ γίνεται καθ' Ἑβραίους ἔτη υϟ', ὡς προ-
είρηται, τοῦτ' ἔστιν ἑβδομάδες ο', καθὰ προεφητεύθη τῷ Δα-
νιὴλ ὑπὸ τοῦ Γαβριὴλ ἡ Χριστοῦ παρουσία. εἰ δέ τῳ δοκεῖ τὰ
ιε' ἔτη τὰ Ἑβραϊκὰ πλάνην ἐγγεννᾶν μετ' ἐκεῖνα εἰς ἡμᾶς ἔτη ι'
ἐγγὺς, καὶ οὐδὲν ἐν μέσῳ παράδοξον ἱστόρηται. δύναται δὲ καὶ
V. 258 ἡ μία καὶ ἡμίσεια ἑβδομὰς, ἣν ἐπὶ συντελείᾳ παραλαμβάνεσθαι
δεῖν ὑπονοοῦμεν, παρηγορεῖν τὸν ἐπιζητούμενον τῶν ιε' ἐτῶν καὶ

1. εἰς] καὶ εἰς B. 2. ε'] πέντε G. πάντα Barber. 4. Lacunam indicavit Scaliger. 7. Post ἥμισυ G lacunam indicavit. 7. ἐνενηκοστῷ τέταρτα A. ἐνενηκοστὰ τέταρτα Scaliger. 8. περὶ ὀλίγον χρόνον G. παρ' ὀλίγον χρόνον Scaliger. 10 Vulgo ὀγδοηκοστῷ τετάρτῳ. Correxit Scaliger. 16. ἐγγεννᾶν B. ἐγεννᾶν G. ι'] „διακόσια Barber." Goar. σ' B. 19. τὸν B. τὸ G.

numerum intercipit; diei vero et noctis spatio per decemnovennale distributo quinariam eius partem dividentem esse percipimus. Interim vero cum annum diebus 365 et quadrante componi, et ex decemnovennalis quotientis partibus quinque . . . . post annos 475 dies sex cum quadrante ex aequo respondentes emergunt. Insuper vero mensem lunarem dies 29 et medium ad numerandi exquisitiorem peritiam includere reperimus; dieique ac noctis intervallo in partes 215 distributo harum 71 cum media . . . . quae nonagesima quarta tria conficiunt habemus. Et haec brevi temporis spatio colliguntur. Ab Artaxerxis autem imperii anno vigesimo (cuius Esdras Hebraeis laudatus auctor testis est) qui Graecanicae Olympiadis 84 quartus fuit, ad Tiberii Caesaris annum decimum sextum, qui Olympiadis 202 anno 4 aequalis est; annos Iulianos 475 supra memoratos, qui Hebraeos 490 iuxta praemissa, componunt, numerantur, id est hebdomades 70, post quas Christi adventus a Gabriele Danieli praenunciatus est. Hebraici vero anni quindecim aliis adiecti annorum saltem errorem licet non nemini videantur invehere; certe dubium hoc in medium nihil absurdi proferre indubius sum. At quam commode hebdomas una et altera media (quam ad numeri complementum assumendam coniicimus) de annis 15 quaestioni factae medeatur, et terminum reddat breviorem, uno

κουφίζειν χρόνον, ὅτι τε συμβολικώτερον αἱ προφητεῖαι ἐξενη-
νεγμέναι τυγχάνουσι δῆλον. ὁπόσον δὲ ἐφ' ἡμῖν, ὀρθῶς οἶμαι
τὴν γραφὴν ἐδεξάμεθα, ἐπεὶ καὶ συναιρεῖσθαί πως ἡγουμένη τῆς
ὀπτασίας περικοπὴ δοκεῖ, ἧς ἡ ἀρχή· ἐν ἔτει τρίτῳ τῆς βασιλείας
Βαλτάσαρ· ἔνθα περὶ τῆς καθαιρέσεως τῆς Περσῶν ἀρχῆς ὑφ' B
Ἑλλήνων προδηλοῖ, ἣν διὰ τοῦ κριοῦ καὶ τοῦ τράγου προδηλοῖ,
ἡ θυσία, φησὶν, ἡ ἀρθεῖσα καὶ τὰ ἅγια ἐρημωθήσεται εἰς κα-
ταπάτημα, ἅπερ εἰς ͵βτ' ἡμέρας περιγραφήσεται. εἰ γὰρ εἰς μῆνα
τὴν ἡμέραν λογισαίμεθα, ὡς ἀλλαχοῦ κατὰ προφητείαν εἰς ἐνι-
αυτοὺς αἱ ἡμέραι παραλαμβάνονται, καὶ ἄλλως ἀλλαχόθι, ἀνα-
λύσαντες ὁμοίως τοῖς πρὸ τούτου εἰς μῆνας τοὺς Ἑβραϊκοὺς,
εὕροιμεν ἂν κ' τῆς Ἀρταξέρξου βασιλείας ἀπὸ τῆς ἁλώσεως Ἱε-
ρουσαλὴμ συντελούμενον τὸν χρόνον. ἔτη γὰρ συνάγονται ρπε'
καὶ ἐνιαυτὸς εἷς, ἐν ᾧ τὴν πόλιν ἐτείχισεν ὁ Νεεμίας. τοὺς οὖν
ρπϛ' ἐνιαυτοὺς μῆνας εὑρίσκομεν ͵βτ' Ἑβραϊκοὺς, τῆς ὀκταετίας C
ἀκολούθως τοὺς πρὸς τούτοις ἐμβολίμους τρεῖς μῆνας προσλαμβα-
νούσης. ἀπὸ δὲ Ἀρταξέρξου, ὅθεν ὁ λόγος ἐξῆλθεν, οἰκοδομη-
θῆναι Ἱερουσαλὴμ ο' ἑβδομάδες συντελοῦνται. ἰδίᾳ δὲ περὶ τού-
των καὶ ἀκριβέστερον ἐν τῷ περὶ ἑβδομάδων καὶ τῆσδε τῆς προ-
φητείας ἀπεδείξαμεν. θαυμάζω δὲ Ἰουδαίων μὲν μήπω φασκόν-
των ἐληλυθέναι τὸν κύριον, τοὺς ἀπὸ Μαρκίωνος δὲ ἀπὸ τῶν

1. χρόνον] „χρόνους P." Goar. 4. ἡ ἀρχή] Daniel. cap. 8. 5. ὑφ' B. ἐφ' G. 6. κριοῦ Scaliger. Vulgo κυρίου. 8. περιγράφεται B. 10. ἄλλως Scaliger p. 78. Vulgo ἄλλος. 12. εὕροιμεν Scaliger. εὕρομεν vulgo. εὕρωμεν B. 14. ᾧ τὴν Scaliger. ᾧ εἰς τὴν G. 16. τοὺς] τοῖς A. 21. τῶν B. om.

verbo consummationem abbreviet, quod prophetiae symbolis involutae proferri soleant, omnino manifestum puto. Sane quantum Minerva dedit, scripturam recte me percepisse arbitror; quandoquidem ipsum de visione dictum praecedens calculos omnes in summam redigere videtur, cuius verbis primis ait. In anno tertio regni Baltasar: „quibus de regni Persarum, Graecorum armis excidio (quorum regnum utrumque arietis et hirci figura designat) vaticinatur;" sacrificium, „inquit," tolletur, et sancta in conculcationem deserta fient, quae diebus 2300 circumscribentur. „Die namque in mensem a nobis reputato, prout prophetarum locis aliis dies annorum vice et iterum alibi diversa ab his ratione sumuntur, diebus pariter superius memoratis in menses redactis, a capta Hierusalem ad Artaxerxis annum vigesimum summam omnem consummatam observavimus. Anni siquidem colliguntur 185, quibus alter, quo Neemias urbi murum circumposuit, addendus. Hebraicos itaque menses 2300 annos computamus 186, quorum octoerides singulae menses tres intercalares ad sese ordine derivant. Caeterum ab Artaxerxis tempore quo de reparandis aedibus Hierusalem edictum promulgatum est hebdomades 70 complentur. De his vero accuratiorem tractatum de hebdomadum et praefata prophetia opusculo privatim exposuimus. Iudaeos autem dominum nondum venisse, Marcionis quoque discipulos

προφητειῶν μὴ προηγορεῦσθαι οὕτω γυμνῶς ὑπ' ὄψιν τῶν γραφῶν δεικνυουσῶν. καὶ μετ' ὀλίγα· συνάγονται δὲ τοίνυν οἱ χρόνοι ἐπὶ τὴν τοῦ κυρίου παρουσίαν ἀπὸ Ἀδὰμ καὶ τῆς ἀναστάσεως
D ἔτη ,εφλα'. ἀφ' οὗ χρόνου ἐπὶ ὀλυμπιάδα σν' ἔτη ρϞβ', ὡς ἐν τοῖς πρόσθεν ἡμῖν ἀποδέδεικται.

Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου περὶ τῶν αὐτῶν.

Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ κύριος ἡμῶν κατὰ τὰς περὶ αὐτοῦ προφητείας ἐπὶ τὸ πάθος προῄει ἔτους ιθ' τῆς Τιβερίου βασιλείας. καθ' ὃν καιρὸν καὶ ἐν ἄλλοις μὲν Ἑλληνικοῖς ὑπομνήμασιν εὕρομεν ἱστορούμενα κατὰ λέξιν ταῦτα. ὁ ἥλιος ἐξέλιπεν Βιθυνία ἐσείσθη. Νικαίας τὰ πολλὰ ἔπεσεν. ἃ καὶ συνᾴδει τοῖς περὶ τὸ πάθος τοῦ σωτῆρος ἡμῶν συμβεβηκόσιν. γράφει
P. 325 δὲ καὶ Φλέγων ὁ τὰς ὀλυμπιάδας περὶ τῶν αὐτῶν ἐν τῷ ιγ' ῥήμασιν αὐτοῖς τάδε· τῷ δ' ἔτει τῆς σβ' ὀλυμπιάδος ἐγένετο ἔκλειψις ἡλίου μεγίστη τῶν ἐγνωσμένων πρότερον, καὶ νὺξ ὥρᾳ ἕκτῃ τῆς ἡμέρας ἐγένετο, ὥστε καὶ ἀστέρας ἐν οὐρανῷ φανῆναι. σεισμός τε μέγας κατὰ Βιθυνίαν γενόμενος τὰ πολλὰ Νικαίας κατεστρέψατο. καὶ ταῦτα μὲν ὁ δηλωθεὶς ἀνήρ. τεκμήριον δ' ἂν γένοιτο τοῦ κατὰ τόδε τὸ ἔτος πεπονθέναι τὸν σωτῆρα ἡ τοῦ κυρίου κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου μαρτυρία, ἥτις μετὰ τὸ ιε' ἔτος

1. προηγορέσθαι A. γυμνῶς Scaliger. Vulgo γυμνὸς. 2. δὲ om. G. 3. ἀναστάσεως] κτίσεως m. 6. Εὐσεβίου] P. 370. 11. ἐξέλειπεν B. συνᾴδει B et P apud Goarum. ᾀδει G. congruunt Eusebius. 13. Φλέγων B et Eusebius. Vulgo λέγων. τῷ δὲ δ' B. 17. γενόμενος om. G. 18. δολωθεὶς A.

nusquam eius adventum prophetiis enunciatum asserentes non possum non mirari." Et post pauca: „anni itaque ab Adam condito ad Christi adventum et eius resurrectionem 5531 colliguntur; a qua temporis epocha ad Olympiadem 250 anni 192, ut in praecedentibus declaratum est, intercurrunt."

Eusebii Pamphili de iisdem.

Iesus Christus dei filius dominus noster, sacris phrophetarum vaticiniis ita testantibus, anno Tiberii imperantis 18 ad passionem processit, quo tempore in aliis pariter Graecorum commentariis haec verbo tenus reperimus descripta. Sol defecit: Bithynia terrae motu concussa. Nicaeae plures aedes dirutae. Et haec quidem iis, quae circa Christi passionem accidere, consonant. Phlegon vero Olympiadum supputator egregius de huiusmodi libro 13 totidem verbis scribit. Anno Olympiadis 202 quarto, maximus, qui hominum memoria exstet, solis defectus visus est; incubuit nox hora diei 6, ita ut astra medio caelo cernerentur, et ingens per Bithyniam terrae motus maximam Nicaeae partem subvertit. Et haec quidem praefatus vir. Hoc autem anno salvatorem passum argumento est Ioannis stilo conscriptum evangelii testimonium, quo post Tiberii annum 15 triennium

Τιβερίου τριετῆ χρόνον τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ διαγενέσθαι μαρτυρεῖ. κατὰ τοὺς αὐτοὺς δὲ χρόνους καὶ Ἰώσηππος ἱστορεῖ ἐν ἡμέρᾳ πεντηκοστῆς κινήσεως καὶ κτύπου ἱερέας ἀντιλαμβάνεσθαι B
πρῶτον, ἔπειτα φωνῆς ἀθρόας ἔνδοθεν ἀκοῦσαι ἀπὸ τοῦ ἐσωτάτου ἱεροῦ αὐτοῖς ῥήμασιν εἰπούσης, μεταβαίνωμεν ἐντεῦθεν. καὶ ἄλλο δέ τι ὁ αὐτὸς ἀναγράφει Ἰώσηππος, ὡς Πιλάτου τοῦ ἡγεμόνος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Καίσαρος τὰς εἰκόνας νύκτωρ εἰς τὸ ἱερὸν, ὥσπερ οὐκ ἦν θέμις, ἀναθέντος, μεγίστου τε θορύβου καὶ στάσεως ἀρχὴν ἐμβεβληκότος τοῖς Ἰουδαίοις· ἔνθεν ἐπιστήσεις πόσαι τὸ Ἰουδαίων ἔθνος διεδέξαντο συμφοραί.

Φλάκκος Ἀσύλαιος τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ Αἰγύπτου ἐπίτροπος ὑπὸ Τιβερίου ἐκπέμπεται. πολλὰ δὲ τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους V. 259
ἐπεβούλευσεν.

Ὅτι μὲν ,εφλα', οὐχὶ δὲ ,εφλγ' ὁ Ἀφρικανὸς λέγων δύο C
σφάλλεται ἔτη κατὰ τὴν ἀψευδῆ τῶν εὐαγγελίων ὑφήγησιν. πρόδηλον γὰρ ὅτι τῷ λ' ἔτει ἀρχομένῳ που ἢ μικρῷ πρὸς ἢ ἔλαττον, διὰ τὸ εἰρημένον, Ἰησοῦς δὲ ἦν ὡσεὶ ἐτῶν λ', παρὰ τῷ μεγάλῳ εὐαγγελιστῇ Λουκᾷ, ἐβαπτίσθη, καὶ ἐδίδαξε καὶ ἐθεράπευσε πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐπὶ τρία ἔτη· ὡς εἶναι τὸν ἀπὸ τῆς θείας αὐτοῦ συλλήψεως χρόνον ἀρξάμενον τῷ ,εφλα' ἔτει τοῦ κόσμου, τῇ πρώτῃ τοῦ πρωτοκτίστου μηνὸς Νισὰν, Μαρτίου κε',

3. κτύπου ἱερέας Scaliger p. 77. κτύπους ἱερᾶς G. 5. μεταβαίνομεν A. 8. τε om. G. 11. Ἀσύλαιος] Ἀβίλιος Scaliger p. 78. *Avulius* Eusebius p. 370. 15. τῶν ἁγίων εὐαγγελίων G. 16. ἀρχομένῳ B. ἀρχομένου G. ἢ μικρῷ πρὸς] Sic supra p. 25, 5. δεκαπέντε καὶ μικρὸν πρός. 17. Ἰησοῦς m ex libro Petavii et Luc. III, 23. Vulgo σι'. 20. ,εφα'] ,εφλα' G. 21. νισσᾶν A. νησσὰν B. Νισσὰν G.

aliud eius praedicationi deputandum asseritur. Eadem quoque tempestate motum quendam strepitumque die pentecostes primum sacerdotes percepisse auctor est Iosephus; postmodum vero vocem ex intimis templi penetralibus subito erumpentem audivisse: migremus hinc. Aliud insuper Iosephus idem commemorat; praesidem videlicet Pilatum Caesaris imagines (quod Iudaeis nefas erat) noctu in dei templum inferentem magni tumultus et seditionum semina Iudaeis ingessisse. Ex istis quantae Iudaeorum gentem exceperint calamitates, agnosces.

Flaccus Abilius Alexandriae Aegyptique praefectus a Tiberio delegatus Iudaeorum genus insidiis frequenter appetiit.

Africanus annos ab orbe condito 5531, non 5533 scribens attenta sanctorum evangeliorum historiae sinceritate annorum duorum errorem admittit. Ineunte quippe anno 30, vel nonnihil ante vel paulo post ob magni evangelistae Lucae dictum: „Iesus autem erat annorum quasi 30," ipsum baptizatum fuisse manifestum est. Praedicavit subinde et morbum omnem diversique generis langores curavit per annos 3, adeoque a divinis eius natalibus annus 31 cum anno a mundi conditu 5531 mensis Nisan primi omnium conditi diei primo, Mar-

μέχρι τῆς ζωοποιοῦ ἀναστάσεως κατὰ τὴν αὐτὴν συμπεσοῦσαν D ἡμέραν κε' Μαρτίου ἐτῶν λγ' καὶ ἡμέρας μιᾶς τῷ ,εφα' ἔτει ἀρξαμένην, ἀφ' ἧς ἐπὶ τὴν εἰς οὐρανοὺς μετὰ σώματος θεοπρεπῆ θείαν ἀνάληψιν ἡμέραι μ'. ἀπὸ δὲ Ἀδὰμ ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἔτη ,εφλγ', ἡμέραι μ'. εἰ δέ τις ἀπιστεῖ τοῖς λεγομένοις περὶ τῆς αὐτῆς πολλαχοῦ λεγομένης ὅτι ἐν αὐτῇ τὸν θάνατον πατήσας ὁ κύριος ἡμῶν πρωτοκτίστῳ ἡμέρᾳ ζωὴν ἡμῖν ἐκ νεκρῶν ἐπήγασε, σκοπείτω εἰς τὴν ια' περίοδον τῶν φλβ' κυκλικῶν ἐτῶν κατὰ τὸ σιγ' ἔτος τῆς αὐτῆς περιόδου τὴν ιδ' τοῦ παρ' Ἑβραίοις πάσχα, καὶ εὑρήσει κατὰ τὴν κγ' τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ P. 326 παρασκευῇ καταντῶσαν ἐπὶ τὸ σωτήριον πάθος, ὃ ὑπὲρ ἡμῶν ἑκουσίως ὑπέστη, καὶ ταφεὶς ὑπὸ Ἰωσὴφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθαίας καὶ Νικοδήμου ἀνέστη τῇ μετὰ τὴν αὐτὴν παρασκευὴν ἐπιφωσκούσῃ τρίτῃ ἡμέρᾳ, μιᾷ σαββάτων, πρώτῃ δὲ τοῦ παρ' Ἑβραίοις Νισὰν πρώτου μηνὸς, ἥτις ἀεὶ τῇ κε' τοῦ Μαρτίου μηνὸς μία καὶ ἡ αὐτή ἐστιν.

Ὁ μὲν οὖν Ἀφρικανὸς συμφώνως τῇ ἀποστολικῇ παραδόσει τῷ ,εφ' ἔτει τὴν θείαν χρονολογήσας σάρκωσιν, περὶ τὸ πάθος καὶ τὴν σωτήριον ἀνάστασιν δυσὶν ἔτεσι διήμαρτε, κατὰ τὸ ,εφλα' ἔτος τοῦ κόσμου ταύτην συναγαγών.

2. ,εφα'] „,εφλδ' P." Goar. ἀρξαμένης G. 3. ἀφ' ἧς B. ἀφεὶς G. τοῦ σώματος G. 4. Ad ἀπὸ Goarus „*Desunt haec in MS. Petavii.*" Nescio quot verba *haec* dicat. 5. καὶ ἡμέραι m. 7. ἡμῖν addidi ex B. 8. φλβ' m. ,ελβ' G. 10. εὑρήσει m. εὑρήσεις G. 12. Ἀριμαθίας G. 14. πρώτῃ BP. πρῶτον G. 18. περὶ] παρὰ G. 19. κατὰ τῷ A. 20. ἔτος B. ἔτει G.

tii 25 procedat comes, usque ad vivificam resurrectionem in eundem Martii diem 25 incidentem, quo annos 33 completos et unum insuper diem mundi 5534 primo exortum numerabimus, postmodum ad sacram usque et deo congruam cum corpore in caelos adscensionem dies 40 ab Adam autem creato ad eundem anni 5533 et insuper dies 40 intercessisse ponemus. Verum qui de eodem frequentius memorato die relatis fidem abrogaverit, in eo nimirum ceu primum condito die vitam e mortuorum monumentis morte devicta velut e fonte vivo salvatorem profudisse, adeat, rogo, cyclicorum annorum 532 periodum 11 et in ea anno 213 annotato, lunam Hebraici paschatis 14 signet; subinde procul dubio in mensis Martii diem 23, (qui Parasceue passionis, quam pro nobis sponte sustinuit, salutaris dies est) illam inveniet incidentem. Christus demum ab Ioseph Arimathiensi et Nicodemo sepultus die post Parasceuen istam tertio illucescente, primo Sabbati, mensis primi Nisan Hebraici die primo, qui Martii mensis unus ac idem quintus supra 20 semper est, resurrexit.

Africanus itaque apostolicae traditioni concors divinae incarnat. anno in mundi 5500 relato, circa passionem et salutis conciliatricem resurrect. eandem in mundi 5531 colligens, 2 annis a vero aberravit.

Εὐσέβιος δὲ ὁ Παμφίλου τὰ ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Ἀβραὰμ γενέ- B σεως, ἢ κατὰ τοὺς χρόνους Νίνου καὶ Σεμιράμεως τῶν Ἀσσυρίων βασιλέων ὡμολόγηται, συντεμὼν ἔτη ,γρπδ' ἐστοιχείωσε τῷ Ἑβραϊκῷ ἐξακολουθήσας καὶ τὸν δεύτερον Καϊνᾶν ρλ' ζήσαντα πρὸ τῆς τεκνώσεως μὴ στοιχειώσας, οὗ ὁ θεῖος εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς μέμνηται ἐν τῇ κατ' αὐτὸν γενεαλογίᾳ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ λέλεκται. τὸ δὲ καθ' ἡμᾶς τοῦτο χρονογραφεῖον ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως γενέσεως Ἀβραὰμ ἔτη ,γλβ' περιέχει συμφώνως τῇ θείᾳ Μωϋσέως γραφῇ καὶ ταῖς γενεαῖς τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου. καὶ ἀπὸ τῆς γεννήσεως Ἀβραὰμ ἕως τοῦ σωτηρίου σταυροῦ καὶ τῆς C ζωοποιοῦ ἀναστάσεως ,βμη' ἔτη συνῆξεν, ἅτινα κατὰ τὸν ἀληθῆ λόγον ἔτη ,βσκα' ἡμῖν ἐπιλελόγισται. ἔτη δὲ τὰ πάντα ἐξ Ἀδὰμ ,εφλγ', κατὰ δὲ Εὐσέβιον ,εσλβ'. ὅπερ ἀλλότριον πάντῃ τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως· ὃ καὶ ἐκ παραλογισμοῦ τοιοῦδε πέπονθε πρὸς τοῖς ρλ' τοῦ Καϊνᾶν ἔτεσι καὶ τῶν ἐν τοῖς κριταῖς ἀλλοφύλων ἔτη ρια', παραλείψας τά τε τῆς ἀναρχίας καὶ εἰρήνης ἔτη μ' V. 260 καὶ ἔτι τὰ Δαρείου τοῦ καὶ Ἀστυάγους ἔτη ια'.

Πανόδωρος δέ τις τῶν κατ' Αἴγυπτον εἷς μοναχὸς, ἱστορικὸς οὐκ ἄπειρος χρονικῆς ἀκριβείας, ἐν τοῖς χρόνοις ἀκμάσας Ἀρκαδίου βασιλέως καὶ Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας ἀρχιεπισκόπου, D

1. δὲ addidi ex P. 2. ἢ] Vulgo ἢ. 4. καϊνὰν B ut solet. Et hoc ubique restitui praestat. 6. αὐτὸν B. αὐτῶν G. 7. Vulgo χρονογράφιον. χρονογραφίον B. Hoc est χρονογραφεῖον. 8. ,γλβ'] γτιβ' m. 11. ἀληθῆ] ἀληθινὸν G. 12. ἔτη om. G. ἐπιλελόγισται P. ἐπιλόγισται G. 15. καὶ τῶν — ἀλλοφύλων m. καὶ τὸν — ἀλλόφυλον G. 17. ἔτι B. ἔτη G. καὶ add. B.

Eusebius Pamphili ab Adam condito ad ortum Abrabae vel ad Nini Semiramisque aetatem brevius intervallum positurus Hebraicum codicem praevium sequutus annos 3184 collegit; Cainan autem nominis istius secundum ante procreatam a se sobolem annos 130 vixisse creditum, de quo sacer evangelista Lucas scripto generis Christi laterculo mentionem habuit, prout alibi exposuimus, in numerum omnino non retulit. Haecce vero nostra Chronographia divinae Mosis scripturae generisque Christi Lucae evangelio contenti concors futura descriptioni ab Adam productae ad Abraham diem natalem annos 3312 complectitur; et ab Abrahae rursum exortu ad crucem salutis autricem ad passionem et ad vitae reparatricem resurrectionem annos collegit 2048, qui nobis ex germana temporum ratione 2221 summatim numerati sunt. Annorum igitur ab Adam conditu omnium collectio 5533 ex Eusebiii calculis 5232 reddit, quod ab apost. traditione recedit penitus, quodque ex admisso circa Cainan annos 130 ac insuper ex annorum 111 allophylorum dominatui ab eo praetermisso ex Iudic. lib. adscribendorum, nec non ex interregni pacisque aliorum 40 et ex Darii Astyagis quoque dicti annorum 11 omissorum errore passus est.

Porro Panodorus ex Aegypti monachis nonnullus temporum rationis et historiae non indiligens scrutator, qui Arcadii Imperatoris et Theophili

ἀλήθειαν ἀσπασάμενος ἐν πολλοῖς, ζ´ διήμαρτεν ἔτεσιν, ἐλθὼν εἰς τὴν σωτήριον σάρκωσιν τῷ ͵ευϙγ´ ἔτει ταύτην συλλογισάμενος. ἡ δὲ αἰτία τοῦ σφάλματος αὐτοῦ γέγονεν οὕτως· ἐπὶ γὰρ τὸ πρῶτον ἔτος Φιλίππου τοῦ Ἀριδαίου τοῦ μετὰ Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα βασιλεύσαντος Μακεδόνων α´, καθ᾽ ὃ ἔτος καὶ ὁ Κλαύδιος Πτολεμαῖος τὴν τῶν προχείρων κανόνων ψηφηφορίαν ἐπήξατο, ἀρχὴν Αἰγυπτιακοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ ἔτους κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Θὼθ μηνὸς παρ᾽ Αἰγυπτίοις λεγομένου κθ´, τοῦ Αὐγούστου

P. 327 μηνὸς οὖσαν ἀποκαταστατικὴν, ὁμόχρονον ὁμολογουμένως ἐστὶ τῷ ͵ερο´ ἔτει τοῦ κόσμου. ἀπὸ δὲ τοῦ αὐτοῦ πρώτου ἔτους Φιλίππου μέχρι τῆς καθαιρέσεως Κλεοπάτρας ἔτη κατὰ ἀστρονομικοὺς κανόνας ἐπισυνάγεται σϙδ´. ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ͵ερο´ κοσμικοῦ ἔτους ἔτη γίνονται ͵ευξγ´ ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως καθαιρέσεως Κλεοπάτρας κατὰ τοῦτο, ὅπερ οὐ συνᾴδει τῇ ἐκκλησιαστικῇ παραδόσει, ὡς πρὸς τὸ μγ´ ἔτος Αὐγούστου Καίσαρος, ἡνίκα ὁ κύριος ἡμῶν ἐσαρκώθη. μόνα γὰρ ἀπὸ τῆς αὐτῆς καθαιρέσεως καὶ ὑποταγῆς Αἰγύπτου μγ´ ἔτη λέγεται βεβασιλευκέναι παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς

B ὁ Αὔγουστος, ὅπερ εἰ δῶμεν ἀληθεύειν, εὑρεθήσεται κατὰ τὸ ͵εφε´ ἔτος τοῦ κόσμου τελευτήσας ὁ Αὔγουστος. τὸ δ᾽ αὐτὸ ε´ ἔσται τῆς τοῦ σωτῆρος ἡλικίας. ἀλλ᾽ ὅτι μέν ἐστι πρόδηλον, ὅτι

1. διήμαρτεν ζ´ B. 4. ἀριδέου B. 6. ψηφηφορίαν A. ψηφιφορίαν G. 9. ἀποκαταστικὴν G. 12. ἐπισυνάγεται B. συνάγεται G. ͵ερο´ B. φρο´ G. 13. ͵φυξγ´ A. 15. „Forsan ὡς πρὸ τοῦ μγ´. ἔτους" m. 18. εἰ δῶμεν m. ἴδωμεν εἰ G. τὸ ͵εφε´ ἔτος B. τῷ ͵εφε´ ἔτει G.

Alexandriae antistitis aetate vigens veritatem in plerisque attigit, ad Christi ortum salutis nostrae parentem historia deducta, eodemque in annum 5493 reiecto totis septem annis a vero deflexit. Haec autem fuit admissi ab eo erroris causa. Ad annum siquidem Philippi Aridaei post Alexandrum Macedonem Macedonibus imperantis primum, ad quem pariter annum Claudius Ptolemaeus expeditarum regularum computum figendum decrevit, ipse cum Aegyptiaci tum pariter anni Graeci mensis Thoth Aegyptiis dicti die primo (qui Augusti 29 est, et novae periodi reparator) aequale statuit ducendum initium, et mundi natalibus annum 5170 principium illud ducendum omnium testimonio probatum est. Ab eiusdem vero Philippi anno primo ad Cleopatrae cladem ultimam ex astronomicorum canonum calculis anni colliguntur 294, quam ob rem a mundi anno 5170 ad eversum Cleopatrae regnum anni fiunt 5463, quae summa eadem, iuxta hoc assertum, ab Adami conditu ad terminum eundem colligenda, quod certe ecclesiasticae traditioni nulla tenus consonat; ita namque fit, ut annus Augusti tertius supra 40, quo dominus noster carnem suscepit, loco sibi debito anterior multo veniat obviam; a devicta quippe Cleopatra et subacta Aegypto annos duntaxat 43 imperasse a mathematicis Augustus asseritur; quibus, ceu vero, si praebuerimus fidem circa mundi 5505, qui salvatoris aetatis quintus est, vita functus Augustus idem reperietur. Et hoc quidem nulli non manife-

δὲ κατὰ τὸν Αὐγούστου Καίσαρος θάνατον ιε´ ἐγγὺς ἦγεν ἔτος ὁ κύριος καὶ κατὰ τὸ ιε´ ἔτος Τιβερίου Καίσαρος ὡσεὶ ἐτῶν ἦν λ´, ὡς τὰ λόγια, καὶ τοῦτο προφανές. ἔσται ἄρα ὁ μὲν Αὐγούστου Καίσαρος θάνατος μεταξύ που τοῦ ͵εφιδ´ κοσμικοῦ ἔτους καὶ τοῦ ͵εφιε´, ἡ δὲ ἀρχὴ τῆς ὅλης βασιλείας αὐτοῦ τῷ ͵ευνη´. Πανόδωρος δὲ τῇ μαθηματικῇ ἐξακολουθῶν ἐκδόσει τὴν μὲν ἀρχὴν τῆς Αὐγούστου βασιλείας τῷ ͵ευνα´ ἔτει τοῦ κόσμου ἐστοιχείω- C σε, τὸ δὲ τέλος τῷ ͵εφϛ´, τὴν δὲ σωτήριον γέννησιν τῷ ͵ευϙγ´, οὐ καλῶς διανοησάμενος.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφλδ´.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη λδ´.

Πρώτῃ ἡμέρᾳ τούτου τοῦ ἔτους, Μαρτίου κε´, ἡμέρᾳ κυριακῇ, ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκ νεκρῶν ἀνέστη τριήμερος, καὶ ὤφθη πρῶτον ταῖς μυροφόροις, ἔπειτα τοῖς ἀποστόλοις, οὓς καὶ ἀπέστειλεν εἰς πάντα τὰ ἔθνη διδάσκειν τὰ περὶ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου τριάδος δόγματα, ἀναληφθεὶς εἰς D οὐρανοὺς τῇ μ´ ἡμέρᾳ, Μαΐου γ´, καὶ πέμψας αὐτοῖς τὸ παράκλητον πνεῦμα, τῇ ἁγίᾳ πεντηκοστῇ ἡμέρᾳ, διαμερίζων αὐτοῖς γλώσσας πυρίνας καὶ τὰ λοιπὰ θεῖα χαρίσματα. Πέτρῳ καὶ Ἰακώβῳ τῷ ἀδελφοθέῳ καὶ Ἰωάννῃ μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν λοιπῶν ἀποστόλων ἡγεῖσθαι προσέταξεν ὁ κύριος, ὡς ἂν μὴ ἐπιδικάζοιν-

4. που τοῦ addidi ex BP. 6. μαθητικῇ B. 10. ἔτος AB. 11. ἔτη] ἔτει G. ἔτος AB.

stum. Quod autem dominus circa Caesaris Augusti mortem annum circiter decimum quintum iam attigisset et circa Tiberii Caesaris quintum ac decimum aetatis propriae tricesimum numeraret, sacris scripturae verbis id attestantibus constat. Illud quoque a dubio procul est Augusti Caesaris mortem inter mundi 5514 et 5515 auditam, imperii vero totius primordia ad annum 5458 revocanda. Caeterum Panodorus mathematicorum sectator institutorum nullo certo ductus indicio imperii quidem Augusti principium anno 5451, finem vero 5506 et tandem salutis reparatorem ortum 5493 inscripsit.

ANNI MUNDI 5534.

Divinae Incarnationis an. 34.

Die anni praesentis primo, Martii 25, qui dominicus extitit, dominus noster et deus Iesus Christus triduo sepultus, a mortuis resurrexit, et pigmentiferis mulieribus primum, deinde apostolis visus, illos in nationes diversas sanctae et unius naturae trinitatis fidem annunciaturos delegavit; die vero 40, id est Maii 3, in caelos assumptus est; et sacro pentecostes die cum spiritum paracletum in eos immisisset, una cum divisis in eosdem linguis reliquas impertivit gratias. Caeterum Petro et Iacobo domini fratri et Ioanni, ut reliquis praeessent apostolis ac de gloriola ne decertarent ad invicem sedulo post

V. 261 το δόξης· οἳ καὶ πρῶτον Ἱεροσολύμων εἵλαντο τὸν αὐτὸν Ἰάκω-
βον, ὥς φησι Κλήμης ἐν ἕκτῳ τῶν Ὑποτυπώσεων· ὁ δ' αὐτὸς
καὶ ἐν ζ' συνῳδά φησιν ὧδε· Ἰακώβῳ τῷ δικαίῳ καὶ Ἰωάννῃ καὶ
P. 328 Πέτρῳ μετὰ τὴν ἀνάστασιν παρέδωκε τὴν γνῶσιν ὁ κύριος. οὗτοι
τοῖς λοιποῖς παρέδωκαν, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπόστολοι τοῖς ο', ὧν εἷς
ἦν πρῶτος ἐπίσκοπος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις
ἐκκλησίας.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφλδ'.

Τῆς θείας καὶ ὑπερενδόξου σαρκώσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔτη λδ'.

Κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας οἱ μαθηταὶ ἐπηρώτων τὸν κύριον ἐν
B τῷ ὄρει τῶν ἐλαιῶν εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν
βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος πρῶτος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καθίσταται.

Δύο ἦσαν Ἰάκωβοι, ὅ τε ἀδελφόθεος υἱὸς ὢν τοῦ Ἰωσήφ, ὁ λεγόμενος δίκαιος, περὶ οὗ καὶ Παῦλός φησιν· ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου, ὃς κατὰ τοῦ πτερυγίου βληθεὶς ὑπὸ Ἰουδαίων ξύλῳ πληγεὶς γναφικῷ τελειοῦται· καὶ ἕτερος ὁ ἐκτμηθεὶς τὴν κεφαλὴν ἀδελφὸς Ἰωάννου τοῦ θεολόγου, πρῶτος εἰς ἀποστολήν.

13. τῷ] τοῦ G.

adscensionem mandavit dominus. Hi Iacobum Hierosolymorum primum episcopum delegere, ut auctor est Clemens Hypotyposeon 6, idemque in 7 consona refert in haec verba. Post adscensionem Iacobo Iusto, Ioanni et Petro iudicium et discretionis vim dominus contulit; illi vero caeteris, reliqui apostoli septuaginta discipulis, e quorum numero Iacobus domini frater Hierosolymorum primus extitit episcopus impertierunt.

ANNI MUNDI 5534.

Divinae et prae cunctis gloriosae D. N. I. Christi Incarnationis anni 34.

Diebus iisdem in olivarum monte dominum interrogabant discipuli: num hoc tempore regnum Israël restitues?

Eodem anno Iacobus frater domini primus Hierosolymorum episcopus instituitur.

Uno Iacobi nomine duo fuere nuncupati, dei nimirum frater et Ioseph filius, cognomento Iustus, de quo Paulus scribit: alterum apostolorum vidi neminem nisi Iacobum domini fratrem; qui e templi pinnaculo praeceps ab Iudaeis deturbatus, fullonis fuste martyrio consummatus est; et alter Ioannis theologi frater apostolatu prior, cui aput abscissum fuit.

Ματθίας εἷς τῶν ο' μαθητῶν τοῦ κυρίου κληροῦται δι' εὐ- C
χῆς καὶ ἐπιθέσεως χειρῶν τῶν μακαρίων ἀποστόλων ἀντὶ Ἰούδα
τοῦ προδότου.

Ἑπτὰ τὸν ἀριθμόν, δοκεῖ μοι, πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν ἀδελφῶν ὑπὸ τῶν ἀποστόλων κατεστάθησαν. ὧν πρῶτος ἦν Στέφανος ὁ πρῶτος μετὰ τὸν σωτῆρα παρὰ τῶν κυριοκτόνων λιθοβοληθεὶς καὶ τὸν φερώνυμον ἀξίως ὑπενεγκάμενος στέφανον ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ἰουδαίων γ' ἀλλόφυλος Ἡρώδης υἱὸς Ἡρώδου ἔτη κδ'.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Πιλᾶτος μετὰ τὴν στάσιν Ἰουδαίων διὰ τὰς
Καίσαρος εἰκόνας τὸν λεγόμενον Κορβωνᾶν, ἤτοι ἱερὸν θησαυ- D
ρόν, εἰς ὑδάτων καταγωγὴν ἐδαπάνησε, καὶ αὖθις στασιάζειν
ἠνάγκαζεν.

Ὁ δ' αὐτὸς Πιλᾶτος Τιβερίῳ τὰ κατὰ τὸν σωτῆρα ἀναγαγὼν καὶ τοῦ Χριστιανῶν δόγματος ἐκίνησεν εἰς ἔρωτα πίστεως, Τιβέριός τε πρὸς τὴν σύγκλητον ἐκοινολογήσατο περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. τῆς δὲ μὴ πειθομένης, ἀλλὰ μωρίαν ἡγουμένης τὸ κήρυγμα τοῦ σταυροῦ, ὁ αὐτὸς θάνατον ἐψηφίσατο κατὰ τῶν διωκτῶν τῶν Χριστιανῶν, ὡς Τερτυλλιανὸς ἱστορεῖ.

Σηιανὸς ἔπαρχος Τιβερίου Καίσαρος περὶ τελείας ἀπωλείας
τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων πολλὰ συνεβούλευε τῷ Καίσαρι, ὡς
Φίλων Ἰουδαῖος ἐξ Ἀλεξανδρείας διάγων ἱστορεῖ ἐν τῇ δευτέρᾳ P. 329
τῆς περὶ αὐτοῦ πρεσβείας.

5. ὢν add. B. 8. γ' om. G. 10. ἱερὸν] θεῖον G. 18. ὡς Τερτυλλιανὸς Scaliger p. 78. ὅστις τυλλιανὸς vulgo. Vide Eusebium p. 371. 19. σηϊανὸς BP. σιανὸς A. Σειανὸς G. 20. συνεβούλευεν AB. συνεβούλευσεν G. 21. ὁ Ἰουδαῖος G. τῇ δευτέρᾳ τῆς περὶ αὐτοῦ B. τῇ β' τῆς περὶ αὐτῶν A. τῷ β' τῆς περὶ αὐτὸν G.

Matthias ex 70 discipulis unus per orationem et B. apostolorum manus impositionem proditoris Iudae vices sorte assequitur.

Diaconi numero septem fratrum, reor, ministerio ab apostolis consecrati sunt; Stephanus eorum primus extitit, qui post salvatoris mortem a domini parricidis lapidibus obrutus congruam nomini coronam eius amore adipiscitur.

Iudaeorum rex alienigena Herodes alterius Herodis filius annis 24.

Eodem anno sedata, quae imaginum causa excitata fuerat, Iudaeorum seditione, sacrum aerarium, Corbonam dictum, struendis aquae ductibus Pilatus exhausit; ex quo Iudaeis novorum tumultuum auctor fuit.

Idem ipse Pilatus, quae de Christo et dogmatibus Christianis erant, ad Tiberium relatis, aliquem in eo fidei sensum excitavit. Tiberius de habenda in Christum fide cum senatu contulit, quam eo repudiante, quin immo crucis praeconium stultitiam decernente, ipse Christianorum persecutores morte plectendos lata sententia, ut Tertullianus refert, pronunciavit.

Seianus Tiberii Caesaris praefectus de integro Iudaeorum generis exterminio eidem Caesari plura suggessit, rem totam enarrante Iudaeo cive Alexandrino libro de legatione sua secundo.

Γάϊος ἑαυτὸν ἀποθεοῖ.

Ὁ αὐτὸς τὴν γυναῖκα Μεμμίου Ῥηγούλου λαβὼν πατέρα ταύτης τὸν ἴδιον ἄνδρα Μέμμιον λέγειν εἶναι ἠνάγκασεν.

Ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ Ἡρώδου τοῦ τετράρχου κατὰ τῶν ἀποστόλων καὶ τῆς ὅλης ἐκκλησίας ἐπιβουλή.

V. 262 ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφλε΄.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη λε΄.

B Πέτρος καὶ Ἰωάννης εἰς τὸ ἱερὸν ἀνιόντες τὸν ἐκ γενετῆς χωλὸν ἐθεράπευσαν.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφλϛ΄.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη λϛ΄.

Τὰ κατὰ τὸν Ἀνανίαν καὶ Σαπφείραν ἐν Ἱερουσαλὴμ πραχθέντα Πέτρῳ.

Θωμᾶς Θαδδαῖον εἰς Ἔδεσαν καὶ Ἰούδας κατὰ θεῖον χρησμὸν ἐξέπεμψαν εὐαγγελίσασθαι. ὃς τόν τε Αὔγαρον ἰασάμενος ἐν λόγῳ κυρίου, καθὼς καὶ προέγραψεν αὐτῷ ὁ σωτὴρ πέμψας καὶ τὸν ἅγιον αὐτοῦ χαρακτῆρα λέγων ὅτι μετὰ τὸ ἀναληφθῆναί
C με, ἀποστέλλω σοὶ τινὰς τῶν μαθητῶν μου, ἵνα ἰάσωνταί σου τὸ πάθος καὶ ζωήν σοι καὶ τοῖς σοῖς παράσχωσι. καὶ τοὺς αὐτό-

2. Vulgo Ῥιγούλου. μεμμιοριγούλου AB. 4. ἐπὶ] ὑπὸ G. 6. ἔτος A. 8. γεννητῆς AB. 10. ἔτος B. 11. ἔτη om. A. 14. Θαδδαῖος G. 18. ἰάσωνται A. ἰάσονται BG. σου τὸ πάθος B. σοι τοῦ πάθους A. σε τοῦ πάθους G. 19. σοῖς] σοὶ B.

Caius deorum collegio sese ipsum accenset.

Idem accepta sibi Memmii Reguli uxore, Memmium virum eius se patrem dicere coegit.

In apostolos et universam ecclesiam Herodis tetrarchae iussu Hierosolymis exorta conspiratio.

ANNI MUNDI 5535.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 35.

Petrus et Ioannes in templum adscendentes claudum ex matris utero curaverunt.

ANNI NUNDI 5536.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 36.

Acta Petri circa Ananiam et Sapphiram in Hierusalem.

Thaddaeum Christi fidem annunciaturum Thomas et Iudas divino iussu miserunt Edessam. Hic morbo liberavit Augarum, prout datis prius litteris missaque vultus effigie scripserat salvator dicens: discipulorum meorum nonnullos infirmitatem tuam curaturos, tibi tuisque vitae futuros auctores e terris in caelum receptus ad te mittam. Cunctos proinde illius cives verbis

θι πάντας ἐφώτισε λόγοις καὶ ἔργοις, ὃν ἡ πόλις ἅπασα μέχρι νῦν εὐσεβεῖ τὸν αὐτὸν ἀχειροποίητον δεσποτικὸν σέβουσι χαρακτῆρα.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφλζ΄.

Τῆς θείας καὶ ὑπερκοσμίου σαρκώσεως ἔτη λζ΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει διωγμοῦ κατὰ τῆς ἐκκλησίας γενομένου πολλοὶ μὲν τῶν πιστῶν διεσπάρησαν, πρὸς οὓς πρώτην ἔγραψε καθολικὴν ἐπιστολὴν Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος, τοῖς ἐν τῇ διασπορᾷ τοῦτο ἐπιγράψας. D

Στέφανος δὲ ὁ πρωτομάρτυς ἀπόστολος καὶ πρωτοδιάκονος λίθοις ἀνῃρέθη, Σαύλου τοῦ μετὰ ταῦτα διὰ θεοπτίας ἐπιστρέψαντος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, συνεργοῦντος τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Παῦλος μεταβληθεὶς ὁ μέγας ἀπόστολος καὶ ἐν Δαμασκῷ φωτισθεὶς ὑπὸ Ἀνανίου φυγὰς ἧκεν εἰς Ταρσὸν διδάσκων τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, κἀκεῖθεν πάλιν εἰς Ἀντιόχειαν.

Φίλιππος εἷς τῶν ἑπτὰ σὺν τῷ πρωτομάρτυρι προχειρισθέντων εἰς διακονίαν ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ἐν τοῖς διασπαρεῖσι γενόμενος ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ κατελθὼν εἰς Σαμάρειαν δυνάμεως θείας ἐπλη- P. 330
ρώθη, ὥστε καὶ Σίμωνα τὸν μάγον καταπλαγέντα τοῖς θαύμασιν αὐτοῦ προσελθεῖν ἅμα τοῖς ἑταίροις καὶ τῷ Φιλίππῳ μαθη-

2. δεσπότην σέβουσα G. 5. καὶ ὑπερκοσμίου add. B. 7. ἔγραφε B. ἔγραψαν G. 8. τοῖς B. τοὺς G. 21. ἅμα] σὺν G. ἑτέροις G.

et factis edocuit. Characterem non hominis manu, sed arte caelesti expictum urbs universa ad hodiernum usque diem pietate vel maxima colit.

ANNI MUNDI 5537.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 37.

Hoc anno persecutione in ecclesiam excitata, fidelium plerique dispersi sunt, (ad quos fidelium in dispersione constitutorum praefixo titulo) catholicam epistolam Iacobus frater domini scripsit.

Stephanus martyrum et diaconorum primus, Saulo divina visione et domino nostro Iesu Christo operante ad fidem ante anni exitum converso, lapidibus necatus est.

Paulus in virum alium mutatus apostolus magnus Damasci salutis fonte ab Anania lustratus, Tarsum dei verbum praedicaturus venit et exinde Antiochiam repetiit.

Philippus ex septem, qui cum protomartyre ad ministerium ab apostolis ordinati fuerant, unus, dispersionis calamitate actus, Hierosolymis relictis Samariam profectus, iis a deo virtutibus cumulatus est, ut Simon magus editis ab eo miraculis stupefactus cum aliis fidei doctrina a Philippo

τιυθῆναί τε καὶ βαπτισθῆναι δολερῶς. ὅθεν καὶ ἀπ' αὐτοῦ μέχρι νῦν ὑποκρινόμενοι βαπτίζεσθαι πάντη τῶν θείων ἐντολῶν καὶ δογμάτων εἰσὶν ἀλλότριοι, μὴ δεχόμενοι τὸν περὶ ἀναστάσεως λόγον μηδὲ τὸν ὁρώμενον κόσμον θεοῦ λέγοντες εἶναι, πᾶσαν θεοβδέλυκτον αἰσχρουργίαν μετερχόμενοι. τούτοις ἑαυτὸν πατέρα μὲν καλεῖσθαι τοῖς ἀθλίοις παραδέδωκεν, εἰκόνι τε Διὸς ὀνόματι B προσκυνεῖσθαι, τὴν δὲ σὺν αὐτῷ πόρνην Ἑλένην ἀντὶ Ἀθηνᾶς προσκυνεῖσθαι ἐδίδαξεν ὁμοίως τῇ αὐτῇ εἰκόνι. Ἰουδαίοις δὲ Χριστὸν ἑαυτὸν ἔλεγεν εἶναι καὶ οὐχὶ πατέρα.

Τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκκλησίας πρῶτος ἐπίσκοπος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος ἔτη κη'.

Ῥωμαίων βασιλεὺς δ' Γάϊος Καλλιγούλας ἔτη γ'.

V. 263

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφλζ'.

C

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη λζ'.

Πόντιος Πιλᾶτος ἐπὶ Γαΐου Καίσαρος ποικίλαις περιπεσὼν συμφοραῖς, ὥς φασιν οἱ τὰ Ῥωμαίων συγγραψάμενοι, αὐτοφονευτὴς ἑαυτοῦ ἐγένετο.

Γάϊος Καλλιγούλας ἔκγονος Τιβερίου πολλοὺς ἀναιτίως τῆς γερουσίας ἀνελών.

Ὁ αὐτὸς τὰς ἰδίας ἀδελφὰς κατὰ νήσους φυγαδεύσας.

1. τε om. G. 2. νῦν B. τοῦ νῦν G. 6. ἀθλίοις P. ἄθλοις G. παρέδωκεν G. 11. κη' B. η' G. 13. τοῦ κόσμου ἔτος B. 14. τῆς A. τῆς δὲ G. Aberat ἔτη. ἔτος add. B. 18. ἀναιτίους G.

instrueretur, et ficto animo baptismum exciperet; ex quo qui ficte modo baptismo lustrantur, a divinis praeceptis et doctrina alieni, vel reiecta de resurrectione fide, mundum hunc oculis hominum subiectum dei potestati non adscribunt et deo quodvis exosum et turpe facinus admittunt, eius censentur asseclae. A perditis huiusmodi hominibus patrem se vocari ac Iovis simulacro coli, Helenam vero coniunctum sibi scortum Minervae nomine et erecta pariter eius imagine adorari voluit. Iudaeis porro auditoribus patrem se nusquam, sed Christum esse profitebatur.

Hierosolymorum ecclesiae primus episcopus Iacobus frater domini annis 8.

Romanorum Imperator 4 Caius Caligula annis 3.

ANNI MUNDI 5537.

Divinae Incarnationis an. 37.

Pontius Pilatus diversis calamitatibus sub Caio Caesare agitatus, sibimet, testibus Romanarum rerum scriptoribus, mortem conscivit.

Caius Caligula Tiberii privignus e senatu plures innoxios sustulit.

Idem sorores proprias exsules in diversas insulas egit.

Ὁ αὐτὸς τοὺς ἐν ἐξορίαις ἀνελὼν ὕστερον ὑπὸ τῶν ἐν στρατείαις ἐπισήμων ἀνῃρέθη.

Οὗτος καὶ τὸν Ἰούλιον Κανὸν ἕνα τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων ἀνεῖλε, περὶ οὗ παράδοξον Ἕλλησιν, ὡς δοκῶ, πέπλασται. ἀπα- D γόμενος γὰρ πρὸς τὸ θανεῖν ἀταράχως λέγεταί τινι τῶν ἑταίρων Ἀντιόχῳ τοὔνομα Σελευκεῖ συνεπομένῳ προσειπεῖν ὡς ἐντεύξεται αὐτῷ κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα μετὰ τὴν ἔξοδον καὶ διαπορήσει τι τῶν σπουδῆς ἀξίων, καὶ ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας Ῥέκτος εἷς τῶν ἑταίρων ὑπὸ Γαΐου φονευθήσεται. ἃ καὶ γέγονε, τοῦ μὲν ἀναιρεθέντος τριταίου, τοῦ δὲ Ἀντιόχου τὴν ἐποψίαν εἰπόντος τῆς νυκτὸς ὅτι φανεὶς Ἰούλιος Κανὸς τὰ περὶ διαμονῆς τῆς ψυχῆς καὶ καθαρωτέρας φωτὸς μετὰ τὴν ἔξοδον διηγήσατο. ταῦτα Πλούταρχος ὁ Χαιρωνεὺς ἱστορεῖ.

Ἰουδαίων ἀλλόφυλος δ' Ἡρώδου παῖς Ἀγρίππας ἔτη ζ'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφλθ'. P. 331

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη λθ'.

Ἀγρίππας Ἡρώδου παῖς ἐπὶ Τιβερίου Καίσαρος φρουρηθεὶς διὰ τὰς κατὰ τοῦ ἰδίου πατρὸς κατηγορίας καὶ ἀνεθεὶς τῶν δεσμῶν ὑπὸ Γαΐου Καίσαρος βασιλεὺς Ἰουδαίων ἐκπέμπεται. Ἡρώδης δὲ ὁ τούτου πατὴρ ἐν Λουγδόνῳ τῆς Γαλατίας ἐξορισθεὶς

1. στρατίαις B. 3. κανὸν P. Κανῶν G. στωϊκῶν A. ἰστοικῶν B. Στοϊκῶν G. 5. ἑτέρων B. 10. τριταίου BP. τριτίου G. 12. καθαρωτέρου G. 13. χειρωνεὺς A. χειρονεὺς B. Χαιρονεὺς G. 15. τοῦ κόσμου AB. 16. ἔτος AB. 20. Λογδόνῳ G. Λουγδούνῳ Scaliger p. 78. Γαλατίας] Vulgo Γαλιλαίας. Γαλλίας Scaliger.

Ex iis qui in exsilium deportati fuerant pluribus interfectis, ipse demum a Praetorianis necem tulit.

Hic Iulium Canum pariter Stoicum philosophum luci exemit, de quo res fidem omnem, ut ego quidem reor, superans a Graecis conficta est. Ad necem etenim abductus Antiocho cuidam Seleuciensi socio sequenti mente imperturbata praedixisse fertur, se proxima post obitum nocte affuturum et quaestionem studio dignam cum eo agitaturum; Rectum insuper sociorum alterum a Caio post dies tres occidendum; quae omnia probavit eventus; hoc quidem luce tertia sublato, Antiocho vero nocturnam visionem referente; ipsum nempe Iulium Canum a se conspectum de animae immortalitate et ad puriorem lucem transitu post obitum secum disseruisse; quorum Plutarchus Chaeronensis auctor est.

Iudaeorum rex 4 alienigena Agrippa, Herodis filius, annis 7.

ANNI MUNDI 5539.

Divinae Incarnationis an. 39.

Agrippa filius Herodis in proprium patrem causam apud Tiberium dicens, vinculis adstrictus, iisque solutus a Caio Caesare Iudaeorum rex declaratus est. Huius pater Herodes Lugdunum Galliae in exsilium una cum

ἐν ἐσχάτῃ πενίᾳ σὺν Ἡρωδιάδι τῇ μοιχαλλίδι θνήσκει. τὴν γὰρ ὀρχησαμένην κόρην ἐπὶ τῆς ἀποτομῆς τοῦ μεγάλου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου ζῶσαν κατέπιεν ἡ γῆ.

B Φλάκκος Ἀβίλιος Αἰγύπτου ἔπαρχος παντοίαις συμφοραῖς τὸ Ἰουδαίων ἔθνος καθυπέβαλε.

Γάϊος ἀνδριάντα ἑαυτοῦ Διὸς ἐπιφανοῦς καλουμένου ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἀναθεῖναι Πετρωνίῳ τῷ Συρίας ἐπάρχῳ προσέταξε.

Φίλων ἱστορεῖ ἐν τῷ ἐπιγεγραμμένῳ λόγῳ Φλάκκῳ ὅτι πρεσβείαν ὡς περὶ Ἰουδαίων πρὸς Γάϊον ἐποιήσατο, ὑπὲρ ὧν Φλάκκος Ἰουδαίοις ἐπιβουλεύων εἰκόνων καὶ ἀνδριάντων καὶ βωμῶν ἀναθέσεσι τὰς συναγωγὰς ἐμίανε. τότε καὶ ὁ τῶν Ἀλεξανδρέων δῆμος συνεπιθέμενος ποικίλως Ἰουδαίους ἐκόλασεν.

C Ἰώσηππος καὶ Φίλων ἱστοροῦσιν ἐν ταῖς ἁπανταχοῦ συναγωγαῖς Ἰουδαίων ἀνδριάντας καὶ εἰκόνας Γαΐῳ καὶ βωμοὺς ἀνατεθῆναι.

Τούτοις τοῖς χρόνοις Σίμων ὁ μάγος Σαμαρεὺς ἐκ κώμης Γιτθῶ τῆς Σαμαρείας ἀναφανεὶς πολλοὺς ἐξηπάτησε σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους, πρὸς ὃν Φίλιππος, εἷς τῶν ἅμα Στεφάνῳ τῷ πρωτομάρτυρι, πρῶτος ἐνστὰς κατήσχυνε μετὰ τὴν Στεφάνου τελείωσιν περιάγων ἔξω τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἡνίκα λέγεται πρῶτος

1. μοιχαλλίδι B. μοιχαλίδι G. 2. τῆς ἀποτομῆς B. τῇ ἀποτομῇ G. 4. Vulgo Φλάγκος Ἀγκύλιος. Emendatum ex Eusebio p. 372. 5. καθυπέβαλλεν A. 6. καλουμένου BP. καλουμένῳ G. 7. ἀναθεῖναι] ἀθῆναι AB. 8. 9. Vulgo Φλάγκῳ et Φλάγκος. Vide Eusebium p. 372. 11. ἀνεθέσεσι B. τότε καὶ] καὶ om. G. 12. ποικίλως B. ποικίλλους A. ποικίλους G. 17. γιεθῷ B. γητθῷ A. Γητθῶν G. ἐξηπάτησεν B. ἐξηπάτα G. 18. ἅμα] ἅμα τῷ G. 19. κατήσχυνε B. κατίσχυεν G.

Herodiade moecha missus, extrema paupertate pressus obiit; puellam autem choreis ac magni prophetae praecursoris et baptistae Ioannis capitis abscissione celebrem terra vivam absumpsit.

Flaccus Avilius Aegypti praefectus omni calamitatum genere Iudaeos vexavit.

Caius imaginem suam Iovis Illustris vocatam Hierosolymis dedicari Petronio Syriae praefecto in mandatis dedit.

Philo opusculo, cui Flaccus nomen dedit, ad Caium pro Iudaeis legationem subiisse narrat, quod Flaccus Iudaeis insidiatus altarium, imaginum simulacrorumque profanis consecrationibus eorum synagogas infecisset. Huius causa Iudaeorum integram perniciem molitus Alexandrinorum populus plures eorum variis poenis afflixit.

Iosephus et Philo simulacra, imagines, altaria ubique per omnes Iudaeorum synagogas Caio consecrata referunt.

Eo tempore Simon magus Gethorum vico Samariensi ortus signis et fallacibus prodigiis plurimos seduxit; in quem, Stephano martyrii corona prius consummato, cunctam regionem Hierosolymis conterminam Philippus protomartyris Stephani socius circumlustrans, animi multa fiducia sese

ἐξ ἐθνῶν ὑπ' αὐτοῦ βαπτισθῆναι ὁ εὐνοῦχος Αἰθίοψ, αὐτός τε V. 264 Σίμων ὀνόματι μόνῳ τὸν Χριστιανισμὸν ὑποδὺς, ἀνάστασιν δὲ μὴ ὁμολογῶν, μηδὲ τὸν κόσμον εἶναι τοῦ θεοῦ, πᾶσάν τε αἰσχρουργίαν εἰσηγούμενος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς. D

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφμ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη μ'.

Πέτρος ὁ κορυφαῖος τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ πρώτην θεμελιώσας ἐκκλησίαν εἰς Ῥώμην ἄπεισι κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον. ὁ δ' αὐτὸς μετὰ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐν Ῥώμῃ πρῶτος προέστη ἕως τελειώσεως αὐτοῦ.

Πέτρος τὴν πρώτην καθολικὴν ἐπιστολὴν ἀπὸ Ῥώμης ἀπέστειλεν, ὡς Εὐσέβιος, ἑπόμενον ἔχων καὶ Μάρκον τὸν εὐαγγελιστὴν, τότε Ῥωμαίοις αἰτήσασι συντάξαντα τὸ εὐαγγέλιον, ὡς P. 332 Κλήμης ἐν ϛ' τῶν Ὑποτυπώσεων καὶ Παπίας ὁ Ἱεραπόλεως ἐπίσκοπος, οὗ καὶ μέμνηται ἐν αὐτῇ Μάρκου, καὶ τῆς πόλεως Βαβυλῶνος· ἄλλοι δὲ ἀπὸ Ἰόππης φασὶ γεγράφθαι.

Παύλου καὶ Σίλα ἐπάνοδος ἐν Δέρβῃ καὶ Λύστροις καὶ Φρυγίᾳ Ἰσαυρίᾳ τε καὶ Κιλικίᾳ καὶ Γαλατίᾳ καὶ Τρωάδι.

Παύλου καὶ Μάρκου ἐν Φιλίπποις καὶ Θεσσαλονίκῃ καὶ Βεροίῃ πράξεις.

5. ἔτος B. 6. ἔτος AB. 7. τὴν ἐν Ἀ. πρώτην] πρώτην ἐν Ἀντιοχείᾳ G. 13. τότε] τότε καὶ G. συντάξας G. 16. ἀπὸ om. G. ἰόππης B. ἰώππης AG. φασὶ om. G. 19. ἐν B. αἱ ἐν G. βεροίῃ B. Βεῤῥοίῃ G.

opposuit; qua etiam tempestate eunuchus Aethiops primus e gentibus baptismo dicitur initiatus; Simon vero Christianam religionem ore tenus professus, reiecta quae de resurrectione est fide, vel quae mundum a deo creatum praedicat, spurcitiarum nefas omne discipulis suis exposuit.

ANNI MUNDI 5540.

Divinae Incarnationis an. 40.

Petrus apostolorum coryphaeus fundata Antiochiae prima ecclesia evangelium praedicaturus Romam profectus est. Idem Romanae simul et Antiochenae ecclesiae ad obitum usque primus praefuit.

Petrus, Marco evangelista peregrinationum comite secum ducto, ut Eusebius testis est, epistolam catholicam primam Roma scripsit.

Marcus a Romanis rogatus evangelium conscripsit, ait Clemens Hypotyposeon 6 et cum eo Papias Hierapoleos episcopus; Marci urbisque Babylonis in eadem epistola Petrus agit memoriam; Ioppe licet scriptam alii comminiscantur.

Pauli et Sylae Derben, Lystros, Phrygiam, Isauriam, Ciliciam, Galatiam et Troadem reditus.

Acta Pauli et Marci Philippis, Thessalonicae et Berrhoeae.

Παύλου ἐν Ἀθήναις καὶ Κορίνθῳ πράξεις.

Παύλου αἱ ἐν Ἐφέσῳ καὶ Κεγχρέαις Καισαρείᾳ τε καὶ Ἀντιοχείᾳ Ἰταλίᾳ καὶ Φρυγίᾳ πράξεις.

B Παύλου τὰ ἐν Ἐφέσῳ ἰδίως.

Παῦλος τὰ ἐν Τρῳάδι καὶ Μιλήτῳ παρέθετο Ἐφεσίοις.

Τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἰουδαίων κατὰ Παύλου.

Παύλου τὰ ἐν Καισαρείᾳ κατὰ Φήλικα καὶ Δρουσίλλαν.

Παύλου τὰ ἐν Καισαρείᾳ καὶ τὰ Ἰουδαίων κατ' αὐτοῦ.

Μάρκος ὁ εὐαγγελιστὴς Αἰγύπτῳ καὶ Ἀλεξανδρείᾳ τὸν σωτήριον λόγον εὐηγγελίζετο.

Τῆς Ἀντιοχέων ἐκκλησίας πρῶτος ἐπίσκοπος Εὐόδιος ἐχρημάτισεν ἔτη κθ'.

Ῥωμαίων ε' Κλαύδιος ἔτη ιγ'.

C

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφμ'.

Τῆς θείας καὶ ὑπερενδόξου σαρκώσεως τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἔτος μ'.

Ἡ ἐν ταῖς πράξεσιν Ἀγάβου προφητεία πεπέρασται, λιμοῦ μεγάλου κατασχόντος τὴν οἰκουμένην ἐπὶ Κλαυδίου.

Κλαύδιος κατὰ Βρεττανῶν ἐθριάμβευσε.

2. Κεγχρέαις] Κεγχρέᾳ G. 5. Παύλου G. Μιλήτῳ] μηλίτῳ B. Ἐφεσίοις τὰ ἐν Ἱερουσαλήμ. Τὰ Ἰουδαίων — G. 7. Vulgo Φίλικα. 9. ἐν Αἰγύπτῳ G. 11. Εὔωδος G. 12. κθ' B et Barber. apud Goarum. κη' G.

Acta Pauli Athenis et Corinthi.

Acta Pauli Ephesi, Cenchris, Caesareae et Antiochiae, nec non in Italia et Phrygia.

Acta privatim Ephesi.

Pauli in Troade et Mileti acta; Ephesiis res Hierosolymitanas commendat.

Iudaeorum in Paulum insidiae.

Quae Paulo cum Felice et Drusilla Caesareae gesta sunt.

Quae Paulo Caesareae contigerunt et Iudaeorum in eum insidiae.

In Aegypto et Alexandria salutis verbum Marcus annunciat.

Antiochenae ecclesiae primus episcopus Evodius sedet annis 29.

Romanorum Imp. 5 Claudius annis 13.

ANNI MUNDI 5540.

DIVINAE ET LAUDIBUS EFFERENDAE INCARNATIONIS SALVATORIS NOSTRI ANNUS 40.

Memoratum in apostolorum actibus Agabi vaticinium de acerba fame in mundum universum sub Claudio grassatura eventu confirmatur.

Claudius de Britannis triumphavit.

Κλαύδιος τοὺς πολίτας Ῥώμης ἀπογραψάμενος μυριάδας εὗρεν χλδ' καὶ ,α.

Κλαύδιος Φήλικα τῆς Ἰουδαίας ἡγεμόνα ἐξέπεμψε.

Τὰ ὑπόλοιπα Ἰουδαίων. D

Ἀλλοφύλου Ἀγρίππα τοῦ καὶ Ἡρώδου ἐστὶν οὕτως.

Παῦλος καὶ Βαρνάβας ἐν τῇ συναγωγῇ τῆς κατὰ Πισιδίαν Ἀντιοχείας ἐπαρρησιάσατο.

Παῦλος καὶ Βαρνάβας ἐδίδασκον ἐν Ἰκονίῳ ἡνίκα τὰ ἐν Λύστροις καὶ Δέρβῃ καὶ Πέργῃ καὶ Ἀταλίᾳ καὶ Ἀντιοχείᾳ, αἵ τε V. 265
ἐν Φοινίκῃ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ πράξεις τῶν δύο.

Ἀγρίππας θεμέλια πηξάμενος τρίτου τείχους τῆς Ἱερουσαλὴμ P. 333
καὶ φοβηθεὶς Κλαύδιον Καίσαρα τοῦ ἔργου ἐπαύσατο.

Οὗτος ὁ Ἀγρίππας, ὁ καὶ Ἡρώδης ἐν ταῖς πράξεσι καλούμενος, ὁ τὴν ἀργυρῆν ἐσθῆτα περιθέμενος καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ Καίσαρος καταδεξάμενος ὡς θεὸς εὐφημεῖσθαι, ὑπ' ἀγγέλου πληγεὶς σκωληκόβρωτος ἀποθνήσκει.

Ἀγρίππα τοῦ βασιλέως Ἰουδαίων τελευτήσαντος Ἀγρίππας υἱὸς αὐτοῦ ὑπὸ Κλαυδίου τὴν ἀρχὴν ἐγχειρίζεται Ἰουδαίων.

Ἰουδαίων ε' ἀλλόφυλος Ἀγρίππας ἔτη κγ'.

3. φίλικα AB. Φίληκα G. 5. οὗτος A. 7. ἐπαῤῥησιάσαντο G. 13. πράξεσι] Cap. XII, 21.

Romanorum civium censu habito hominum myriadas 694 ac mille insuper Claudius reperit.

Claudius Felicem Iudaeorum praesidem delegavit.

Quae Iudaeos spectant reliqua,

Agrippae, qui Herodes etiam dictus, regis alienigenae ita se habent.

Paulus et Barnabas verbum dei in synagoga Antiochiae Pisidiae cum fiducia praedicabant.

Paulus et Barnabas Christianam fidem Iconii disseminant; quo tempore quae Lystris, Derbe, Perge, Ataliae et Antiochiae contigere; nec non utriusque in Phoenice, Samaria et Hierosolymis acta.

Tertii Hierosolymorum muri positis fundamentis Claudium Caesarem veritus Agrippa ab opere destitit.

Agrippa hic, qui Herodes quoque in actibus audit, argento distincta veste quandoque insignis in Caesaris theatro, velut deo, sibi acclamari passus, angelo percutiente, vermibus corrosus interiit.

Agrippa Iudaeorum rege defuncto, alter Agrippa eius filius delatum a Claudio Iudaeorum regnum accepit.

Iudaeorum rex 5 alienigena Agrippa annis 23.

B

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφμϛ΄.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη μϛ΄.

Θρᾴκη ἀπὸ τοῦδε τοῦ χρόνου ἐπαρχία ἐχρημάτισε, βασιλεύουσα πρίν.

Νῆσος μεταξὺ Θήρας καὶ Θηρασίας σταδίων λ΄ ἐφάνη.

Ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν ἀζύμων στάσεως γενομένης ἐν Ἱερουσαλὴμ, συμπατηθέντες περὶ τὰς τῶν πυλῶν ἐξόδους Ἰουδαῖοι ὤλοντο περὶ τὰς τρεῖς μυριάδας, Κουμανοῦ Ῥωμαίων στρατηγοῦντος καὶ τῆς ὅλης Ἰουδαίας ἡγεμονεύοντος.

C Λιμοῦ κατὰ τὴν Ἑλλάδα γεγονότος μεγάλου ὁ τοῦ σίτου μόδιος ἓξ διδράχμων ἐπράθη.

Τότε καὶ Ἀθηναίοις ἐπεγράφη βωμὸς ἀγνώστῳ θεῷ.

Ἰουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος ἐκ τοῦ πρώτου λόγου πρὸς Ἀντώνιον βασιλέα ὑπὲρ Χριστιανῶν.

Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου εἰς οὐρανοὺς προεβάλλοντο οἱ δαίμονες ἀνθρώπους τινὰς λέγοντας ἑαυτοὺς εἶναι θεούς. οἳ οὐ D μόνον οὐκ ἐδιώχθησαν ὑφ᾽ ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ τιμῶν ἠξιώθησαν, Σίμωνα μέν τινα Σαμαρέα τὸν ἀπὸ κώμης λεγομένης Γιτθίων, ὃς ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος, διὰ τῆς τῶν ἐνεργούντων δαιμόνων τέχνης, δυνάμεις μαγικὰς ποιήσας ἐν τῇ πόλει ὑμῶν, τῇ βασιλίδι πόλει Ῥώμῃ, θεὸς ἐνομίσθη, καὶ ἀνδριάντι παρ᾽ ὑμῶν ὡς θεὸς τετίμηται ἐν τῷ Τίβερι ποταμῷ μεταξὺ τῶν δύο γεφυρῶν, ἔχων ἐπιγραφὴν Ῥωμαϊκὴν ταύτην, Σίμωνι δέω σάγκτω, ὅπερ ἐστὶ Σίμωνι θεῷ ἁγίῳ, καὶ σχεδὸν μὲν πάντες Σαμαρεῖς, ὀλίγοι δὲ καὶ ἐν ἄλλοις ἔθνεσιν, ὡς τὸν πρῶτον θεὸν ἐκεῖνον ὁμολογοῦντες προσκυνοῦσι καὶ Ἑλένην τινὰ συμπερινοστήσασαν αὐτῷ κατ᾽ ἐκεῖνου τοῦ καιροῦ πρότερον ἐπὶ τέγους σταθεῖσαν ἐν Τύρῳ τῆς Φοινίκης τὴν ἀπ᾽ αὐτοῦ πρώτην ἔννοιαν λέγουσι.

3. ἀπὸ τοῦδε] ἀπῶδε A. ἐπαρχία BP. ἐπαρχεία G. 8. στρατηγοῦ G. 11. διδραγμάτων B. 12. ἀγνὸς τῷ θεῷ A. 13. μάρτυρος] ῥήτορος G. 15. προεβάλλοντο B. προσεβάλλοντο G. 16. καὶ ἑαυτοὺς G. καὶ om. B. 17. ὑμῶν Bm. ἡμῶν G. 18. Γαιτθίων G. Γητῶν m. Conf. p. 331 c. 20. ὑμῶν BP. ἡμῶν G.

ANNI MUNDI 5546.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 46.

Thracia regni titulo prius usa hucusque in provinciarum numerum redacta est.

Nova insula stadiorum 30 inter Theram et Therasiam enata.

Tumultu diebus Azymorum exorto, Iudaeorum ad triginta millia circa portarum exitus Hierosolymis conculcati perierunt, Cumano Romanorum duce totius Iudaeae praeside.

Ingenti fame Graeciam universam depascente tritici modius didrachmis sex veniit.

Eo tempore altari ab Atheniensibus inscriptum: ignoto deo.

Ex Iustini philosophi et rhetoris oratione prima pro Christianis ad Antonium Imperatorem.

Assumpto in caelos domino, nonnullos hominum impulere daemones, ut deos se esse praedicarent, qui non modo a vobis non eiecti, sed honores quoque divinos assequuti sunt. Ex horum numero Simon quidam Samaritanus Gethion vico natus, extitit, qui sub Claudio Caesare daemonum auxiliantium praestigiis, magicis quibusdam portentis in regia vestra civitate editis deus habitus est, et inter duos pontes ad Tiberim fluvium statua inscriptionem hanc praeferente, Simoni deo sancto, donatus est. Hunc deorum in morem adorant ferme cunti; et Helenam quandam cum eo vagantem Tyri Phoeniciae prostibula prius incolentem primam ab eo intelligentiam vocant.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφν΄. P. 334

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ν΄.

Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Εὐόδιος ἔτη κθ΄.

Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος . . . . ἔτη.

Τὰ ὑπόλοιπα Ῥωμαίων Κλαυδίου.

Κλαύδιος Ῥωμαίων ἔτη ιγ΄ μετὰ Γάϊον ἐβασίλευσε, φονικὸς ἀνὴρ, θεῖος τοῦ αὐτοῦ Γαΐου, ὃς Κέλτους καὶ Βρεττανοὺς ὅπλοις ἀνδρείως ὑπηγάγετο, ὁμοίως καὶ Θρᾷκας, ἀναιρεθέντος αὐτῶν V. 266 τοῦ βασιλέως Ῥυμετάλκου ὑπὸ τῆς ἰδίας γαμετῆς. B

Οὗτος ἐρασθεὶς ἀδελφιδῆς οἰκείας ἐνομοθέτησε πρῶτος, ὥς φασι, θυγατέρας ἀδελφῶν ἄγεσθαι.

Ἐπὶ τούτου πολλοὶ τῶν ἐν παιδεύσει λόγων Ἑλληνικῶν ἤκ-

3. δέως ἄγκτῳ A. δέο σάγκτῳ B. δέῳ σάγκτῳ G. 4. Σαμαρεῖς — ὁμολογοῦντες om. G. 7. τέγους m. στέγους G. 8. ἔννοιαν] γενομένην addit m. 10. ἔτος B. 12. Μάρκος ἔτη ιϛ΄ m. 17. ῥυμαιτάλκου A. 18. ἀδελφῆς B. 20. τῶν ἐπαιδεύσει B.

ANNI MUNDI 5550.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 50.

Antiochiae episcopus Evodius annis 29.

Alexandriae episcopus Marcus.

Claudii Romani Imperatoris residua gesta.

Claudius Romanorum Imperator post Caium annos tredecim potestatem obtinuit, vir in caedes proclivis, ipsius Caius patruus, qui Celtas et Britannos armis viriliter subegit, ac pariter Thraces Rymaetalco eorum rege a propria coniuge sublato Romanis submisit.

Hic germanae neptis amore victus legem neptem ducere permittentem primus, aiunt, edidit.

Sub eius imperium plures Graeca eruditione celebres floruerunt; quo-

μαζον, ὧν ἐπισημότερος ἐδόκει ὁ ἐκ Τυάνων τῆς Ἰταλίας Ἀπολλώνιος, Πυθαγορικῆς εἰς ἄκρον ἠσκημένος φιλοσοφίας, ὡς καὶ αὐτοῦ Πυθαγόρου δαιμονιώτερον ἅψασθαι, καθὰ Φιλόστρατος καὶ ἄλλοι τῶν ἀκριβούντων ἱστοροῦσι τὰ κατ᾽ αὐτόν.

Ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις ἐφάνη τὸ ὄρνεον ὁ φοίνιξ, καθὼς
C ἱστοροῦσιν Αἰγύπτιοι, πρὸ χνδ´ ἐτῶν φανείς, ὡς καὶ Δέξιππος συμφωνεῖ.

Τότε καὶ Λαοδίκεια καὶ Ἱεράπολις τῆς Ἀσίας καὶ ἄλλαι πόλεις, Ἀντιόχειά τε κατεσείσθησαν.

Ἐπὶ αὐτοῦ Φῆλιξ Ἰουδαίας ἡγεμονεύειν σταλεὶς πολλῶν καὶ ἄλλων Ἰουδαίων ἀπατώντων, ἐν οἷς καὶ ὁ Αἰγύπτιος ψευδοπροφήτης, ἅμα τρισμυρίοις μείζοσιν ἐπιχειρῶν πράγμασι, τῇ Φήλικος κατελύθη στρατηγίᾳ. συμφωνεῖ Ἰώσηππος ἐν τούτῳ ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων, ἔνθα τῷ θείῳ Παύλῳ ὑπὸ τοῦ χιλιάρχου λέλεκται· οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος, ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχι-
D λίους ἄνδρας; ἐπὶ αὐτοῦ Παῦλος ὑπὸ Ἰουδαίων κατηγορηθεὶς τὴν ἀπολογίαν πεποίηται.

Ἐπὶ αὐτοῦ Ἰουδαίων στάσις γέγονεν ἐν Καισαρείᾳ Στράτωνος καὶ πολλοὶ διεφθάρησαν ἐπὶ αὐτοῦ.

Ὁ κατὰ Ἄγαβον λιμὸς τῆς οἰκουμένης καὶ ὁ τὴν Ἰουδαίαν

1. ὧν] ὧν καὶ G. Ἰταλίας] Καππαδοκίας m. 2. ἠσκημένης A. 3. Πυθαγόρου m. Πυθαγορίου G. 5. φοίνιξ B. φοῖνιξ G. 6. χν´ δὲ ἐτῶν AB. 10. Vulgo Φίλιξ et infra Φίλικος. ἰουδαίους AB. 11. ἀπατώντων B. ἀπατούντων G. 13. στρατηγείᾳ B. 15. λέλεκται] Actor. XXI, 38. 17. ἐπὶ B. ὑπ᾽ G. 19. ἰουδαίων στάσις B. στάσις Ἰουδαίων G.

rum spectatissimus videbatur Apollonius Tyanis in Cappadocia natus, Pythagorica tunc accepta disciplina, ipso Pythagora subtilior iudicatus est, Philostrato et aliis, qui res eius diligentius conscripsere, testibus.

Phoenix avis iisdem temporibus visa ante annos 659 Aegyptiis, quibus Dexippus assentitur, ita fabulantibus, etiam conspecta.

Tunc temporis Laodicea, Hierapolis Asiae et aliae civitates, inter quas Antiochia, terrae motu concussae.

Eo imperante Felix praeses in Iudaeam missus plures ex Iudaeorum faece veteratores populum seducentes repressit; in his Aegyptius pseudopropheta repertus est, qui maiora se molitus, coactis hominum 30,000 militari Felicis industria deletus est; apostolorum actibus in hoc concors est Iosephus, ubi a tribuno divino Paulo dicitur: „nonne igitur Aegyptius ille es, qui ante hos dies populum excitasti et in desertum ad virorum 4000 eduxisti?" Paulus ab Iudaeis apud eum accusatus defensionem instituit.

Sub eo Caesareae Stratonis seditione mota Iudaeorum plurimi periere.

Fames Agabi vaticinio praenunciata et universum orbem pervagata,

ἔπειτα ἰδίως καταλαβών, καθ᾽ ὃν Ἑλένη τοῦ Ἀδιαβηνῶν ἔθνους βασίλισσα σῖτον πολλῶν χρημάτων ἐξ Αἰγύπτου ὠνησαμένη τοῖς ἀποροῦσι διένειμεν· ἧς αἱ στῆλαι διαφανεῖς κατὰ τόπους κἀν προαστείοις φέρονται, ὡς Ἰώσηππος.

Συμφωνοῦσιν αἱ πράξεις τοὺς κατὰ Ἀντιόχειαν ἱστοροῦσαι πιστούς, καθ᾽ ὅ τι ἄν τις εἶχεν ἀποστεῖλαι τοῖς οἰκοῦσι τὴν Ἰου- P. 335
δαίαν πιστοῖς, διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου ἐν τοῖς χρόνοις Κλαυδίου.

Φησὶν Εὐσέβιος ἐν δευτέρῳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἱστοριῶν· ἐπὶ τοῦ πρώτου Ἀγρίππα τοῦ καὶ Ἡρώδου, καθὼς αἱ πράξεις φασίν, ὅτι ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ἀνεῖλε δὲ τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρᾳ, περὶ οὗ καὶ Κλήμης ἐν ζ´ τῶν Ὑποτυπώσεών φησιν ὅτι ὁ εἰσαγαγὼν αὐτὸν εἰς τὸ δικαστήριον ἰδὼν αὐτὸν μαρτυρήσαντα συνωμολόγησεν αὐτῷ καὶ αὐτὸς εἶναι Χριστιανός. συναπήχθησαν οὖν ἄμφω, φησί, κατὰ τὴν ὁδὸν καὶ ἠξίωσεν ἀφεθῆναι αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ἰακώβου. ὁ δὲ ὀλίγα σκεψάμενος, εἰρήνη σοί, εἶπε, καὶ B
κατεφίλησεν αὐτόν. καὶ οὕτως ἀμφότεροι ὁμοῦ ἐκαρατομήθησαν. καὶ τότε ἰδὼν Ἡρώδης ἐπὶ τῇ τοῦ Ἰακώβου ἀναιρέσει ἀρέσαντα Ἰουδαίοις ἐπιτίθεται καὶ Πέτρῳ, δεσμοῖς τε αὐτὸν παραδοὺς ἀνεῖλεν ἄν, εἰ μὴ παραδόξως ἀγγέλου ἐπιστασίᾳ τῶν δεσμῶν

4. κἀν] Vulgo καί. προάστεια G. 5. πράξεις] XI, 30. 8. Κλαυδίου] ἔπεμψεν add. m. 9. ὁ Εὐσέβιος G. ὁ om. B. ἐν δευτέρῳ] Cap. 9. 10. πράξεις Bm. τάξεις G. φασὶν m. φησὶν G. 11. ἐπέβαλεν B. ἐπέβαλλεν G. 14. τὸ add. B. 15. συναπήχθησαν B. συναπηνέχθησαν G. 16. ἀξίωσεν B.

Iudaeam demum privatim oppressit; quo tempore Helena Adiabenorum regina frumentum ex Aegypto multo pretio comparatum egenis distribuit; cuius munificentiae tituli per civitates et suburbana loca erecti ex Iosephi scriptis attestantur.

Fideles Antiochenos actus apostolorum laudant, quod quicquid Claudii temporibus singuli seposuissent, per Barnabae et Sauli manus fidelibus Iudaeae incolis submiserint.

Eusebius historiae ecclesiasticae libro secundo scribit Agrippam nominis istius primum, Herodem quoque, ita testantibus apostolorum actibus, dictum, ut quosdam ex ecclesia affligeret, manus immisisse, Iacobum et Ioannis fratrem gladio percussisse; de quo Clemens Hypotyposeon septimo ait: cum is qui Iacobi nomen ad iudicium detulerat, fidei testimonium reddentem cerneret, Christianum quoque se esse professus est. Utroque igitur, inquit, ad necem abducto, hic ab Iacobo criminis veniam per viam expetiit. Cui Iacobus nonnihil prius cogitans, pax tibi, respondit; quo dicto osculum dedit, atque ita simul capite truncati sunt. Iacobi morte Iudaeorum animos sibi devinxisse contemplatus Herodes, Petrum aggreditur, vinculisque traditum occidisset, nisi inexspectata angeli ope liberatus custodia

λυθεὶς καὶ τῆς φρουρᾶς ἐξηνέχθη. ἀλλ᾽ εἰ μὲν περὶ τοῦ πρώτου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων ταῦτα νοεῖται Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου, ἀντιπίπτει τῷ ἱστοροῦντι λόγῳ κατὰ τὸ η′ ἔτος Νέρωνος, ὅπερ ἦν τῆς αὐτοῦ ἐπισκοπῆς ἔτος που λ′, λίθοις ὑπὸ Ἰουδαίων καὶ γναφικῷ ξύλῳ ἀναιρεθῆναι, ἀπὸ τοῦ πτερυγίου καταβληθέντα,
C ὡς καὶ αὐτὸς Εὐσέβιος ἐν τῷ κανόνι παρέθετο· εἰ δὲ περὶ ἄλλου, ὑγιὴς ὁ λόγος.

V. 267

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφνγ′.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη νγ′.

Εὐσεβίου ἐκ τοῦ β′ λόγου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας.

Περὶ τῶν κατὰ τὸν μακάριον Παῦλον καὶ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφόθεον.

Τούτου δὲ Φῆστος διάδοχος ὑπὸ Νέρωνος πέμπεται, καθ᾽ ὃν δικαιολογησάμενος ὁ Παῦλος δέσμιος ἐπὶ Ῥώμην ἄγεται. Ἀρίσταρ-
D χος αὐτῷ συνῆν, ὃν καὶ εἰκότως συναιχμάλωτόν που τῶν ἐπιστολῶν γράφει παραδοὺς ἐν τούτοις καταλῦσαι τὴν ἱστορίαν, διετίαν ὅλην ἐπὶ τῆς Ῥώμης τὸν Παῦλον ἄνετον διατρῖψαι καὶ τὸν τοῦ θεοῦ λόγον ἀκωλύτως κηρῦξαι ἐπισημηνάμενος. τότε μὲν

1. περὶ BP. πρῶ G. 5. ἀπὸ] ὑπὸ B. 9. Aberat ἔτη. ἔτος add. B. 10. β′] Cap. 22. 11. τῶν B. τὸν G. 13. φῖστος A. φίστος B. 15. που τῶν] Vulgo πάντων. Correctum ex Eusebio. 16. γράφει παραδοὺς] Apud Eusebium est ἀποκαλεῖ· καὶ Λουκᾶς δὲ ὁ τὰς πράξεις τῶν ἀποστόλων γραφῇ παραδούς. καταλῦσαι] κατέλυσε Eusebius.

quoque fuisset eductus. Quae certe si de primo Hierosolymorum episcopo Iacobo fratre domini narrata putet non nemo, is historiae octavo Neronis anno, qui episcopatus Iacobi 30 fuit, lapidibus eum et fullonis fuste contusum, et e templi fastigio praecipitem actum, ut Eusebius quoque in canone tradidit, referenti adversabitur; sin de alio intellecta velit, eius sententia sana est.

ANNI MUNDI 5553.

Divinae Incarnationis an. 53.

Ex Eusebii libro secundo de ecclesiastica historia.

De B. Pauli et Iacobi domini fratris rebus gestis.

Huius (Felicis) successor Festus a Nerone mittitur, ad cuius tribunal, causae propriae defensione suscepta, Paulus vinculis traditus Romam deducitur. Aderat ei Aristarchus, quem concaptivum aliquo epistolarum suarum loco iure nuncupat. Lucas autem actuum apostolorum auctor historiae ad hoc tempus deductae finem imponit, cum demum Paulum vinculis liberum biennio integro Romae moratum et nullo resistente dei verbum

οὖν ἀπολογησάμενον αὖθις ἐπὶ τὴν τοῦ κηρύγματος διακονίαν λόγος ἔχει στείλασθαι τὸν ἀπόστολον, δεύτερον δὲ ἐπιβάντα τῇ αὐτῇ πόλει τῷ κατ᾽ αὐτὸν τελειωθῆναι μαρτυρίῳ. ἐν ᾧ δεσμοῖς ἐχόμενος τὴν πρὸς Τιμόθεον δευτέραν ἐπιστολὴν συντάττει, ὁμοῦ σημαίνων τὴν προτέραν αὐτῷ γενομένην ἀπολογίαν καὶ τὴν παρὰ πόδας τελείωσιν. δέχου δὴ περὶ τούτων τὰς αὐτοῦ μαρτυ- P. 336
ρίας. ἐν τῇ πρώτῃ μου, φησὶν, ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι συμπαρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθείη. ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέ με, ἵνα δι᾽ ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ ἀκούσωσι πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. σαφῶς δὲ παρίστησι διὰ τούτων ὅτι δὴ τὸ πρότερον, ὡς ἂν τὸ κήρυγμα δι᾽ αὐτοῦ πληροφορηθῇ καὶ ἀκούσωσι πάντα τὰ ἔθνη, ἐρρύσθη ἐκ τοῦ στόματος λέοντος· τὸν Νέρωνα ταύτῃ, ὡς ἔοικε, διὰ τὸ ὠμόθυμον προσειπών. οὐκοῦν ἑξῆς προστέθεικε παραπλήσιόν τι τὸ, ῥύσεταί με ἐκ στόματος λέοντος. ἑώρα γὰρ τὴν οὔπω μέλλουσαν αὐτοῦ τελευτήν· B
διό φησι καὶ ῥύσεταί με ἐκ στόματος λέοντος ὁ κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον, σημαίνων παραυτίκα μαρτύριον, ὃ καὶ σαφέστερον ἐν τῇ αὐτῇ προλέγει γραφῇ φάσκων, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστηκεν.

1. Vulgo ἀπολογησάμενος. Correxi ex Eusebio. 2. λόγος ἔχει addidi ex B et Eusebio. 6. δὴ] δὲ G. αὐτοῦ] Timoth. II. 4, 16. 7. τῇ om. B. 8. ἐγκατέλειπον B. 14. ταύτῃ P. ταύτην G. 15. προστέθεικεν B. προστέθηκεν G. 16. ἑώρα γὰρ addidi ex B. 17. ἐκ] ἐκ τοῦ G.

praedicasse testatus est. Eo tempore causa pro se rursum dicta ad praedicationis ministerium, aiunt, apostolus missus est; et eandem urbem secundo repetens in ea martyrio fuit consummatus. Is vinculis adhuc detentus epistolam ad Timotheum scribit secundam, in quam priorem suam defensionem et imminentem e vita excessum insinuat. Accipe vero eiusdem de istis testimonia. „In defensione mea priore," scribit, „nullus mihi adfuit, sed omnes me dereliquerunt. Ne illis imputetur. Dominus mihi adstitit et confortavit me, ut per me praedicatio impleatur et audiant omnes gentes, ex ore leonis liberatus sum." Quibus sane praemissa liquidius manifestat; praedicationis nimirum muneri adimplendo et gentibus cunctis dei verbum edocendis sese de ore leonis ereptum. Eo porro vocabulo, ni fallor, Neronem propter communem utrique animi ferocitatem appellat, qua de causa simile quid subinfert, liberabit me de ore leonis; vitae namque terminum praevidebat imminentem: ac idcirco, „liberabit me," inquit, „dominus de ore leonis, ab omni opere malo et salvum faciet in regnum suum caeleste;" quo non procul distans martyrium declaravit, quod manifestius eadem epistola praedicit, scribens in haec verba: „tempus resolutionis meae instat."

Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος β' Συμεὼν, ὁ καὶ Σίμων, υἱὸς τοῦ Κλεόπα ἔτη κγ'.

Τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας μετὰ Μάρκον τὸν εὐαγγελιστὴν πρῶτος ἐπίσκοπος Ἀνιανὸς ἐχειροτονήθη, ὃς προέστη ἔτη κβ'.

C Ῥωμαίων ς' ἐβασίλευσε Νέρων ἔτη ιγ'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφνγ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη νγ'.

Νέρων ἀνεῖλε τὴν ἑαυτοῦ μητέρα Ἀγριππῖναν καὶ τὴν τοῦ πατρὸς ἀδελφήν.

Ἐν Ῥώμῃ σεισμὸς μέγας ἐγένετο.

Νέρων ἐπὶ Ῥώμης κιθαρίζων ἐνίκησε.

Κατὰ τῆς Νέρωνος τραπέζης κεραυνὸς ἔπεσεν.

Ἐμπρησμοὶ γεγόνασι πολλοὶ ἐν Ῥώμῃ, πόλεις τε τῆς Ἀσίας κατέπεσον τρεῖς, Λαοδίκεια, Ἱεράπολις καὶ Κολοσσαί.

V. 268
D

Τὰ ὑπόλοιπα Ἰουδαίων.

Πέμπτος ἀλλόφυλος Ἀγρίππας ἔτη δύο. Φῆστος διάδοχος Φήλικος ὑπὸ Νέρωνος ἐπέμφθη, ἐφ' οὗ ὁ θεῖος Παῦλος, παρόντος καὶ Ἀγρίππα τοῦ βασιλέως Ἰουδαίων, ἀπολογησάμενος δέσμιος εἰς Ῥώμην ἐκπέμπεται.

2. κλεόπα B. Κλεοπάτρα G. 3. Ἀλεξανδρείας G. 4. ἐχειροτονήθη Αἰνιανὸς G. ἀνιανὸς BP. αἰνιανὸς AG. 7. Vulgo ἔτει. ἔτος AB. 14. Κολοσσαί] λοσσαί B. 16. Πέμπτος — δύο delet m. φῖστος A. φίστος B. Et similiter infra. 17. φίλικος AB.

Hierosolymorum episcopus 2 Symeon, qui et Simon, Cleopae filius annis 23.

Alexandrinae ecclesiae post Marcum evangelistam primus episcopus ordinatus est Anianus, qui praefuit annis 22.

Romanorum Imperator 6 Nero annis 13.

ANNI MUNDI 5553.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 53.

Matrem Agrippinam et patris sororem Nero interfecit.

Romae terrae motus ingens.

Nero Romae citharae certamine victor declaratus.

Fulmen in Neronis mensam lapsum.

Romae plura incendia, urbes quoque tres corruere in Asia, Laodicea, Hierapolis et Colossae.

Quae Iudaeos spectant reliqua.

. . . . Festus in Felicis locum a Nerone subrogatur; eodem una cum Agrippa Iudaeorum rege praesente divinus Paulus defensione habita, Romam vinctus mittitur.

Φῆστον Ἀλβῖνος διεδέξατο.

Ἀλβῖνον Γέστιος Φλῶρος διεδέξατο.

Ἰουδαῖοι Ῥωμαίων ἀπέστησαν ἐπὶ Γεστίου Φλώρου διὰ πλεονεξίαν αὐτοῦ ἄμετρον. ἐφ' οὓς ὁ Νέρων Οὐεσπασιανὸν ἐξέπεμψε στρατοπεδάρχην πολλὰ τῆς Ἰουδαίας ἀγανακτησάμενος.

Σημειωτέον ἐκ τῶν ἀποστολικῶν ῥητῶν ὅτι δεύτερον ὁ θεῖος P. 337 Παῦλος παρέστη τῷ Καίσαρι ἐν Ῥώμῃ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὁ Νέρων ἠπιώτερόν πως διακείμενος κατὰ τοῦ Χριστιανῶν δόγματος, ἀκούσας αὐτοῦ τὴν ἀπολογίαν ἀπέλυσεν, οἰκονομοῦντος τοῦ σωτῆρος τελειωθῆναι τοῖς πᾶσι δι' αὐτοῦ τὸ κήρυγμα, ὡς αὐτός φησιν ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον β' ἐπιστολῇ, ὅτε δὴ καὶ τὸν Λουκᾶν γράφει συνεῖναι, ὃς τὰς τῶν ἀποστόλων πράξεις εἰς ταύτην περιέγραψε τὴν πρώτην ἀπολογίαν τοῦ Παύλου ἐλθεῖν, καὶ συνὴν αὐτῷ, ὡς ἔοικε, σιωπήσας τὸν περὶ τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ λόγον, καθ' ὃν οὐ παρῆν, δηλονότι τὸ δεύτερον τοῦ μακα- B ρίου Παύλου ἐξ οἰκείας αἰτήσεως ἀναπεμφθέντος ἀπὸ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης ὑπὸ Φήστου πρὸς Νέρωνα, καὶ τὸ δεύτερον παραστάντος αὐτῷ καὶ τελειωθέντος τῷ δι' αἵματος μαρτυρίῳ. ὅθεν Ἰουδαῖοι τῆς κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλῆς τοῦ ἀνελεῖν αὐτὸν ἀστοχήσαντες ἐπὶ τὴν ἀναίρεσιν Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου τρέπονται· περὶ ἧς Ἡγήσιππος ἀξιόλογος μαθητὴς τῶν ἀποστόλων τάδε φησὶν ἐν ε' ὑπομνήματι.

2. Γέστιος Φλῶρος Ἀλβῖνον G. Γέστιος] Κέστιος m. Et Cestius scribitur apud Eusebium p. 375. 5. στρατοπεδάρχην ἐξέπεμψεν G. ἀγανακτησόμενος B. in pristinum revocavit (Vespasianus) Eusebius. Ergo ἀνακτησάμενον. 8. πως] που G. 11. δὴ] δὲ B. 12. γράφη B. ὃς addidi ex B. 13. περιέγραψεν BP. περιγράψας G. ἐλθεῖν delet m. 17. φίστου AB. 20. τοῦ ἰακώβου τοῦ A.

Festum excipit Albinus.

Cestius Florus Albino succedit.

Cestii inexplebilem avaritiam causati Iudaei a Romanis deficiunt; in quos Vespasianum belli ducem iratus Nero expedit.

Ex ipsis apostoli dictis observa divinum Paulum Romae iterato Caesari adstitisse. Et primo quidem Christianis haud male affectus Nero, Pauli defensione audita (in hunc modum salvatore disponente, ut per eum verbi praeconium perficeretur) liberum eum dimisit, ut ipse secunda ad Timotheum scripta testatur, qua Lucam quoque secum moratum asserit. Hac Pauli defensione memorata apostolorum actibus Lucas finem imponit. Erat utriusque convictus communis, ut videtur. Et martyrium quidem eius, cui non aderat, silentio praeteriit, cum nimirum a Caesarea Palaestinae ad Neronem a Festo mitti beatus ipse Paulus expetiit, ac subinde eius tribunali secundo praesentatus, martyrium fuso sanguine consummavit. Quare Iudaei inanem structurarum illi insidiarum vim conspicati, ad inferendam Iacobo fratri domini necem vertuntur; de qua Hegesippus eximius apostolorum discipulus commentario 5 haec habet.

Ἡγησίππου μαθητοῦ τῶν ἀποστόλων ἐκ τοῦ ε' ὑπομνήματος περὶ τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου.

C Διαδέχεται τὴν ἐκκλησίαν μετὰ τὴν τῶν ἀποστόλων ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυρίου Ἰάκωβος, ὁ ὀνομασθεὶς ὑπὸ πάντων δίκαιος, ἀπὸ τῶν τοῦ Χριστοῦ χρόνων μέχρι καὶ ἡμῶν, ἐπεὶ πολλοὶ Ἰάκωβοι ἐκαλοῦντο. οὗτος δὲ ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ἅγιος ἦν. οἶνον καὶ σίκερα οὐκ ἔπιε, καὶ ἔμψυχον οὐκ ἔφαγε, καὶ ξυρὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ οὐκ ἀνέβη, ἔλαιον οὐκ ἠλείψατο καὶ βαλανείῳ οὐκ ἐχρήσατο. τούτῳ μόνῳ ἐξῆν εἰς τὰ ἅγια εἰσιέναι· οὐδὲ γὰρ ἐρεοῦν ἐφόρει, ἀλλὰ σινδόνας, καὶ μόνον ὅτε εἰσήρχετο εἰς τὸν ναόν. ηὑρίσκετό τε κείμενος ἐπὶ τοῖς γόνασι, καὶ αἰτούμενος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἄφεσιν, ὡς ἀπεσκληκέναι τὰ γόνατα αὐτοῦ δίκην κα-D μήλου, διὰ τὸ ἀεὶ κάμπτειν ἐπὶ γόνυ προσκυνοῦντα τῷ θεῷ, καὶ αἰτεῖσθαι ἄφεσιν τῷ λαῷ. διά γε τὴν ὑπερβολὴν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐκαλεῖτο δίκαιος καὶ ὠβλίας, ὅ ἐστι περιοχὴ τοῦ λαοῦ δικαιοσύνη, ὡς οἱ προφῆται δηλοῦσι περὶ αὐτοῦ. τινὲς οὖν τῶν ἑπτὰ αἱρέσεων τῶν ἐν τῷ λόγῳ προγεγραμμένων μοι ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἐπυνθάνοντο αὐτῷ, τίς ἡ θύρα τοῦ Ἰησοῦ; καὶ ἔλεγε τοῦτον εἶναι τὸν σωτῆρα, ἐξ ὧν τινες ἐπίστευον ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστός· αἱ δὲ αἱρέσεις αἱ προειρημέναι οὐκ ἐπίστευον οὔτε ἀνάστασιν οὔτε ἐρχόμενον ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κα-

2. ἁγίου om. G. ἁγίου ἀποστόλου addit P. 3. μετὰ τοὺς ἀποστόλους m. 7. ξυρὸν] ξηρὸν P. 8. ἠλείψατο BP. ἀλείψας G. 10. σινδόνας m. σινδόναις G. 11. ηὕρισκετο B. 14. αἰτεῖσθαι] αἰτῆσαι G. 15. Ὀλβίας G. 17. προγεγραμμένων B. γεγραμμένων G. 19. ὧν] οὗ G.

Ex Hegesippi apostolorum discipuli commentario quinto de Iacobo fratre domini.

Frater domini Iacobus, cognomento Iustus, (alii quippe plures eo nomine dicebantur), a Christi abscessu ad nostra usque tempora una cum reliquis apostolis ecclesiam suscepit moderandam. Ex matris utero sanctitatem a deo sortitus prodiit. A vino et sicera penitus abstinuit, nec quicquam anima vegetatum assumpsit in cibum; in eius caput novacula non adscendit, olei vel balnei usum nusquam admisit. Illi soli sacrorum penetralium ingressus permissus. Laneis a se amotis lino tantum confectis vestibus usus est. Templum de more ingressus in genua procumbens pro populo veniam exorabat. Ex frequenti in genua procubitu deum pro plebe veniam rogaturo et adoranti ad camelorum instar genua callos immanes obduxerant; et ex eminentis iustitiae merito Iustus et Oblias, quasi sepimentum et populi iustitiam diceres, iuxta prophetarum de illo vaticinia, dicebatur. Ex septem itaque Iudaeorum sectis (illae vero propriis de unaquaque commentariis a me descriptae sunt) interrogabant nonnulli. Quae porta, hoc est exitus, Iesu est? Ad quae illo salvatorem eum asserente, ut Iesum Christum esse crederent quidam adducti sunt. Resurrectionem vero, vel etiam operibus singulorum hominum retributorem affuturum ex memoratis sectis alii nulla

τὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὅσοι δὲ καὶ ἐπίστευσαν διὰ Ἰάκωβον. πολ- P. 338
λῶν οὖν καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πιστευόντων, ἦν θόρυβος τῶν Ἰουδαίων καὶ Φαρισαίων καὶ γραμματέων λεγόντων ὅτι κινδυνεύει V. 269
πᾶς ὁ λαὸς Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν προσδοκᾶν. ἔλεγον οὖν συνελθόντες τῷ Ἰακώβῳ, παρακαλοῦμέν σε, ἐπίσχες τὸν λαόν, ἐπεὶ ἐπλανήθη εἰς Ἰησοῦν, ὡς αὐτοῦ ὄντος τοῦ Χριστοῦ. παρακαλοῦμέν σε πεῖσαι τοὺς ἐλθόντας πάντας εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ πάσχα περὶ Ἰησοῦ. σοὶ γὰρ πάντες πειθόμεθα· ἡμεῖς γὰρ μαρτυροῦμέν σοι καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὅτι δίκαιος εἶ καὶ πρόσωπον οὐ λαμβάνεις. πεῖσον οὖν σὺ τὸν ὄχλον περὶ Ἰησοῦ μὴ πλανᾶσθαι. καὶ γὰρ πᾶς B
ὁ λαὸς καὶ πάντες ἡμεῖς πειθόμεθά σοι· στῆθι οὖν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, ἵνα ἄνωθεν ἧς καὶ ᾖ εὐάκουστά σου τὰ ῥήματα παντὶ τῷ λαῷ. διὰ γὰρ τὸ πάσχα συνεληλύθασι πᾶσαι αἱ φυλαὶ μετὰ καὶ τῶν ἐθνῶν. ἔστησαν οὖν οἱ προειρημένοι γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι τὸν Ἰάκωβον ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ καὶ ἔκραξαν αὐτῷ καὶ εἶπον, δίκαιε, ᾧ πάντες πείθεσθαι ὀφείλομεν, ἐπεὶ ὁ λαὸς πλανᾶται ὀπίσω Ἰησοῦ τοῦ σταυρωθέντος, ἀπάγγειλον ἡμῖν τίς ἡ θύρα τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἀπεκρίνατο φωνῇ μεγάλῃ, τί με ἐρωτᾶτε περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου; καὶ αὐτὸς C
κάθηται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐκ δεξιῶν τῆς μεγάλης δυνάμεως καὶ μέλλει ἔρχεσθαι ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. καὶ πολλῶν πληρο-

1. καὶ om. G. Ιακώβου G. 2. ἐκ τῶν add. B. 6. ὄντος αὐτοῦ G. 9. καὶ ὅτι πρόσωπον G. ὅτι om. B. 12. ᾖ BP. ἢ A. ὡς G. εὐάκουστά B. εὖ ἀκουστά A. εὖ ἄκουστα G. ἐπάκουστα P. 17. Ἰησοῦ add. B. 19. υἱοῦ] Ιησοῦ G.

fide persuasum habebant. Quotquot deinde horum creduli eius hortatibus admiserunt fidem. Insigni itaque procerum Iudaeorum numero fidei consiliis animos subiiciente, reliquorum Pharisaeorum et scribarum tumultus auditus est: Iesum, inquiebant illi, velut Christum admittere populus omnis periclitatur. Iacobum igitur convenientes dicebant. Cohibe, rogamus te, populum, ea quippe quae est in Christum fide, tanquam Christus ipse sit, populus seductus est. Rogamus te, ut in omnium ad paschatis diem festivum venturorum auditu, quae de Iesu suadenda sunt, exponas. Doctorem te cuncti sequimur. Iustum te esse nos et una populus omnis testamur; humanis rationibus te nusquam duci certiores sumus. Hortare itaque populum, ne ex fide in Iesum errans abducatur; ut enim nos, ita populus universus sensum tuum sequitur. Sta itaque in templi fastigio, ut superne conspiciaris et verba tua nulli sint occulta; iam enim ad diem festum tribus cunctae una cum gentilibus convenerunt. Eum igitur in finem Iacobo ad excelsius templi fastigium statuto subclamaverunt scribae et Pharisaei memorati et dixerunt; o Iuste, qui nostrum omnium fidem promereris, cum populum nimia in Christum credulitate videamus delusum, ecquis Iesu sit exitus edoce nos. Ille sonora voce respondens: quid me de Iesu, inquit, homine interrogatis? In caelis a dextris magnae virtutis sedet et in caeli nubibus iterum venturus est. His auditis plures animati et Iacobi eos

φορηθέντων καὶ δοξαζόντων ἐπὶ τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ Ἰακώβου καὶ λεγόντων, ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ, τὸ ἔμπαλιν οἱ αὐτοὶ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, κακῶς ἐποιήσαμεν τοιαύτην μαρτυρίαν παρασχόντες τῷ Ἰησοῦ. ἀλλ' ἀναβάντες καταβάλωμεν αὐτόν, ἵνα φοβηθέντες μὴ πιστεύσωσιν αὐτῷ. καὶ ἔκραξαν λέγοντες, ὢ ὤ, καὶ ὁ δίκαιος ἐπλανήθη· καὶ ἐπλήρωσαν τὴν γραφὴν τὴν ἐν τῷ Ἡσαΐᾳ γεγραμμένην, ἄρωμεν τὸν δίκαιον ὅτι
D δύσχρηστος ἡμῖν ἐστι. τοίνυν τὰ γεννήματα τῶν ἔργων αὐτοῦ φάγονται. ἀναβάντες οὖν κατέβαλον τὸν δίκαιον, καὶ ἤρξαντο λιθάζειν αὐτόν. ἐν ᾗ καταβληθεὶς οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ στραφεὶς ἔθηκε τὰ γόνατα λέγων, παρακαλῶ κύριε θεὲ πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσιν. οὕτως δὲ καταλιθοβολούντων αὐτὸν εἷς τῶν ἱερέων τῶν υἱῶν Ῥηχὰβ, υἱοῦ Ῥαχαεὶμ, τῶν μαρτυρουμένων ὑπὸ Ἱερεμίου ἔκραξε λέγων, παύσασθε, τί ποιεῖτε; εὔχεται ὑπὲρ ἡμῶν ὁ δίκαιος. καὶ λαβών τις ἀπ' αὐτῶν εἷς τῶν γναφέων τὸ ξύλον, ἐν ᾧ ἀποπιέζει τὰ ἱμάτια, ἤνεγκε κατὰ τῆς
P. 339 κεφαλῆς τοῦ δικαίου. καὶ οὕτως ἐμαρτύρησε· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐπὶ τῷ τόπῳ παρὰ τῷ ναῷ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ στήλη μένει παρὰ τῷ ναῷ. μάρτυς οὗτος ἀληθὴς Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι γεγένη-

4. καταβάλωμεν B. καταβάλλωμεν G. 6. καὶ ὁ] καὶ om. G.

7. τῷ om. G. 8. δύσχρηστος BP. δύσχριστος G. γενήματα A. (ν superscr.) γενήματα B. αὐτοῦ] αὐτῶν A. 9. φάγονται B. φάγωνται A. φάγωμεν G. οὖν] δὲ G. κατέβαλλον G. 12. οὐ γὰρ οὐκ οἴδασι G. οὔτω G. 13. τῶν υἱῶν] καὶ τῶν υἱῶν G. ῥηχὰβ B. ῥιχὰβ A. Ῥεχὰβ G. ῥαχαεὶμ BP. Ῥαχαὴμ G. 14. παύσασθαι B. 17. μεμαρτύρηκεν G. 18. παρὰ — μένει παρὰ add. B. 19. τῷ ναῷ B. τοῦ ναοῦ G.

impellente testimonio canebant dicentes: Osanna filio David. Tum scribae et Pharisaei habito ad invicem colloquio: hoc nobis, inquiunt, male consultum, ut eiusmodi fidei testimonium edi disponeremus. Sursum ergo adscendentes praecipitem agamus, ut adstantium metu, fides eiusmodi penitus dissipetur. Igitur vociferati, vah, vah, inquiunt, Iustus erravit. Et impleverunt apud Esaiam scriptum sermonem: tollamus, aiunt, Iustum, quia improbus et adversus nobis est. Operum eius germina devoremus. Illi templo conscenso, Iustum ex eo praecipitem egerunt, cadentemque lapidibus mactaverunt. In terram praeceps lapsus animam confestim non reddidit; quare in adversam partem conversus positis in terram genibus dixit. Rogo te, deus pater, igosce illis, quod enim perpetrant facinus, ignorant. Illis autem lapides certatim mittentibus, sacerdotum filiorum Rechab Rachaim filii, quorum laudi Hieremias attestatur, nonnullus vociferatus est: quiescite, quid agere molimini? Orat pro nobis Iustus. Alter vero e turba exsiliens, fullonum calcandis vestibus fustem in Iusti caput impegit; atque ita martyrium subiit et in seposito templi loco sepultus est. Hic Iudaeis velut ac Graecis omni maior exceptione testis est, Iesum esse Christum.

ται, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Χριστός ἐστι. καὶ εὐθὺς Οὐεσπασιανὸς πολιορκεῖ αὐτούς. ταῦτα μὲν Ἡγήσιππος τῶν τοῦ καθ' ἡμᾶς ὀρθοῦ λόγου ἀξιόπιστος συγγραφεὺς ὀρθῶς ἱστορεῖ, ᾧ καὶ Ἰώσηππος οὐκ ἀπᾴδοντα συμφωνεῖ γράφων ταύτην γενέσθαι τὴν αἰτίαν τῆς κατὰ Οὐεσπασιανὸν ἁλώσεως Ἰουδαίων.

Ἰωσήππου περὶ τῶν αὐτῶν.

Ταῦτα δὲ συμβέβηκεν Ἰουδαίοις κατ' ἐκδίκησιν Ἰακώβου τοῦ B
δικαίου, ὃς ἦν ἀδελφὸς Ἰησοῦ τοῦ λεγομένου Χριστοῦ, ἐπειδήπερ δικαιότατον αὐτὸν ὄντα Ἰουδαῖοι ἀπέκτειναν. ὁ δὲ νεώτερος Ἄνανος, ὃν τὴν ἀρχιερωσύνην εἴπομεν παρειληφέναι, θρασὺς V. 270
ἦν τὸν τρόπον καὶ τολμητὴς διαφερόντως. αἵρεσιν δὲ μετήει τὴν Σαδδουκαίων, οἵπερ εἰσὶ περὶ τὰς κρίσεις ὠμοὶ παρὰ πάντας τοὺς Ἰουδαίους, καθὼς ἤδη δεδηλώκαμεν· ἅτε δὴ τοιοῦτος ὢν ὁ Ἄνανος νομίσας ἔχειν καιρὸν ἐπιτήδειον, διὰ τὸ τεθνάναι μὲν Φῆστον, Ἀλβῖνον δὲ ἔτι κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπάρχειν, καθίζει συνέδριον κριτῶν καὶ παραγαγὼν εἰς αὐτὸ τὸν ἀδελφὸν Ἰησοῦ τοῦ Χριστοῦ λεγόμενον, Ἰάκωβος ὄνομα αὐτῷ, καὶ τινὰς ἑτέρους, ὡς κατὰ παρανομησάντων κατηγορίαν ποιησάμενος, παραδέδωκε καταλευσθησόμενον. ὅσοι δὲ ἐδόκουν ἐπιεικέστατοι τῶν C
κατὰ τὴν πόλιν εἶναι καὶ τὰ περὶ τοὺς νόμους ἀκριβεῖς βαρέως ἤνεγκαν ἐπὶ τούτῳ, καὶ πέμπουσι πρὸς τὸν βασιλέα κρυφῇ πα-

5. τῶν Ιουδαίων G. 6. Ἰωσήππου] Antiq. XX, 9. 7. δὲ add. B. 8. ἐπειδήπερ B. ἐπειδὴ γὰρ G. 12. τὴν A. τῶν G. 14. ὢν om. G. 15. φίστον B. 17. ἑτέρους BP. ἑταίρους G. 19. καταλευσθησομένους m. 21. τούτῳ] τούτων G.

Haud multo vero post tempore obsidionem in eos Vespasianus apparat. Haec nobis Hegesippus sinceriorum historiarum nostrarum fide dignus scriptor fuco procul testatum reliquit, cui non absona concinit Iosephus scribens, hanc Iudaeorum captivitatis a Vespasiano illatae occasionem extitisse.

Iosephus de iisdem.

In Iacobi Iusti, qui fuit frater Iesu, Christi etiamnum nuncupati, vindictam Iudaeis haec accidere; quod eum videlicet eximia prae reliquis iustitia praestantem Iudaei inhumane interfecerint. Iunior autem Ananus, quem pontificatum invasisse narravimus, ferox moribus et audacia summa ferebatur. Saducaeorum sectam, ut diximus, prae Iudaeorum sectis omnibus iudiciorum et in crimina rigoris observantem, profitebatur. Talis igitur cum esset Ananus commodum tempus occurrisse ratus, quod luci quidem Festus ereptus, Albinus adhuc itinere detineretur, concilium iudicum convocat, delatoque fratre Iesu Christi quondam dicti (Iacobus ei nomen erat) et quibusdam aliis, in eos, ceu legum violatores accusatione composita lapidibus obruendos obiecit. Qui vero in civitate humaniori iudiciorum normae assueti, et legum videbantur studiosiores graviter haec ferebant; nun-

ρακαλοῦντες αὐτὸν ἐπιστεῖλαι τῷ Ἀνάνῳ μηκέτι τοιαῦτα πράττειν· μηδὲ γὰρ τὸ πρῶτον ὀρθῶς αὐτὸν πεποιηκέναι· τινὲς δὲ καὶ τῷ Ἀλβίνῳ ὑπαντιάζουσιν ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας ὁδοιποροῦντι, καὶ διδάσκουσιν ὡς οὐκ ἐξὸν ἦν Ἀνάνῳ χωρὶς τῆς αὐτοῦ γνώμης καθίσαι συνέδριον. Ἀλβῖνος δὲ πεισθεὶς τοῖς λεγομένοις γράφει μετ' ὀργῆς τῷ Ἀνάνῳ λήψεσθαι παρ' αὐτοῦ δίκας ἀπειλῶν. καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας διὰ τοῦτο τῆς ἀρχιερωσύνης ἀφελό-
D μενος αὐτὸν ἄρξαντα μῆνας τρεῖς Ἰησοῦν τὸν Ἰδαμμαίου κατέστησε.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφξγ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ξγ'.

Τὰ ὑπόλοιπα τοῦ Νέρωνος.

Νέρων πρῶτος κατὰ Χριστιανῶν κινήσας διωγμὸν πρὸς τῷ τέλει τῆς αἰσχίστης ζωῆς καὶ βασιλείας αὐτοῦ, καθ' ὃν Πέτρος καὶ Παῦλος ἐμαρτύρησαν οἱ θεῖοι ἀπόστολοι, πολλοὺς καὶ ἄλλους Χριστιανῶν ἀνεῖλε, πλείονας ἐκδιώξας.

P. 340 Νέρων τοὺς θείους ἀποστόλους Πέτρον καὶ Παῦλον ἀνελών, πολλούς τε Χριστιανῶν διαφθείρας καὶ πλείονας διώξας, ἐπὶ τούτοις κιθαρῳδίαις καὶ τραγῳδίαις κατά τε Ῥώμην καὶ τὴν Ἑλ-

2. αὐτὸν om. G. 3. καὶ τῷ] ἐκ τῶν vulgo. ἐκ τῶν κατὰ τὸν B. Ἀλβίνῳ] Vulgo Σαλβίνων. ἀλβίνον B. 4. αὐτοῦ] αὐτῶν G. 7. ἀελόμενος (sic) B. 8. ἰδαμμαίου B. Ἰδουμαῖον G. Corrige Δαμναίου ex Iosepho p. 976. 12. τοῦ add. B.

ciisque clam ad regem missis, mandaret Anano, ne quid deinceps simile moliretur, suggesserunt; nam nec priora haec recte gessisse manifestum erat. Nonnulli quoque Albinum Alexandriam venientem obviam facti commonent, et absque eorum consensu concilium Anano convocare nefas clamitant. His motus Albinus stilo duriore et bilem redolente scribit Anano, et poenas de illo se sumpturum minatur et Agrippa rex eam ob causam pontificatu, cui menses tres praefuerat, eo abdicato, Iesum genere Idumaeum ei subrogavit.

ANNI MUNDI 5563.

Divinae Incarnationis an. 63.

Reliqua Neronis gesta.

Nero circa foedissimae suae vitae imperiique finem persecutionem in Christianos primus movet, qua Petrus et Paulus divini apostoli martyrium subierunt; Christianorum quoque alios multos sustulit, plures in exsilium egit.

Nero divinis apost. Petro et Paulo interfectis, pluribus etiam Christianorum ultimo supplicio affectis, plurimis exsilio relegatis, cithara cantibusque cum Romae tum per Graeciam ovans, vario quoque curruum

λάδα πομπεύων, Ἰσθμίοις καὶ Πυθίοις καὶ Ἠλείοις καὶ Ἀκτίοις ἐστεφανοῦτο κήρυξιν ἅρματι πωλικῷ καὶ τῷ τελείῳ καὶ δεκαπώλῳ, μεταθέμενος καὶ τὴν ὀλυμπιάδα κατὰ σκηνῆς αἰσχρῶς ἑαυτὸν ὑπεδείκνυ.

Τότε καὶ τὸν Ἰσθμὸν ἠβουλήθη διορύξαι πρὸς τὸ γενέσθαι νῆσον τὴν Πελοπόννησον.

Οὗτος εἰς Ῥώμην ἐπανελθὼν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐκεῖθεν πάλιν εἰς Ἄργος φεύγει πειρασθεὶς ἐπαναστάσεως καὶ ὑπό τινος τῶν οἰ- B
κετῶν βιαίως ἀναιρεῖται, ὡς δὲ ἕτεροι, ἑαυτὸν διαχειρισάμενος τέθνηκεν.

Οὐεσπασιανὸς ὑπατικὸς ἀνὴρ δυνατὸς ὑπὸ Νέρωνος κατὰ Ἰουδαίων ἀποστάντων πεμφθεὶς καὶ δυσὶ πολέμοις τούτους τρεψάμενος ἀπέκλεισεν. Ἰώσηππος δὲ στρατηγῶν Ἰουδαίων μόλις περισωθεὶς θεσπίζει τῷ Οὐεσπασιανῷ τὰ τῆς Νέρωνος τελευτῆς καὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας.

Νέρων υἱοθετήθη μὲν τῷ πρὸ αὐτοῦ Ῥωμαίων βασιλεύσαντι Κλαυδίῳ, πρόγονος ὢν αὐτοῦ. ἐβασίλευσε δὲ Ῥωμαίων μετὰ Κλαυδίον ἔτη ιγ', κατὰ δὲ ἄλλους ιδ'. τούτου δὲ τῆς βασιλείας ἀτυχεστέραν ἢ αἰσχροτέραν ἐν οὐδενὶ χρόνῳ φαίνονται βασι- C
λευθέντες Ῥωμαῖοι. πάσης γὰρ τυραννίδος καὶ ὠμότητος ἔργα παρ' αὐτοῦ πέπρακται, ἀκρασίαι, μιαιφονίαι, τῆς τε μητρὸς Ἀγριππίνης καὶ Ὀκταβίας καὶ τῆς οἰκείας γαμετῆς, ἀδελ-

1. Ἠλείοις m. Ἰλλίοις vulgo. ἰλλύοις B. 2. ἐστεφανοῦντο A. 6. νῆσον] ἴσον A. ἴσον B. 7. ἐκ τῆς] ἐξ G. 9. διαχειρησάμενος B. 15. τῆς αὐτοῦ] τὰ τῆς G. 18. Κλαυδίον] Κλαύδιον G. 22. Ὀκταβίας] ὁ κατὰ βίας om. G.

genere, pullis nimirum, solemni quadriga, et decemiuge vectus, Isthmiis, Pythiis, Elaeis et Actiis ludis a praeconibus coronatus procedebat; mutatisque Olympiadibus, ridicule se ipsum in scena promebat.

Eodem quoque tempore Isthmum Peloponneso in insulam formandae, perfodere molitus est.

Idem ex Graecia Romam reversus, rursum tumultum praesentiens Argos tendit et a domesticorum quopiam neci traditur; ut vero auctores alii scribunt, violentam ipse sibi necem conscivit.

Vespasianus vir consularis et magnanimus adversus Iudaeos perduelles a Nerone missus, duobus praeliis fusos in urbem collegit et obsedit. Iosephus Iudaeorum dux vix belli periculo salvus, Neronis necem et imperii successum Vespasiano praedicit.

Nero quidem a praecessore Romanorum Imperatore Claudio, utpote privignus, in filium adoptatus, Claudio defuncto annis 13, ex aliorum sensu 14, imperavit; quo infelicius et foedius nunquam Romani subierunt imperium; omnis quippe tyrannidis et crudelitatis facinora edidit; intemperantiae excessus, caedes, Agrippinae matri et propriae coniugi mors illata,

V. 271 φοῦ τε γνησίου καὶ θείου πρὸς πατρὸς καὶ ἄλλων πολλῶν συγγενῶν, καὶ τῶν ἐν γερουσίᾳ. ἐπὶ πᾶσι δ' αὐτοῦ τοῖς ἀτυχήμασι καὶ τὸν πρῶτον κατὰ Χριστιανῶν ἐνεδείξατο διωγμὸν, ἡνίκα Πέτρος καὶ Παῦλος οἱ θειότατοι ἀπόστολοι τῷ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρήσαντες κατεστέφθησαν ἀγῶνι, ὁ μὲν κατὰ κεφαλῆς ἀνασκολοπισθεὶς, ὡς αὐτὸς ἠρετίσατο, ὁ δὲ τὴν ἁγίαν ἐκτμηθεὶς κεφαλὴν, Παῦλος· περὶ ὧν ὁ Ῥωμαϊκὸς συγγραφεὺς Τερτυλλιανὸς τάδε
D γράφει· ἐνετύχετε τοῖς ὑπομνήμασιν ὑμῶν; ἐκεῖ εὑρήσετε πρῶτον Νέρωνα τοῦτο δογματίσαντα, ἡνίκα μάλιστα ἐν Ῥώμῃ τὴν ἀνατολὴν πᾶσαν ὑποτάξας ὠμὸς ἦν εἰς πάντας διώκτης. τοιούτῳ τῆς κολάσεως ἡμῶν ἀρχηγῷ καυχώμεθα. ὁ γὰρ εἰδὼς ἐκεῖνον νοῆσαι δύναται οὐκ ἂν, εἰ μὴ μέγιστον ἀγαθῶν ἦν ὑπὸ Νέρωνος κατακριθῆναι. ταύτῃ γοῦν οὗτος θεομάχος ἐν τοῖς μάλιστα πρῶτος ἀνακηρυχθεὶς ἐπὶ τὰς κατὰ τῶν ἀποστόλων ἐπήρθη σφαγάς. Παῦλος δὴ οὖν ἐπὶ τῆς Ῥώμης τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη καὶ Πέτρος ὡσαύτως ἀνασκολοπισθῆναι κατ' αὐτὸν λέγεται. καὶ πιστοῦταί γε τὴν ἱστορίαν ἡ Παύλου καὶ Πέτρου εἰς δεῦρο κρατήσασα ἐπὶ τῶν αὐτόθι κοιμητηρίων πρόρρησις. τούτοις καὶ Γάϊος
P. 341 ἱστορικὸς, ἀνὴρ ἐκκλησιαστικὸς, ὅμοια γράφει Πρόκλῳ τινὶ τῆς Φρυγῶν αἱρέσεως διαλεγόμενος ἐν τοῖς χρόνοις Ζεφυρίνου, πεντεκαιδέκατος τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας ἐπίσκοπος κατὰ Σεβῆρον Ῥωμαίων αὐτοκράτορα. ἐγὼ δὲ τὰ τρόπαια τῶν ἀποστόλων ἔχω.

6. ἠρετίσατο A. ἠρετήσατο G. 7. Vulgo Τερτυλιανός. 8. Vulgo ἐντύχετε. εὑρήσητε A. εὑρήσεται B. 12. μέγιστον m. μεγίστη G. 17. ἡ Πέτρου καὶ Παύλου G. 18. γάϊος BP. Γαΐας G. 20. Ζεφυρίνου] ὃς ἐγένετο addit m. 21. σεύηρον A. σέηρον B. Σέβηρον G.

vita germano fratri nec non patruo consanguineis pluribus ac senatoria dignitate conspicuis viris adempta; sceleribus cunctis, velut coronidem, primam in Christianos persecutionem adiecit, qua Petrus et Paulus fidei victoria redimiti sunt; hic ex animi desiderio capite inverso cruci suffixus, ille vero, nempe Paulus sacro capite amputato necatus, de quibus Tertullianus scriptor Latinus haec habet. Commentaria nostra legistis? In eis hoc primum Neronem sancientem reperietis; cum maxime oriente Romanis legibus subacto, ferox persecutor in omnes insanivit. Tali poenarum nostrarum auctore gloriamur. Qui enim hominem noverit, ingentis successus condemnationem eius esse potest cogitare. Hoc pacto itaque ille deo infensus hostis inter insignes primus renunciatus ad apostolorum perpetrandam caedem impulsus est. Paulus igitur Romae capite abscisso, et Petrus pariter crucis supplicio eius tempore fertur damnatus; et in hunc usque diem in sepulcris eorum encomium perseverans, historiam veram esse confirmat. His non absimilia Caius historicus vir ecclesiae obsequio mancipatus cum Proclo quopiam e Phrygum secta disceptatione edita scribit Zephyrini Romanorum ecclesiae pontificis 15 et Severi Imp. tempore. Ego

ἐὰν γὰρ θελήσῃς ἀπελθεῖν ἐπὶ τὸν Βασίκανον ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν Ὀστείαν, εὑρήσεις τὰ τρόπαια τῶν ταύτην ἱδρυσαμένων τὴν ἐκκλησίαν. τούτοις ἀκόλουθα καὶ Διονύσιος ὁ Κορίνθου ἐπίσκοπος γράφει, ὡς δηλονότι κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐμαρτύρησαν. ταῦτα καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς τοσαύτης νουθεσίας τὴν ἀπὸ Παύλου καὶ Πέτρου φυτείαν γενηθεῖσαν Ῥωμαίων τε καὶ Κορινθίων συνεκεράσατε. καὶ γὰρ ἄμφω καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν Κόρινθον φοιτή- B
σαντες ἡμᾶς ὁμοίως ἐδίδαξαν. ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐκδιδάξαντες ἐμαρτύρησαν κατὰ τὸν αὐτὸν καιρόν.

Τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας πρῶτος ἐπίσκοπος μετὰ Πέτρον τὸν Κορυφαῖον Λίνος ἔτη ιη'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφξδ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ξδ'.

Νέρωνος τὸν βίον αἰσχρῶς καταλύσαντος Οὐεσπασιανὸς ὑπὸ τῶν στρατευμάτων κατὰ τὴν Ἰουδαίαν βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀνη- C
γορεύθη. Γαλβᾶς δὲ στρατηγῶν Ἰβηρίας εἰς Ῥώμην παρελθὼν κρατεῖ μῆνας ἑπτά. τοῦτον Ὄθων ἀνελὼν εἷς τῶν ἐν τέλει κρατεῖ μῆνας τρεῖς ἐπὶ τῆς Ῥώμης, ὃν Βιτέλλιος κτείνας κρατεῖ μῆνας η'. οὗτος Σαβῖνον τὸν ἀδελφὸν Οὐεσπασιανοῦ διατρίβον-

1. Βατικανὸν καὶ ἐπὶ m. 2. εὑρήσῃς B. 3. καὶ] ὁ G. 4. ὡς] ὃς m. ἐμαρτύρησαν B. ἐμαρτύρησεν AG. 5. ὑμεῖς m. ἡμεῖς G. νουθεσίας Barber. Vulgo νομοθεσίας G. 6. γενηθεῖσαν B. γεννηθεῖσαν G. 7. ἄμφω m. ἀμφοῖν G. εἰς] κατὰ G. 14. αἰσχρῶς τὸν βίον G. 17. ὤθων B. ὤθον A. Ὠθὼν G. εἷς τῶν] εἰς τὸν A. 18. ὃν] ὧν G. κτείνας om. G. 19. τὸν ἀδελφὸν] ἀδελφὸν τοῦ G.

vero, inquit, apostolorum tropaea penes me habeo. Ad Vaticanum quippe et viam Ostiensem profecto eius ecclesiae fundatorum tropaea occurrunt. Istis consona Dionysius Corinthi episcopus parem martyrii palmam sortitus scriptis reliquit firmata. Et vos quoque talibus institutis et monitis instructi Romanorum Corinthiorumque germen Petri Paulique studio pullulans coniunxistis. Etenim uterque frequens Corinthi nostrae visitator salutis nobis documenta reliquit; paribusque praeceptis illustrata Italia, non dissito ab invicem tempore fidei testimonium fuso sanguine firmavere.

Romanorum ecclesiae post Petrum apostolorum coryphaeum primus episcopus Linus annis 18.

ANNI MUNDI 5564.

Divinae Incarnationis an. 64.

Nerone foeda morte sublato, Vespasianus in Iudaea a militibus Imperator proclamatur. Galba vero Romani exercitus per Hispaniam dux Romam advolans menses septem tenet imperium. Hunc Otho inter Romanos proceres conspicuus interficit et regnat menses tres. Vitellius Romae degens rerum summa potitur menses octo. Iste Sabinum Romae quoque morantem

τα κατὰ τὴν Ῥώμην καὶ φόβῳ τῆς ἀναρρήσεως τοῦ ἀδελφοῦ ἐν τῷ Καπετωλίῳ προσφυγόντα κατὰ τὸν ναὸν τοῦ Διὸς ἀνεῖλε, πολιορκήσας τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ναὸν ἐμπρήσας. ὁ δ' αὐτὸς ὑπὸ Δομετιανοῦ παραχρῆμα ἀνῃρέθη τοῦ νεωτέρου παιδὸς Οὐεσπα- D σιανοῦ πεμφθέντος εἰς τοῦτο παρὰ τοῦ πατρός. τὸν γὰρ πρεσβύτερον υἱὸν Τίτον τὸν πρὸς Ἰουδαίους πόλεμον ἐκτελέσαντα καταλιπὼν αὐτὸς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα παραγίνεται, ὡς Ἕλληνες μυθεύουσιν, ἐφ' οἷς ἠκηκόει παρὰ τοῦ Τυανέως Ἀπολλωνίου περὶ τοῦ Χριστοῦ τῆς βασιλείας καὶ τῶν λοιπῶν εὐδοκιμήσεων, κατὰ τὴν Αἴγυπτον συντυχὼν αὐτῷ ἐξ Ἰνδῶν καὶ Βραχμάνων ἐπανελθόντι τῶν ἐκεῖσε Γυμνοσοφιστῶν. ἐλθὼν οὖν εἰς Ἑλλάδα χειροῦται τὰς ἀποστάσας πόλεις. κἀκεῖθεν εἰς Ῥώμην παραγίνεται, βα- V. 272 σιλεύσας κοσμίως καὶ ἀντιθέτως τῷ Νέρωνι. βίους γὰρ καὶ τὰ τῆς πόλεως ἀνακαλεῖται δίκαια, τούς τε ἐπαναστάντας βαρβάρους Βροξύλους καὶ Βρεττανοὺς καὶ Δάκας καὶ Σαρμάτας διὰ τῶν παίδων παραστησάμενος Δομετιανοῦ καὶ Κυρεναλίου.

P. 342 Εὐσεβίου.

Τίτος Ἰουδαίους πολιορκήσας καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα κατασκάψας καὶ μυριάδας ἀνδρῶν ἐφόνευσε. φησὶ δὲ καὶ Ἰώσηππος λιμῷ καὶ μαχαίρᾳ ρι' μυριάδας ἀπολέσθαι, καὶ ἄλλας τρεῖς μυριάδας

2. προσφυγόντα] φεύγοντα G. 3. ὑπὸ BP. ἐπὶ G. 4. παιδὸς] παιδος τοῦ G. 7. καταλειπὼν B. ὡς Ἕλληνες μυθεύ— (supplevi μυθεύουσιν) addidi ex B, qui in his ipsis verbis desinit. Dehinc ubi Goari lectionem simpliciter pono, recepta lectio codici A debetur. 9. τοῦ Χριστοῦ τῆς] τῆς Χριστοῦ G. 11. εἰς τὴν Ἑλλάδα G. 16. Κυρεναλίου] Κερεαλίου m. 17. Εὐσεβίου] P. 376. et Histor. eccles. III, 5. 19. Ἰώσηππος] Bell. Iud. VI, 4. 20. ρι' μυριάδας] μυριάδας ρι' G. ἀπολέσθαι] ἀπώλεσεν A.

et fratris Vespasiani Imperatoris renunciati causa Capitolium fuga occupare tentantem, ad Iovis templum obsidione posita et fano igne devastato confecit; idemque confestim a Domitiano Vespasiani filio iuniore a patre illuc misso peremptus est. Vespasianus enim Tito filio maiore bellis adversus Iudaeos perficiendis relicto in Graeciam diverterat, quo tempore Apollonio Tyanaeo ex Indiis et Brachmanarum et Gymnosophistarum convictu Aegyptum reverso factus obviam, de Christi regno aliisque laudandis rebus virum disserentem audierat. In Graeciam appulsus rebelles civitates parere coegit; exinde Romam usque transfretatus moderatum et Neroniano oppositum gessit imperium; census enim et cuncta civitatis restituit iura; motosque barbaros, Broxylos, Britannos, Dacos et Sarmatas missis in eos Domitiano et Cereali filiis repressit.

Ex Eusebio.

Titus Iudaeos obsedit, Hierosolyma subvertit, myriadesque hominum plurimas delevit. Fame vero ferroque hominum myriades 110 confectas,

διαπεπρᾶσθαι αἰχμαλώτων. αἴτιον δὲ τοῦ τοσοῦτο πλῆθος κατὰ τὴν πόλιν εὑρῆσθαί φησι τὴν τοῦ πάσχα ἑορτὴν, ἐν ᾗ πάντες οἱ τοῦ ἔθνους συνεληλυθότες ὡς ἐν εἱρκτῇ συνεκλείσθησαν. ἔδει γὰρ τοὺς ἐν ἡμέραις τοῦ πάσχα ἐπιβεβουλευκότας τῷ σωτῆρι ἡμῶν παθεῖν.

Οὐεσπασιανὸς τὸ Καπετώλιον ἐμπρησθὲν ἀνῳκοδόμησεν. B

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ στάσις.

Ὁ κολοσσὸς Ῥόδου ἀνεστάθη μῆκος ποδῶν ρκζ' ἐκ χαλκοῦ.

Λοιμὸς κατὰ τὴν Ῥώμην μέγας, ὡς καθ' ἡμέραν ὑπὲρ μυρίους θνήσκειν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.

Ἐν Κύπρῳ τρεῖς πόλεις σεισμῷ κατεπτώθησαν.

Οὐεσπασιανὸς ἀποικίας ἐκπέμψας τελευτᾷ νόσῳ.

Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος ἔτη λ'. C

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφξς'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ξς'.

Τὰ ὑπόλοιπα Ἀγρίππα Ἰουδαίων βασιλέως.

Ἕως τοῦ μικροῦ τούτου Ἀγρίππα ἡ ὑπὸ ἀλλοφύλων βασιλεία τῶν Ἰουδαίων κατηργήθη διαρκέσασα ρ' ἔτη οὕτω. Ἡρώδης πρῶτος ὁ τὰ νήπια ἀνελὼν ἐν Βηθλεὲμ ἔτη λζ'. Ἀρχέλαος ὁ υἱὸς

1. τοῦ] τὸ G. τοσοῦτο πλῆθος] τοσούτου πλήθους A. 8. Ὁ et Ῥόδου om. G. 15. Vulgo ἔτος. 18. διαρκέσασα Scaliger p. 80. Vulgo διασκεδάσασα.

alias tres captivorum abductas Iosephus scribit. Multitudinis autem adeo numerosae in urbem collectae paschatis festum, ad quod celebrandum undequaque conveniebant, ex quo velut in caveam coniecti et conclusi sunt, causam fuisse affirmat. Eos enim qui sui paschatis festo salvatori nostro composuissent insidias, eodem in festo mutuas poenas referre decebat.

Vespasianus Capitolium incendio vastatum restituit.

Tumultus Alexandriae.

Colossus aereus pedum 127 erectus.

Pestis adeo vehemens per Romanam urbem grassata est, ut continuis diebus plurimis hominum 10,000 efferrentur.

In Cypro tres urbes terrae motu subversae.

Vespasianus Romanis coloniis propagatis morbo correptus vita defungitur.

Antiochiae episcopus 2 Ignatius Deifer annis 30.

ANNI MUNDI 5566.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 66.

Agrippae Iudaeorum regis reliqua gesta.

Iudaeorum regnum annis centum perseverans, a regibus alieno sanguine ortis ad minorem Agrippam hoc modo prorogatum, exstinguitur. Herodes omnium primus, ille Bethleemicorum infantium parricida annis 37, Ar-

D αὐτοῦ ἔτη θ'. Ἡρώδης ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη κδ'. Ἀγρίππας ὁ υἱὸς Ἡρώδου, ὁ σκωληκόβρωτος Ἡρώδης, ἔτη ζ'. Ἀγρίππας ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ μικρὸς λεγόμενος, ἔτη κγ'. ὁμοῦ ἔτη ρ'.

Συνάγεται ὁ πᾶς χρόνος κατὰ τόδε τὸ χρονογραφεῖον ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως ἔτους δευτέρου Οὐεσπασιανοῦ ἔτη ͵εφξζ'. ἀπὸ δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ ͵γτκε'. ἀπὸ δὲ τοῦ πρώτου ἔτους Ἀβραὰμ ͵βφνε'. ἀπὸ δὲ τῆς ἐξόδου τοῦ ναοῦ διὰ Σολομῶνος ἔτη * *. ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης ἐπισκευῆς ἤτοι δευτέρου ἔτους Δαρείου ἔτη * *. ἀπὸ δὲ τῆς
P. 343 δευτέρας ἐπισκευῆς ἔτη * *. ἀπὸ δὲ τῆς Ἀντιόχου πολιορκίας ἔτη * *. ἀπὸ δὲ τοῦ σωτηρίου σταυροῦ ἔτη λδ'.

V. 273

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφοε'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη οε'.

Βασιλεὺς Ῥωμαίων η' Τίτος υἱὸς Οὐεσπασιανοῦ ἔτη β'.

Τῆς συγκλήτου πρεσβευσαμένης, ὥς τινες, Τίτος θεὸς ἀνηγορεύθη δευτέρῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔτει, καὶ παραχρῆμα θνήσκει θεηλάτως· ὡς δὲ Ἕλληνες ἱστοροῦσι, φαρμάκῳ Δομετιανὸς αὐτὸν ἀνεῖλεν ὁ ἀδελφὸς ἔρωτι τῆς μοναρχίας. εὐδαίμονα δέ φασιν ἀποδεῖξαι τοῖς πράγμασι τὴν πόλιν, καὶ τὴν ὅλην

2. ὁ σκωλ— Scaliger. ἔτη . . . . ὁ σκωλ— A. ἔτη ὁ σκωλ— G. Ἡρώδης delevit Scaliger. Sed vide p. 333 a. 3. λεγόμενος add. AP. om. G. 4. Συνάγεται] Conf. chron. pasch. p. 247. et Eusebium p. 377. Vulgo χρονογραφίον. 6. ͵βφνε'] ͵βσνε' m. 7. ἔτη] ͵αϡδ' supplet m. 13. βασιλεῖς A. 17. τῆς αὐτοῦ μοναρχίας G. 18. φασιν] αὐτὸν add. m. ὅλην om. G.

chelaus eius filius annis 9, Herodes eius frater annis 24, Agrippa Herodis filius, Herodes vermium pabulum dictus, annis 7 postremo filius eius minor Agrippa vocatus annis 23. Quorum summa anni 100.

Tempus omne hucusque lapsum secundum praesentem chronographicum computum ita colligitur.

Ab Adamo ad annum Vespasiani secundum anni 5567.
A diluvio vero anni 3325.
Ab Abrahami natalibus anni 2255.
Ab inchoati templi Salomonis primordio anni 1094.
A prima templi reparatione, id est Darii anno secundo, anni . . . .
A templo secundum reparato anni . . .
Ab Antiochi altera obsidione . . . .
A salute per crucem parta anni 34.

ANNI MUNDI 5575.

Divinae Incarnationis an. 75.

Romanorum Imperator 8 Titus Vespasiani filius annis 2.

Divini honores Tito anno imperii eius secundo, ut quidam referunt, senatus consulto deferuntur; qui plaga caelitus immissa improviso interiit; at si fidem Graecis demus, eius frater Domitianus regnandi cupidus veneno submovit. Urbem rerum omnium fecundam universumque Romanum im-

Ῥωμαίων ἀρχὴν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, εἴπερ τινὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ. B ἐπ' αὐτοῦ ὁ μέγας κατὰ τὴν Ῥώμην ἐμπρησμός. ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὸ Βέσβιον ὄρος κατὰ κορυφῆς ῥαγὲν πῦρ ἀνέβλυσε τοσοῦτον, ὡς καταφλέξαι τὴν παρακειμένην χώραν σὺν ταῖς πόλεσιν. ἀλλὰ τοῦτον Δομετιανὸς, ὡς εἴρηται, φθόνῳ τῆς εὐπραγίας καὶ τῷ τῆς αὐτοκρατορίας ἔρωτι φαρμάκῳ δολοφονήσας βασιλεύει μετ' αὐτὸν ἔτη ιβ', σὺν αὐτῷ δὲ ιδ', κατὰ δὲ ἄλλους ιε', κάκιστα χρησάμενος τῇ ἀρχῇ, ἅπαν ὠμότητος καὶ πλεονεξίας καὶ φονικῆς πράξεως καὶ αἰσχρουργίας εἶδος μετιὼν, ὡς καὶ αὐτὰ τὰ βασίλεια πληρωθῆναι τῆς ἀκολασίας. οὗτος Νερβᾶν μετέστησεν ὡς ἐπίβουλον τῆς ἀρχῆς καὶ δι' αὐτὸν Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέα φιλόσοφον ἐφρούρησεν, ὡς φίλον αὐτοῦ, κείρας αὐτὸν καὶ δέσμιον C ἀγαγὼν εἰς δεσμωτήριον. ἀλλ' οὐδ' οὕτως ἔπεισε τὸν φιλόσοφον μὴ τοῖς πραττομένοις ἐπιπλήττειν καὶ ἐγγελᾶν. τότε μυθεύονται καὶ τὸ πολυθρύλητον ἔπος εἰρηκέναι πρὸς αὐτὸν καὶ παραχρῆμα γενέσθαι ἄφαντον, ὡς Φιλόστρατος μαρτυρεῖ,

Οὐ μέν με κτενέεις, ἐπεὶ οὔτοι μόρσιμός εἰμι.
Δομετιανὸς εὐπατρίδας πολλοὺς μετέστησε Ῥώμης.
Τότε καὶ ἄξυλον ναὸν ᾠκοδόμησεν.
Εὐνουχίζειν ἄνδρας ἐκώλυσε.
Σεβαστὴν ἀνηγόρευσε τὴν ἰδίαν γαμετήν.

2. αὐτοῦ] Vulgo αὐτόν. αὐτοῦ A. αὐτὸν G. 15. Vulgo πολυθρύλλητον. πρὸς] παρ' A. 16. μαρτυρεῖ] ἱστορεῖ G. 17. Versus Homericus Iliad. χ, 13. Vulgo κτειναίης ἐπεὶ οὔτι. 19. ἄξυλον] Vulgo ἄζυλον, consentiente A. *sine lignea materia* Eusebius p. 378. ναὸν om. G. 20. ἐκώλυσεν m. ἐκέλευσεν G. *vetuit* Eusebius p. 328. 21. καὶ om. A.

perium prae iis qui regnaverant prius, felix effecisse asserunt. Stupendum eius tempore incendium Romae visum; voragine quoque in Vesuvii montis vertice aperta adeo copiosus ignis erupit, ut vicinis urbibus devastatis regionem quaqua versus percurrerit. Domitianus fraternae felicitatis invidia et imperandi aestu motus veneno Titum dolose sustulit; et post eum regnat annis 12 una cum eo 14, iuxta alios 15, imperio turpiter abutitur; crudelitatis, avaritiae, caedium et turpitudinis nullum specimem non edidit; adeo ut regia ipsa intemperantiae sceleribus conspurcaretur. Hic Nervam, ceu imperio insidiantem, urbe depulit et Apollonium Tyaneum philosophum eius amicum capite tonsum vinctum sub custodia eius occasione tenuit; sed neque sic philosophum ab arguendi libertate et gestis omnibus subsannandis compescuit. Tunc celebre carmen illud ab eo prolatum, nec ipsum ulterius visum, auctore Philostrato fabulantur:

Me non interimes, non hoc tibi fata dederunt.
Domitianus patricios plures in exsilium egit.
Eodem tempore asylum aedificavit.
Viros eunuchos fieri prohibuit.
Propriam uxorem Augustam renunciavit.

D Τοὺς μαθηματικοὺς δεύτερον ἀπήλασε καὶ φιλοσόφους τῆς Ῥώμης.

Τῆς Ἑστίας τρεῖς παρθένοι ἱέρειαι κατεδικάσθησαν ἁλοῦσαι φθορᾷ. καὶ αὖθις Κορνηλία ἡ πρώτη τῶν τῆς Ἑστίας παρθένων ἱέρεια ζῶσα κατωρύγη φθορᾷ περιπεσοῦσα.

Ἐπὶ αὐτοῦ Δάκες καὶ Νασαμῶνες ἐπαναστάντες Ῥωμαίοις διεφθάρησαν.

Δομετιανὸς ἐθριάμβευσε κατὰ τῶν Δακῶν καὶ Γερμανῶν.

Ὁ αὐτὸς ἐν ταῖς πόλεσιν ἄμπελον φυτεύεσθαι ἐκώλυσε, πολλούς τε τῶν εὐπατριδῶν ἀνεῖλε.

P. 344 Δομετιανὸς τοὺς ἀπὸ γένους Δαβὶδ ἀναιρεῖσθαι προσέταξεν, ἵνα μή τις Ἰουδαίων βασιλικοῦ γένους ἀπολειφθῇ.

Οὗτος μετὰ Νέρωνα δεύτερος Χριστιανοὺς ἐδίωξε, καὶ Ἰωάννην τὸν θεολόγον ἄπολιν ἐν Πάτμῳ τῇ νήσῳ περιώρισεν, ἔνθα τὴν ἀποκάλυψιν ἑώρακεν, ὡς ὁ ἅγιος Εἰρηναῖός φησι. πολλοὶ δὲ Χριστιανῶν ἐμαρτύρησαν κατὰ Δομετιανὸν, ὡς ὁ Βρέττιος ἱστορεῖ, ἐν οἷς καὶ Φλαυία Δομετίλλα ἐξαδελφὴ Κλήμεντος Φλαυίου ὑπατικοῦ, ὡς Χριστιανὴ εἰς νῆσον Ποντίαν φυγαδεύεται· αὐτός τε Κλήμης ὑπὲρ Χριστοῦ ἀναιρεῖται. τούτου B δὲ Στέφανός τις τῶν ἀπελευθέρων εἷς, τῇ πρὸς τὸν δεσπότην εὐνοίᾳ Κλήμεντα ἐνεδρεύσας τὸν Δομετιανὸν ἀνεῖλε, τιμῆς τε παρὰ τῆς συγκλήτου ἠξιώθη ὡς αἴσχους Ῥωμαίους ἀπαλλάξας.

8. τῶν] Vulgo τὸ. δοκῶν A. 10. Vulgo εὐπατρίδων. 20. πρὸς τὸν δεσπότην m. τῇ περὶ τοῦ δεσπότου. 21. κλήμεντα Am. Κλήμηντι G.

Mathematicos philosophos urbe facessere secundo iussit.

Virgines tres Vestae sacerdotes, quod essent scortatae, condemnantur. Rursumque Cornelia sacerdos virginum Vestalium praecipua, stupro admisso, viva in terram defoditur.

Sub eo Daci et Nasamones bello tumultuantes profligantur.

De Dacis et Germanis Domitianus triumphat.

Idem in urbibus vitem plantari vetuit; patriciosque nonnullos e vita sustulit.

Domitianus, ne quis Iudaeorum regii generis superesset, cunctos stirpe David ortos interimi iussit.

Hic post Neronem persecutionem in Christianos movit secundam. Ioannem theologum urbe pulsum in Patmos insulam, ubi, Irenaeo teste, divinam accepit revelationem, ablegavit. Christiani plurimi, ut Brettius scribit, sub Domitiano martyrium passi sunt; inter quos Flavia Domitilla Flavii Clementis viri consularis consobrina, Christianae fidei nomine in Pontiam insulam, exsul deportatur; Clemens ipse pro Christo vitam amittit. Huius libertorum quispiam Stephanus nomine, ex suo in Clementem affectu paratis insidiis Domitianum interfecit; isque idem quod eiusmodi opprobrii foeditate Romanos liberasset, honores a senatu decretos accepit.

Τῇ Ῥωμαίων ἐκκλησίᾳ ἐπίσκοπος γέγονε μετὰ Πέτρον τὸν Κορυφαῖον Ἀνέγκλητος ἔτη δύο. V. 274

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφοϛʹ.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη οϛʹ.

Ῥωμαίων βασιλεὺς Δομετιανὸς ἔτη δώδεκα.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφοζʹ. C

Τῆς θείας σαρκώσεως οζʹ.

Τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας ἡγήσατο δʹ Κλήμης ἔτη θʹ.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφοηʹ.

Τῆς θείας σαρκώσεως οηʹ.

Τούτου καὶ ὁ ἀπόστολος ἐν τῇ πρὸς Φιλιππησίους μέμνηται πρώτῃ ἐπιστολῇ εἰπὼν, μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. τούτου ἐπιστολὴ D μία γνησία Κορινθίοις φέρεται, ὡς ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας γραφεῖσα, στάσεως ἐν Κορίνθῳ συμβάσης τότε, ὡς μαρτυρεῖ Ἡγήσιππος, ἥτις καὶ ἐκκλησιάζεται.

Ῥωμαίων εʹ ἐπίσκοπος Εὐάρεστος ἔτη θʹ.

Ἐν Ῥώμῃ θεοσημίαι πολλαὶ καὶ καθ' ὅλης τῆς οἰκουμένης γεγόνασιν.

Ἀλεξανδρείας γʹ ἐπίσκοπος Αἰμίλιος ἔτη ιβʹ.

5. βασιλεῖς A. 7. om. A. 10. σαρκώσεως om. A. 11. τούτου καὶ ὁ ἀπόστολος P. τέλος G. 14. μία] ἡ μία G. 18. Vulgo θεοσημεῖαι.

Romanae eccles. post Petrum Coryphaeum fuit episcopus Anacletus annis 2.

ANNI MUNDI 5576.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 76.

Romanorum Imperator 9 Domitianus annis 12.

ANNI MUNDI 5577.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 77.

Romanae ecclesiae pontifex 4 Clemens annis 9.

ANNI MUNDI 5578.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 78.

Clementis istius epistola ad Philippenses prima meminit apostolus dicens: „cum Clemente et reliquis coadiutoribus meis, quorum nomina in libro vitae scripta sunt;" Germanam eius ad Corinthios epistolam, quasi a Romana ecclesia, tumultus cuiusdam Corinthi exorti occasione scriptam ab ecclesia vulgo recipi, et coram publice legi, auctor est Hegesippus.

Romanorum episcopus 5 Evaristus annis 9.

Romae et per orbem universum plurima visa prodigia.

Alexandriae episcopus 3 Aemilius annis 12.

P. 345 ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφπζ΄.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη πζ΄.

Ἡγησίππου περὶ τῶν ἐκ γένους Δαβὶδ καὶ τοῦ σωτῆρος ὑπὸ αἱρετικῶν διαβληθέντων Δομετιανῷ.

Ἔτι δὲ περιῆσαν οἱ ἀπὸ γένους τοῦ κυρίου υἱῶν Ἰούδα τοῦ κατὰ σάρκα λεγομένου αὐτοῦ ἀδελφοῦ, ὡς ἐδηλάτευσαν ἐκ γένους
B ὄντες Δαβίδ. τούτους ὁ Ἰούκατος ἤγαγε πρὸς Δομετιανόν. ἐφοβεῖτο γὰρ τὴν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ, ὡς καὶ Ἡρώδης, καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς πόσας κτήσεις ἔχουσιν ἢ πόσων χρημάτων κυριεύουσιν. οἱ δὲ εἶπον ἀμφότεροι ἐννακισχίλια δηνάρια ὑπάρχειν αὐτοῖς μόνα, ἑκάστου αὐτῶν ἀνήκοντος τοῦ ἡμίσεως. καὶ ταῦτα οὐκ ἐν ἀργυρίοις ἔφασκον ἔχειν, ἀλλ' ἐν διατιμήσει γῆς πλέθρων λθ΄ μόνων· ἐξ ὧν καὶ τοὺς φόρους ἀναφέρειν καὶ αὐτοὺς αὐτουργοῦντας διατρέφεσθαι.

Ἱεροσολύμων γ΄ ἐπίσκοπος Ἰούδας ἔτη ζ΄.

V. 275 C ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφπζ΄.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη πζ΄.

Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεὺς καὶ Εὐφράτης φιλόσοφοι ἤκμαζον.

5. καὶ υἱῶν m. 6. ὡς] οὓς m. 7. ὄντας m. 10. ἐννεακ — m. 17. et 653, 2. σαρκώσεως om. A. 18. Εὐφράτης] Ephrates Eusebius p. 379. Euphrates p. 382.

ANNI MUNDI 5587.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 87.

Ex Hegesippo de iis, qui ex genere David et salvatoris ab haereticis apud Domitianum delati sunt.

Erant adhuc inter vivos ex domini familia, ex Iudae nimirum eius secundum carnem fratris filiis, quorum nomen tanquam ex David stirpe ortorum ad Domitianum detulerunt. Iucatus quidam accusator praecipuus extitit. Timebat enim Domitianus ad Herodis instar domini adventum. De possessionibus autem quas haberent, aut quarum facultatum se dominos scriberent, interrogavit; respondit uterque: denariorum duntaxat novem millibus bona sua aestimari, media nimirum parte alterutri adscripta. Haec autem non numerato, sed iugerum terrae 39 pretio possidere; ex quibus vectigalia penderent, ipsique manibus propriis victum sibi quaeritarent.

Hierosolymorum episcopus 3 Iudas annis 7.

ANNI MUNDI 5587.

DIVINAE INCARNATICNIS AN. 87.

Apollonius Tyanaeus et Euphrates philosophi vigebant.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφπη΄.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη πη΄.

Δομετιανοῦ αἱ τιμαὶ καθῃρέθησαν ὑπὸ τῆς συγκλήτου. καὶ οἱ ἀδίκως ἀπελασθέντες ἐπανῆλθον. ἔνιοι δὲ καὶ ἀπέλαβον τὰς οὐσίας.

Τοῦ ἁγίου Εἰρηναίου ἐπισκόπου Λουγδόνου ἐκ β΄ λόγου τοῦ πρὸς τὰς αἱρέσεις. D

Περὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου.

Καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι μαρτυροῦσιν οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἰωάννῃ τῷ τοῦ κυρίου μαθητῇ συμβεβληκότες παραδεδωκέναι τὸν Ἰωάννην. παρέμεινε γὰρ αὐτοῖς μέχρι τῶν Τραϊανοῦ χρόνων. τούτοις ἀκόλουθα καὶ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τῷ ἐπιγεγραμμένῳ λόγῳ „Τίς ὁ σωζόμενος πλούσιος" γράφει· μετὰ τὴν Δομετιανοῦ τοῦ τυράννου τελευτὴν ἐπανελθεῖν ἐκ τῆς Πάτμου τὸν P. 346
Ἰωάννην τὸν θεολόγον, ἐπισκόπους τε παρακληθέντας τοῖς πλησιοχώροις ἔθνεσι κατέστησε· τισὶ δὲ καὶ ὅλας ἐκκλησίας ἁρμόσαι. ἐν οἷς καὶ περὶ τὴν τοῦ νεανίσκου προστίθησιν εὔχρηστον ἱστορίαν τοῖς ἐκ πολλῶν ἁμαρτημάτων μεταμελομένοις συμβαλλομένην, ὅπως αὐτὸν ἐπισκόπῳ τινὶ τῶν παρὰ τὴν Ἀσίαν παρέθετο, διαμαρτυράμενος αὐτῷ περὶ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας. κἀκεῖνος βα-

4. ἔνιοι ἀπέλαβον καὶ τὰς G. 10. συμβεβηκότες G. 18. μεταμελλουμένοις A. μεταμελουμένοις G. 20. διαμαρτυρούμενος G.

ANNI MUNDI 5588.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 88.

Honores Domitiano a senatu delati abrogantur, revocantur pariter ab exsilio iniuria relegati; quorum nonnulli receptis etiam bonis potiti sunt.

Ex sancti Irenaei Lugdunensis episcopi libro adversus haereses secundo.

De sancto Ioanne theologo.

Seniores quique per Asiam Ioanni domini discipulo aetate pares traditiones ecclesiae eum reliquisse testantur. Ad eorum siquidem tempus et ad Traiani imperium superfuit salvus. His consona Clemens Alexandrinus opere inscripto, „quis dives salvatur" profert. Ioannem videlicet theologum amoto e vivis Domitiano tyranno ex insula Patmo reversum episcopos vicinis provinciis expetitos concessisse et nonnullis etiam ecclesias plures commendasse, quibus ex vita peccatis infecta primo resipiscentibus perutilem de quodam adolescente attexit historiam. Ut eo nimirum episcopi cuiusdam manibus commisso, episcopum salutis eius curam agere Ioannes obtestatus est. Hunc licet Christi lavacro lustratum divinique verbi praeceptis eruditum sibi ipsi vivere permisit. Eum iuvenes aetate pares fra-

πτίσας αὐτὸν καὶ στοιχειώσας τῷ θείῳ λόγῳ εἴασεν· ὃν ἡλικιῶταί τινες ἀπατήσαντες λῄσταρχον διὰ ῥώμην σώματος προεστήσαντο. τοῦτον ὁ θεολόγος ἀπαιτήσας παρὰ τοῦ ἐπισκόπου
B μετά τινα χρόνον, ὡς Χριστοῦ παραθήκην, κἀκείνου διαπορουντος, εἶτα διδαχθέντος περὶ τοῦ νεανίσκου τὴν ζήτησιν ἀπαιτεῖσθαι, καὶ οὐ περὶ χρημάτων στενάξας ὁ αὐτὸς ἐπίσκοπος ἔφη τεθνάναι θεῷ καὶ ἀρχιλῃστὴν ἀποφῆναι. ὁ δὲ ἀπόστολος αὐτοῦ καταγνοὺς τῆς περὶ τὸν νεανίσκον ἀμελείας, ἔφιππος δι' ἑαυτοῦ καταλαβὼν τὸ λῃστήριον καὶ τὸν νεανίαν φεύγοντα καταδιώξας εὐχαῖς καὶ δάκρυσιν ἐν γήρᾳ βαθυτάτῳ καταλαμβάνει, λόγοις τε χρηστοῖς καὶ πρὸς μετάνοιαν ἄγουσι καὶ ἐλπίδα ζωῆς φωταγωγήσας, οἰμωγαῖς καὶ δάκρυσι, μεθ' ἑαυτοῦ ἐπανήγαγε, τὴν διὰ
C μετανοίας τε σωτηρίαν καὶ ἄφεσιν χαρισάμενος καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπιστήσας· ὡς πάντας μέγα παράδειγμα καὶ τρόπαιον ἀναστάσεως καὶ παλιγγενεσίας γνώρισμα τὴν μετάνοιαν διδαχθῆναι ἐν αὐτῷ.

Ῥωμαίων βασιλεὺς ι' Νερούας ἐβασίλευσεν ἔτος ἕν.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφπθ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη πθ'.

Νερούας πράως καὶ σοφῶς βασιλεύσας νόσῳ τελευτᾷ ἐν κήποις Σαλοστιανοῖς.

2. κατεστήσαντο G. 3. παρὰ] ἀπὸ G. 4. διαπορροῦντος A. 7. ἀρχιλῃστὴν P. ἀρχιλῃστῇ G. 10. Vulgo γήρει.

dibus irretitum, quod viribus et animo praestaret, praedonum ducem effecerunt. Hunc evoluto temporis quodam spatio, ceu Christi depositum sibi reddi theologus expetiit. Haesitat primum episcopus; mox non repetundarum pecuniarum, sed adolescentis non redditi reum se agi expertus, ex imo pectore suspirans, fatetur iuvenem deo mortuum, et praedonum ducem factum. Obiurgata episcopi circa iuvenis custodiam incuria, apostolus eques, nullo duce usus, ad praedonum agmen delatus, fugientemque iuvenem infirmo conatu insequutus, precibus et lacrymis remoratur, verborumque blanditiis, et quae ad poenitentiam et vitae renovandae spem faces adderent, nec non planctibus emollitum secum reduxit; et salute peccatorumque remissione per poenitentiam donata, restituit ecclesiae; ex quo exemplum non vulgare et resurrectionis tropaeum et vitae per poenitentiam reparandae argumentum cuncti collegerunt.
Romanorum Imperator 10 Nerva regnavit anno unico.

ANNI MUNDI 5589.

Divinae Incarnationis an. 89.

Nerva temperate prudenterque imperans morbo correptus in hortis Salustianis moritur.

Ἐπὶ τούτου φησὶν ὁ Φιλόστρατος Ἀπολλώνιον τελευτῆσαι D
τὸν Τυανέα καταγηράσαντα, καὶ τὰ περὶ τῆς τελευτῆς τῷ Νερβᾷ V. 276
κατασημᾶναι καὶ γράμμασιν οἰκείοις.

Ῥωμαίων ια' ἐβασίλευσε Τραϊανὸς ἔτη ιθ'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εφϟ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ϟ'.

Ἰοῦστος Τιβερεὺς Ἰουδαῖος συγγραφεὺς ἐγνωρίζετο.

Τερτυλλιανὸς ἱστορεῖ Πλίνιον Σεκοῦνδον ἡγούμενον ἐπαρχίας πλήθη Χριστιανῶν κατακρῖναι θανάτῳ. περὶ ὧν ἀπορῶν τί πρά- P. 347
ξοι κοινοῦται Τραϊανῷ, μηδὲν ἄξιον θανάτου πράττειν αὐτούς, πλὴν τοῦ μὴ θύειν εἰδώλοις, καὶ ὅτι Χριστὸν ὡς θεὸν ἕωθεν ὑμνοῦσιν ἀνιστάμενοι, ἀπεχόμενοι πάντων κακῶν. πρὸς ὃν ἀντέγραψε Τραϊανός, μὴ ἐκζητεῖσθαι Χριστιανούς.

Τραϊανὸς δὲ Δάκας καὶ Σκύθας ὑποτάξας κατ' αὐτῶν ἐθριάμβευσεν, ἐπαρχίαν ποιήσας τὴν Δακίαν.

Ἐν Ῥώμῃ ἐνεπρήσθη ἡ χρυσῆ οἰκία.

Ἀσίας δ' πόλεις κατεπτώθησαν, Ἐλαία, Μύρινα, Πιτάνη καὶ Κύμη, Ἑλλάδος δὲ Ὀπουντία καὶ Ὤριτος.

Τὸ Πάνθεον ὑπὸ κεραυνοῦ διεφθάρη. B

4. ιθ'] θ' A. 8. Πλίνιον m. Λήνιον G. Vide Eusebium p. 380. ἐπαρχείας A. 17. Μυρῖνα vulgo. Πιτάνη m. Κατάνη G. Piitanen Eusebius p. 380.

Eo regnante Apollonium Tyaneum decrepita aetate diem extremum obiisse, obitumque Nervae propriis litteris praenunciasse refert Philostratus.
Romanorum Imperator 11 Traianus annis 19.

ANNI MUNDI 5590.

Divinae Incarnationis an. 90.

Iustus Tiberiensis Iudaeus scriptor agnoscebatur.

Plinium Secundum provinciae cuiusdam praefectum Christianorum multitudinem immensam morte damnasse Tertullianus scribit; de quibus quid ageret, dubius litteris ad Traianum refert, nullius alterius criminis eos reos agi, nisi quod idolis sacra facere detrectantes, antelucanis hymnis Christum velut deum colerent et ab omni sceleris specie sibi temperarent. Ad quem, Christianos ad mortem non inquirendos Traianus rescripsit.

Traianus Dacis et Scythis devictis, Daciaque in provinciam redacta, de ipsis triumphum egit.

Domus aurea Romae conflagravit.

Urbes quatuor Elaea, Myrina, Pytana et Cumae terrae motu in Asia corruerunt.

In Graecia pariter Opuntia et Oritus.

Pantheum fulmine insigniter laesum.

Γαλατίας γ' πόλεις σεισμῷ κατεπτώθησαν.
Ῥώμης ἐπίσκοπος ς' Ἀλέξανδρος ἔτη ιβ'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφλε'.

Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἥρων ἔτη κ'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφλς'.

Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος β' ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας ἐπὶ Τραϊανοῦ τῷ ὑπὲρ Χριστοῦ κατεστέφθη μαρτυρίῳ.

Ἀλεξανδρείας δ' ἐπίσκοπος Κέρδων ἔτη ι'.

C Οὗτος ἐπὶ Τραϊανοῦ ἐμαρτύρησεν ἐν τῷ κατ' αὐτὸν διωγμῷ.

Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος γ' Ἰοῦστος ἔτη ς'.

Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος τέταρτος Ζακχαῖος ἔτη δ'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εφλζ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη λζ'.

Ἰωάννην τὸν θεολόγον καὶ ἀπόστολον Εἰρηναῖος καὶ ἄλλοι ἱστοροῦσι παραμεῖναι τῷ βίῳ ἕως τῶν χρόνων Τραϊανοῦ· μεθ' ὃν Παππίας Ἱεραπολίτης καὶ Πολύκαρπος Σμύρνης ἐπίσκοπος
D ἀκουσταὶ αὐτοῦ ἐγνωρίζοντο.

Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος πέμπτος Τωβίας ἔτη δ'.

1. γαλατείας A. 4. „In Barb. et Perez. Hero sequitur Ignatium: prout legitimus ordo requirit." m. 8. Sequebantur κόσμου ἔτη ,εφλζ', quae delevit m. 12. ,εφλζ' P et Barber. ,εφλς' G. 13. λζ' P. λς' G.

Galatiae civitates tres terrae motu dirutae.
Romae episcopus 6 Alexander annis 12.

ANNI MUNDI 5595.

Antiochiae episcopus 3 Hero annis 20.

ANNI MUNDI 5596.

Deifer Ignatius Antiochiae episcopus secundus Traiani principis tempore pro Christo martyrii coronam accepit.
Alexandriae episcopus 4 Cerdo annis 10.
Hic persecutione sub Traiano mota martyrio mortem oppetiit.
Hierosolymorum episcopus 3 Iustus annis 6.
Hierosolymorum episcopus 4 Zacchaeus annis 4.

ANNI MUNDI 5597.

Divinae Incarnationis an. 97.

Ioannem theologum et apostolum usque ad Traiani tempora superstitem Irenaeus et alii conscribunt; quibus etiam Pappias Hierapolites et Polycarpus Smyrnae episcopus eius auditores celebrabantur.
Hierosolymorum episcopus 5 Tobias annis 4.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εχ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ρ'.

Τὰ ὑπόλοιπα Ῥωμαίων.

Τραϊανὸς ια' ἐβασίλευσεν ἔτη ιθ'.

Ἰουδαῖοι κατὰ Λιβύην καὶ Κυρήνην καὶ Αἴγυπτον καὶ Ἀλεξάνδρειαν καὶ Θηβαΐδα πολεμήσαντες πρὸς τοὺς συνοικοῦντας Ἕλληνας διεφθάρησαν. V. 277 P. 348

Ἀντιόχεια κατεπτώθη παρόντος Τραϊανοῦ.

Τραϊανὸς Λυσίᾳ Κύντῳ τῆς Μεσοποταμίας ἐξᾶραι τοὺς στασιάσαντας ἐκέλευσεν. ὁ δὲ πολλὰς μυριάδας Ἰουδαίων ἀνελὼν ἡγεμὼν τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦτο καθίσταται.

Τοὺς ἐν Σαλαμῖνι τῆς Κύπρου Ἕλληνας Ἰουδαῖοι ἀνελόντες τὴν πόλιν κατέσκαψαν.

Τραϊανὸν ἡ σύγκλητος θεὸν ἐψηφίσατο.

Τραϊανὸς νόσῳ τελευτᾷ κατ' Εὐσέβιον ἐν Σελινοῦντι, κατὰ δὲ ἄλλους ἐν Σελευκείᾳ τῆς Ἰσαυρίας δυσεντερίᾳ.

Ῥωμαίων ἐπίσκοπος ἕβδομος γέγονε Ξύστος ἔτη θ'. B

Ἀλεξανδρείας ε' ἐπίσκοπος Πρίμος ἔτη ιβ'.

Ἱεροσολύμων ἕκτος ἐπίσκοπος Βενιαμὶν ἔτη β'.

4. ιθ' om. A. 8. τοῦ Τραϊανοῦ G. 10. Ἰουδαίων μυριάδας G. 12. Τὴν Σαλαμίνην, ἤτοι Κωνσταντίαν λέγει τῆς Κύπρου, ἐν ᾧ καιρῷ, ὡς οἶμαι, καὶ Βαρνάβαν τὸν ἀπόστολον οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεῖλον margo A. 18. ε' addidit m.

ANNI MUNDI 5600.

Divinae Incarnationis an. 100.

Romanarum rerum reliquae.

Traianus Imperator 11 annis 19.
Iudaei circa Libyam, Cyrenem, Aegyptum, Alexandriam et Thebaidem motis in locorum illorum Graecos incolas armis profligati.
Antiochia Traiano in ea morante motu terrae concidit.
Quinto Lysiae Mesopotamiae duci tumultuantes Traianus delere praecepit. Ille Iudaeorum non paucis millibus exstinctis Iudaeam regendam in facinoris praemium accepit.
Iudaei Graecis Salaminae Cypri occisis urbem vastaverunt.
Traianum in deorum numerum senatus retulit.
Traianus dysenteriae labe percussus, Selenunte, si Eusebio, sin aliis fides detur, Seleuciae Isauriae moritur.
Romanorum episcopus 7 factus est Xystus annis 9.
Alexandriae episcopus 5 Primus annis 12.
Hierosolymorum episcopus 6 Beniamin annis 2.

Ἱεροσολύμων ἕβδομος ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη β'.
Ἱεροσολύμων η' ἐπίσκοπος Ματθίας ἔτη β'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εχθ'.

C Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ρθ'.

Ῥωμαίων ιβ' ἐβασίλευσεν Ἀδριανὸς Αἴλιος ἔτη κα'.

Κοδρᾶτος ὁ ἱερὸς τῶν ἀποστόλων ἀκουστὴς Αἰλίῳ Ἀδριανῷ τῷ αὐτοκράτορι λόγους ἀπολογίας ὑπὲρ Χριστιανῶν ἐπέδωκεν, ὧδέ πως ἱστορῶν, ἐν οἷς ἔφη· τοῦ δὲ σωτῆρος ἡμῶν τὰ ἔργα ἀεὶ παρῆν. ἀληθῆ γὰρ ἦν, οἱ θεραπευθέντες καὶ οἱ ἀναστάντες ἐκ νεκρῶν οὐκ ὤφθησαν μόνον θεραπευόμενοι καὶ ἀνιστάμενοι, ἀλλὰ καὶ ἀεὶ παρόντες, οὐδὲ ἐπιδημοῦντος μόνον τοῦ σωτῆρος, ἀλλὰ καὶ ἀπαλλαγέντος ἦσαν ἐπὶ χρόνῳ ἱκανῷ· ὥστε καὶ εἰς τοὺς
D ἡμετέρους χρόνους τινὲς αὐτῶν ἀφίκοντο. τούτῳ καὶ Ἀριστείδης Ἀθηναῖος φιλόσοφος ὑπὲρ Χριστιανῶν ἀκόλουθα τῷ αὐτοκράτορι προσεφώνησεν Ἀδριανῷ, ἅπερ δεξάμενος ὁ Καῖσαρ σὺν τοῖς παρὰ Σερενίου λαμπροτάτου ἡγουμένου, ὡς ἄδικον εἴη κτείνειν γράψαντος Χριστιανοὺς ἀκρίτως ἐπὶ μηδενὶ τῶν ἐγκλημάτων, γράφει Μινουκίῳ Φουνδανῷ ἀνθυπάτῳ τῆς Ἀσίας Ἀδριανὸς μηδένα κτείνειν ἄνευ ἐγκλημάτων καὶ κατηγορίας.

2. ματθίας P et Barber. Ματθαῖος G. 9. καὶ οἱ θερ— m. 10. μόνον P. μόνοι G. οἱ θερ. καὶ οἱ ἀνιστ. G. 13. τούτῳ m. τοῦτο G. 16. σερενίου P. Σερνίου G. *Sereno* Eusebius p. 383. γράψαντος P. γραψάμενος G. 18. Φουνδανῷ Scaliger p. 81. Vulgo Φουνάνῳ. *ad Armoicum Puntium* Eusebius.

Hierosolymorum episcopus 7 Ioannes annis 2.
Hierosol. episc. 8 Matthaeus annis 2.

ANNI MUNDI 5609.

Divinae incarnationis an. 109.

Romanorum Imperator 12 Aelius Adrianus annis 12.

Apostolorum sacer auditor Quadratus Aelio Adriano pro Christianis defensionem obtulit, in hunc fere modum res ab eis gestas prosecutus. Quae praestabat opera salvator, conspiciebantur; a praestigiis enim longe aberant, et a morbis curari et a mortuis homines excitari non vidimus duntaxat, sed et ipsi a morbis curati et a mortuis excitati perstitere vivi; nec modo salvatore in terris adhuc peregrinante visi, sed illo etiam in caelos abeunte superfuere diutius; adeo ut eorum quidam nostra etiam tempora attigerint. Oratione non absimili Aristides Atheniensis philosophus pro Christianis coram Adriano principe declamavit. His acceptis, lectis etiam quae Serenus dux illustrissimus scripserat, causa nimirum haud dicta sceleris cuiusvis obtentu Christianos occidi nefas esse; Minutio Fundano Asiae proconsuli litteris Adrianus imperat, nullum crimine non pleno probato, et accusatione non praemissa, morti tradendum.

Ἀδριανὸς Ἰουδαίους κατὰ Ἀλεξανδρέων στασιάζοντας ἐκόλασεν.

Ἀδριανὸς χρεῶν ὀφειλὰς τῶν ὑπ' αὐτὸν πόλεων ἀνηκούσας P. 349
τῷ δημοσίῳ λόγῳ ἀπέκοψε, καύσας τοὺς χάρτας.

Ὁ αὐτὸς Ῥωμαίοις φόρους πολλοὺς ἐχαρίσατο, ὅθεν ἡ σύγκλητος θεὸν αὐτὸν ἐψηφίσατο.

Ὁ αὐτὸς Νικομήδειαν σεισμῷ καταπτωθεῖσαν καὶ Νίκαιαν πόλεις Βιθυνίας χρήμασιν ἀνεστήσατο.

Ὁ αὐτὸς Ἀθηναίοις ἀξιώσασιν ἐκ τῶν Δράκοντος καὶ Σόλωνος νόμους ἐπισυνέταξε, χειμάσας εἰς Ἀθήνας καὶ μυηθεὶς τὰ Ἐλευσίνια, καὶ γεφυρώσας Ἐλευσῖνα κατακλυσθεῖσαν ὑπὸ Κηφισοῦ ποταμοῦ.

Πλούταρχος Χαιρωνεὺς φιλόσοφος ἐπιτροπεύειν Ἑλλάδος B
ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος κατεστάθη γηραιός. V. 278

Σέξτος φιλόσοφος καὶ Ἀγαθόβουλος καὶ Οἰνόμαος ἐγνωρίζετο.

Σαυρομάται κατεπολεμήθησαν.

Ἰουδαῖοι κατὰ Λιβύην καὶ Αἴγυπτον διεφθάρησαν πολέμῳ.

Ἀποικίαν εἰς Λιβύην ἐρημωθεῖσαν Ἀδριανὸς ἔπεμψεν.

Ἀδριανὸς πατὴρ πατρίδος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Σεβαστὴ ἀνηγορεύθη.

Ῥώμης ἐπίσκοπος ὄγδοος Τελεσφόρος ἔτη ι'.

3. αὐτὸν] αὐτῶν A. 8. πόλεις] πόλιν G. 9. ἀξιώμασιν A. 15. Σέξτος Scaliger p. 81. Vulgo Σέκτος. 22. Vulgo Ῥωμαίων.

Iudaeos in Alexandriae cives tumultuantes Adrianus ultus est.

Adrianus subiectarum sibi civitatum debita publico aerario pendenda, combustis etiam tabularum cautionibus remisit.

Idem ipse tributa plurima Romanis remisit; ex quo senatus in deorum numerum eum retulit.

Idem Nicomediam Nicaeamque Bithyniae urbem terrae motu dirutam collatis expensis restauravit.

Collectas Draconis Solonisque leges Atheniensium precibus idem concessit; hieme Athenis traducta, Eleusiniis initiatus est; et Eleusinam Cephiso amne inundatam, ponte constructo, reparavit.

Plutarchus Chaeronensis philosophus Graeciae procuratorem provecta iam aetate agere, ab Imperatore compulsus.

Sextus philosophus et Agathobulus et Oenomaus florebant.

Sauromatae debellati.

Iudaei per Aegyptum et Libyam diversis praeliis contriti.

Adrianus in Libyam desertam colonias mandat.

Adrianus pater patriae et uxor eius Augusta salutatur.

Romanorum episcopus 8 Telesphorus annis 10.

C Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος τέταρτος Κορνήλιος ἔτη ιγ'.
Ἀλεξανδρείας ϛ' ἐπίσκοπος Ἰοῦστος ἔτη ι'.
Νικόπολις καὶ Καισάρεια σεισμῷ κατεπτώθησαν.
Ἱεροσολύμων ἔνατος ἐπίσκοπος Φίλιππος ἔτη β'.
Ἱεροσολύμων δέκατος ἐπίσκοπος Ἐνέκας ἔτος ἕν.
Ἱεροσολύμων ἑνδέκατος ἐπίσκοπος Ἰοῦστος ἔτη δ'.
Ἱεροσολύμων δωδέκατος ἐπίσκοπος Λευὶς ἔτη δ'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εχκα'.

D Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ρκα'.

Τὰ ὑπόλοιπα Ῥωμαίων.

Βασιλέως ιβ' Ἀδριανοῦ Αἰλίου ἔτη.

Ἀδριανὸς παραχειμάζων ἐν Ἀθήναις μυεῖται τὰ Ἐλευσίνια· ἔνθα καὶ ἦξεν ἀγῶνα, ἐπισκευάσας πολλὰ τῷ τόπῳ καὶ βιβλοθήκας συστησάμενος.

Ἀδριανὸς κατὰ Ἰουδαίων ἀποστάντων στράτευμα ἐξέπεμψε,
P. 350 καταδραμόντων τῶν Ἰουδαίων ἀπ' Αἰγύπτου καὶ Λιβύης μετὰ πολλοὺς πολέμους. ἡγεῖτο δὲ τῆς Ἰουδαίας Τίννιος Ῥοῦφος ὁ καὶ πολεμήσας τοὺς Ἰουδαίους· τῆς Ἰουδαίων ἀποστάσεως Χοχεβᾶς τις ὁ μονογενὴς ἡγεῖτο, ὃς ἑρμηνεύετο ἀστήρ. οὗτος Χριστιανοὺς ποικίλως ἐτιμωρήσατο μὴ βουλομένους κατὰ Ῥωμαίων συμ-

13. βιβλοθήκας A. βιβλιοθήκας G. Conf. p. 354 b. 18. χοχεβάς τις P. Χοχεβάστης G. *Cochebas* Eusebius p. 383.

Antiochiae episcopus 4 Cornelius annis 13.
Alexandriae episc. 6 Iustus annis 10.
Nicopolis et Caesarea terrae motu eversae.
Hierosolymorum episcopus 9 Philippus annis 2.
Hierosolymorum episcopus 10 Henecas anno uno.
Hierosolymorum episcopus 11 Iustus annis 4.
Hierosolymorum episcopus 12 Levis annis 4.

ANNI MUNDI 5621.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 621.

Reliqua Romanorum gesta.

Alii Adriani Imp. 12 anni **

Adrianus Athenis hibernans sacris Eleusiniis initiatur; ibidem agonem posuit, et aedificiis publicis pluribus reparatis, etiam bibliothecas instauravit.

Adrianus in Iudaeos perduelles Aegyptum incursibus post plura bella vastantes exercitum misit. Praesidebat Iudaeae Tinnius Rufus, qui etiam Iudaeos prostravit. Iudaeorum rebellibus ducem se praebuerat Chochebas quidam unigenitus, vocabulo astrum designante dictus; qui Christianos ipsos belli societatem in Romanos inire detrectantes variis poenis afflixit.

μαχεῖν. Ἰουδαῖοι κακῶς ἀπήλλαξαν. καὶ ὁ πρὸς αὐτοὺς πόλεμος πέρας ἔσχεν, ἁλόντων Ἱεροσολύμων τὸ ἔσχατον, ὡς μηδὲ λίθον ἐπὶ λίθον ἀφεθῆναι, κατὰ τὴν θείαν φωνήν. ἔνθεν οὖν εἴργονται πάντη τῆς πόλεως ἐπιμένειν, προστάξει θεοῦ καὶ Ῥωμαίων κράτει διασπαρέντες κατὰ παντός.

Ἀδριανὸς ὕδρωπι τελευτᾷ ἐν Βαΐαις τῆς Ἰταλίας.
Ῥώμης ἐπίσκοπος θ' Ὑγῖνος ἔτη δ'. B
Ἀντιοχείας ε' ἐπίσκοπος Ἔρως ἔτη κϛ'.
Ἀλεξανδρείας ἕβδομος ἐπίσκοπος Εὐμένης ἔτη ιγ'.
Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος τρισκαιδέκατος Ἐφραῒμ ἔτη β'.
Φαβουρῖνος καὶ Πολέμων ὁ ῥήτωρ ἐγνωρίζοντο.
Ἡρώδης ῥήτωρ Ἀθηνεύς.
Μάρκος ῥήτωρ Βυζάντιος.
Ἱεροσολύμων τεσσαρεσκαιδέκατος ἐπίσκοπος Ἰωσὴφ ἔτη β'. V. 279
Ἱεροσολύμων πεντεκαιδέκατος ἐπίσκοπος Ἰούδας ἔτη β'. C

Καθ' ὃν ἐπὶ Ἀδριανοῦ τελεία καὶ ἐσχάτη γέγονε τῆς πόλεως καὶ τοῦ ἔθνους Ἰουδαίων ἅλωσις. λοιπὸν πρῶτος ἐξ ἐθνῶν ἐπίσκοπος Ἱεροσολυμῶν Μάρκος ἔτη η'.

3. οὖν om. G. 4. ἐπιμένειν] ἐπιμέλειν G. 7. ὑγῖνος P et Eusebius p. 383. ὑγιννὸς A. Τγιηνὸς G. Ὑγιεινὸς Scaliger. 10. ἕως τούτου χρόνου διήρκεσαν οἱ ἐκ περιτομῆς ἐπίσκοποι Ἱεροσολύμων margo A. 14. om. A.

Rebus autem Iudaeorum in pessum procedentibus, bellum in eos motum exitum sortitur captis ultimo Hierosolymis, in quibus probando Christi vaticinio lapidi superpositus lapis non est relictus; quo denuo commeare ipsi in orbem universum dei nutu et Rom. virtute dispersi omnino vetantur.

Adrianus hydrope afflictus Baiis Italiae diem extremum obit.
Romanorum episcopus 9 Hyginus annis 4.
Antiochiae episcopus 5 Heros annis 26.
Alexandriae episcopus 7 Eumenes annis 13.
Hierosolymorum episcopus 13 Ephraëm annis 2.
Favorinus et Polemon rhetor agnoscebantur.
Herodes rhetor Atheniensis.
Marcus rhetor Byzantinus.
Hierosolymorum episcopus 14 Ioseph annis 2.
Hierosolymorum episcopus 15 Iudas annis 2.

Eius tempore postrema et absoluta genti Iudaeorum captivitas et eversio ab Adriano illata est. Deinceps primus ex gentilibus Hierosolymorum episcopus creatus est Marcus annis 8.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εχκθ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ρκθ'.

Ἱεροσολύμων ἑκκαιδέκατος ἐπίσκοπος, πρῶτος δὲ ἐξ ἐθνῶν Μάρκος ἔτη η'.

D ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εχλ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ρλ'.

Ῥωμαίων ιγ' ἐβασίλευσε Τίτος Ἀντωνῖνος, ὁ ἐπικληθεὶς εὐσεβὴς, σὺν τοῖς παισὶν Αὐρηλίῳ καὶ Λουκίῳ ἔτη κγ'.

Ἀντωνῖνος πατὴρ πατρίδος προσηγορεύθη.

Ἰουστῖνος φιλόσοφος προσηγορεύθη, ὃς ὑπὲρ τοῦ καθ' ἡμᾶς ὀρθοῦ λόγου βίβλον ἀπολογίας Ἀντωνίνῳ ἐπέδωκε.

P. 351 Ῥωμαίων ἐπίσκοπος ι' Πῖος ἔτη ιε'.

Κατὰ τοὺς χρόνους Ὑγεινοῦ καὶ Πίου ἐπισκόπων Ῥώμης ἕως Ἀνικήτου Οὐαλεντινιανὸς καὶ Κέρδων ἀρχηγοὶ τῆς Μαρκίωνος αἱρέσεως ἐπὶ Ῥώμης ἐγνωρίζοντο.

Μεσομήδης Κρὴς ποιητὴς νόμων κιθαρῳδικῶν ἐγνωρίζοντο καὶ Ταῦρος Πλατωνικὸς καὶ Βηρύτιος.

Ἀρριανὸς φιλόσοφος Νικομηδεὺς στρατηγὸς ἐγνωρίζετο.

Ἐπίκτητος καὶ Εὐφράτης καὶ Περεγρῖνος ὁ ἑαυτὸν ἐμπρήσας

2. om. A. 8. Vulgo Ἀβρηλίῳ. 12. ι' add. P. 13. Ὑγεινοῦ Scaliger p. 82. Vulgo Τγιηνοῦ. *Hygino* Eusebius p. 384. 16. Μεσομήδης Scaliger. Vulgo Μεσομίδης. *Mesomides* etiam Eusebius. 17. πλατωνικὸς P et Scaliger. Vulgo Πλάτων. Βηρύτιος Scaliger. Vulgo καὶ Βηρυτίων. 19. περεγρῖνος P. Περιγῖνος G.

ANNI MUNDI 5629.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 129.

Hierosolymorum episcopus 16, ex gentilibus primus omnium assumptus, annis 8.

ANNI MUNDI 5630.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 130.

Romanorum Imperator 13 Titus Antonius cognomento Pius, una cum filiis Aurelio et Lucio, annis 23.

Antoninus pater patriae appellatus est.

Iustinus quoque philosophi nomen adeptus est; qui in rectae fidei nostrae defensionem librum Antonino obtulit.

Romanorum episcopus 10 Pius annis 15.

Hygini Piique Roman. episcoporum temporibus Valentinianus et Cerdo Marcionitarum haereseos auctores Romae vivebant.

Mesomides Cretensis poeta citharoedidicis institutis celebris.

Taurus Platonicus Berytius, et Arrianus philosophus Nicomediensis belli dux agnoscebatur.

Epictetus et Euphrates et Peregrinus, qui se ipse in flammas Cala-

κατὰ μίμησιν Καλανοῦ Βραχμᾶνος τοῦ κατὰ Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα γυμνοσοφιστοῦ.

Μάξιμος Τύριος, Ἀπολλώνιος στωϊκὸς Χαλκηδόνιος, Βασιλείδης Σκυθοπολίτης· οὗτοι καὶ διδάσκαλοι Οὐηρησίμου Καίσαρος γεγόνασι. B

Κρήσκης κυνικὸς φιλόσοφος Ἰουστίνῳ τῷ καθ' ἡμᾶς θείῳ φιλοσόφῳ τὸν μαρτυρικὸν συνεσκεύασε θάνατον ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ λιχνότητα κυνικήν.

Ἀλεξανδρείας ἕβδομος ἐπίσκοπος Εὐμένης ἔτη **.

Ἀλεξανδρείας ὄγδοος ἐπίσκοπος Μαρκιανὸς ἔτη ι'.

Ἱεροσολύμων ἑκκαιδέκατος ἐπίσκοπος Μάρκος ἔτη η'. C

Ἱεροσολύμων ἑπτακαιδέκατος ἐπίσκοπος Κασσιανὸς ἔτη ε'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εχλη'. V. 230

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ρλη'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εχμ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ρμ'.

Ῥώμης ἐπίσκοπος ι' Πῖος ἔτη ιε'.

Ῥώμης ἐπίσκοπος ια' Ἀνίκητος ἔτη ια'. D

1. τοῦ om. G. 2. γυμνοσοφιστοῦ Scaliger. Vulgo γυμνοσοφιστής. 3. ὁ Ἀπολλώνιος στοϊκὸς G. Χαλκηδόνιος] *Carthaginiensis* Eusebius p. 384. Βασιλίδης G. 6. Κρήσκης m. Κρίσκος G. *Crescens* Eusebius p. 385. 9. ιγ' supplet m. 13. 14. 16. Vulgo ἔτος. 15. delet m. 17. ιε' addit m. 18. Ἀνίκητος] *Nicetas* Eusebius p. 385.

num Brachmanem Gymnosophistam Alexandri tempore clarum imitaturus coniecit.

Maximus Tyrius et Apollonius Stoicus Chalcedonensis et Basilides Scythopolita Verissimi Caesaris magistri.

Crescens Cynicus philosophus Cynicorum liguritione inustus et ab Iustino reprehensus, divino viro inter nostros philosophiam profitenti mortis per martyrium auctor fuit.

Alexandriae episcopus 7 Eumenes annis 13.

Alexandriae episcopus 8 Marcianus annis 10.

Hierosolymorum episcopus 16 Marcus annis 8.

Hierosolymorum episcopus 17 Cassianus annis 5.

ANNI MUNDI 5638.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 138.

ANNI MUNDI 5640.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 140.

Romae episcopus 10 Pius annis 15.

Romae episcopus 11 Anicetus annis 11.

Ἐπὶ τούτου Πολύκαρπος ἐν Ῥώμῃ πολλοὺς ἐξ αἱρέσεων μετήγαγεν.

Ἀλεξανδρείας ἔνατος ἐπίσκοπος Κελαδίων ἔτη ιδʹ.

Ἱεροσολύμων ιηʹ ἐπίσκοπος Πούπλιος ἔτη εʹ.

Ἱεροσολύμων ἐννεακαιδέκατος ἐπίσκοπος Μάξιμος ἔτη δʹ.

Ἱεροσολύμων εἰκοστὸς ἐπίσκοπος Ἰουλιανὸς ἔτη βʹ.

P. 352

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εχνγʹ.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ρνγʹ.

Ῥωμαίων ιδʹ ἐβασίλευσε Μάρκος Αὐρήλιος ὁ καὶ Οὐῆρος, Λούκιός τε Αὐρήλιος καὶ Κόμοδος ἔτη ιθʹ.

Λούκιος Καῖσαρ ἱερουργῶν ἐν Ἀθήναις εἶδε πῦρ ἀπὸ δυσμῶν εἰς ἀνατολὴν κατ' οὐρανοῦ φαινόμενον.

Λούκιος Καῖσαρ Πάρθους ὑποτάξας κατ' αὐτῶν ἐθριάμβευσεν.

Οὐολόγεσσος Πάρθων βασιλεὺς τὴν Ῥωμαίων χώραν κατέδραμε.

B Περεγρῖνος ὁ φιλόσοφος ἐν πανηγύρει πῦρ ἀνάψας ἑαυτὸν ἐνέπρησε μιμούμενος Καλανὸν Βραχμανὸν τὸν κατὰ Ἀλέξανδρον γυμνοσοφιστήν.

Πολύκαρπος ὁ ἱερώτατος Σμύρνης ἐπίσκοπος τῷ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρίῳ ἐτελειώθη διωγμοῦ κατὰ τὴν Ἀσίαν γεγονότος.

3. *Κελαδίων* AP cum Eusebio. *Κελάδιος* G. 4. *ιηʹ* A. *ἐνδέκατος* G. Vide Eusebium p. 385. 5. *Maximinus* Eusebius.

Eius tempore haereticos plures Polycarpus Romae resipiscere coegit.
Alexandriae episcopus 9 Celadion annis 14.
Hierosolymorum episcopus 18 Publius annis 5.
Hierosolymorum episcopus 19 Maximus annis 4.
Hierosolymorum episcopus 20 Iulianus annis 2.

ANNI MUNDI 5653.

Divinae Incarnationis an. 153.

Romanorum Imperator 14 Marcus Aurelius, qui et Verus, et Lucius Aurelius Commodus annis 19.

Lucius Caesar Athenis sacra faciens ignem ab occidente partem orientis omnem pervagantem conspexit.

Lucius Caesar de Parthis subactis triumphavit.

Vologesus Parthorum rex in Romanam ditionem excurrit.

Peregrinus philosophus media Panegyrica solemnitate, accenso rogo, Calanum Brachmanem philosophum Gymnosophistam Alexandri tempore notum imitatus, vivum se in eum immisit.

Polycarpus sacerrimus Smyrnae episcopus, persecutione per Asiam exorta, martyrio pro Christi nomine consummatus est.

Πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τὰς Γαλλίας νομίμως ὑπὲρ Χριστοῦ ἤθλησαν, ὧν τὰ μαρτύρια ἀναγέγραπται εἰς μνήμην τοῖς μετέπειτα.

Ῥωμαῖοι Γερμανοὺς καὶ Σαυρομάτας καὶ Δάκας καὶ Κουάδους κατεπάλαισαν.

Λοιμώδης τε νόσος ἐπικρατήσασα μέχρι Ῥώμης ἔφθασε. C

Λούκιος αὐτοκράτωρ ἐνάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔτει ἐτελεύτησεν.

Ἀπολλινάριος ἐπίσκοπος Ἱεραπόλεως τῆς ἐν Ἀσίᾳ, ἱερὸς ἀνὴρ, ἤκμαζε, καὶ Μελίτων Σαρδιανῶν ἐπίσκοπος τῆς Λυδίας, ὃς καὶ βίβλον ἀπολογίας Ἀντωνίνῳ ὑπὲρ Χριστιανῶν ἐπέδωκε.

Διονύσιος ἐπίσκοπος Κορίνθου, ἱερὸς ἀνὴρ, ἐγνωρίζετο.

Ὀππιανὸς ἁλιευτικῶν ποιητὴς ἤκμαζε, Κίλιξ τῷ γένει.

Ταῖς Χριστιανῶν εὐχαῖς ὁ Ῥωμαίων στρατὸς δίψει διαφθείρεσθαι μέλλων ἐν Κουάδοις περισώζεται θεοῦ ὕσαντος, καὶ τοὺς πολεμίους Γερμανοὺς καὶ Σαυρομάτας σκηπτῷ διαφθείραντος, ὡς καὶ αὐτὸς Ἀντωνῖνος ἐπιστέλλων μαρτυρεῖ. Περτίναξ ἡγεῖτο τοῦ στρατοῦ, ἐφ' οὗ Πολύκαρπος ἐν Ῥώμῃ. D

Ῥωμαίων ἐπίσκοπος ιβʹ Σωτήριχος ἔτη θʹ. V. 231

Ἀντιοχείας ἕκτος ἐπίσκοπος Θεόφιλος ἔτη ιγʹ.

Θεοφίλου τούτου συγγράμματα διάφορά εἰσι καὶ φέρονται.

1. *καὶ* om. G. 4. *καὶ Κ.*] *καὶ* om. A. 10. *Μελίτων* Scaliger. *Μελίταν* G. *σαδιανῶν* A. 11. *ἀντωνίῳ* A. 22. *διάφορα* accessit ex P.

Quam plures in Galliis pro Christo legitime decertaverunt, quorum gesta posterorum memoriae commendata sunt.

Romani Germanos, Sauromatas, Dacos et Quados expugnaverunt.

Grassata pestis Romam usque attigit.

Lucius princeps anno imperii 9 decessit e vivis.

Apollinaris Hierapoleos Asiaticae episcopus pietate florebat; nec non Melito Sardium Lydiae episcopus, qui librum apologeticum pro Christianis Antonino dedit.

Dionysius Corinthi episcopus vir religione conspicuus celebrabatur.

Oppianus genere Cilix de piscatione versibus scribebat.

Romanus exercitus supremo periculo sitique perire proximus, deo Christianorum precibus pluvias largiente hostesque Germanos et Sauromatas fulminibus impetente, ut Antoninus ipse litteris testatus est, apud Quados servatur; Pertinax, sub quo Polycarpus Romam venit, exercitus dux erat.

Romanorum episcopus 12 Sotericus annis 9.
Antiochiae episcopus 6 Theophilus annis 13.
Huius Theophili varia scripta circumferuntur.

Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος δέκατος Ἀγριππῖνος ἔτη ιβ΄.
Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος εἰκοστὸς πρῶτος Γάϊος ἔτη γ΄.
P. 353 Ἱεροσολύμων κβ΄ ἐπίσκοπος Σύμμαχος ἔτη β΄.
Ἱεροσολύμων εἰκοστὸς τρίτος ἐπίσκοπος Γάϊος ἄλλος ἔτη γ΄.
Ἱεροσολύμων εἰκοστὸς τέταρτος ἐπίσκοπος Ἰουλιανὸς ἔτη δ΄.
Κατὰ Φρύγας συνίστη ψευδοπροφητία.
Ἡρωδιανὸς γραμματεὺς ἄριστος ἤκμαζε.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εχξε΄.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ρξε΄.

Τὰ ὑπόλοιπα Ῥωμαίων.

B Τετάρτῳ Μάρκου Αὐρηλίου Ἀντωνίνου τοῦ καὶ Οὐήρου ἔτει ε.

Γαληνὸς ἰατρὸς ἄριστος ἤκμαζε τῷ γένει Περγαμηνός.
Ἰουλιανὸς νομοθέτης ἐν Ῥώμῃ καὶ Φρόντων ὁ ῥήτωρ.
Ἀριστείδης Σμυρναίων σοφιστής.
Νικόστρατος λογοποιός.
Ὀππιανὸς Κίλιξ ποιητὴς ἁλιευτικῶν.
Σέξτος ἀδελφιδοῦς Πλουτάρχου τοῦ Χαιρωνέως φιλοσόφου.
Ἀττικὸς Πλατωνικὸς φιλόσοφος.

2. Γάϊος] *Gaianus* Eusebius p. 335. 4. ἄλλος add. P. 6. Καταφρυγῶν m. *Phrygum* Eusebius p. 336. ψευδοπροφητεία G. 8. ἔτος A. 9. addidi ex A, in quo ἔτος. 12. ἔτει] ἔτη G. Post ἔτει aliquid excidit, de quo remansit littera ε. 14. Φρόντων Scaliger. φόρτων A. Φόρτον G. 15. Σμυρναῖος G. 16. λογοποιὸς P et Barber. νικοποιὸς G. 18. Σέξτος Scaliger. Σέκτος G. χερωνέως A.

Alexandriae episcopus 10 Agrippinus annis 12.
Hierosolymorum episcopus 21 Caius annis 3.
Hierosolymorum episcopus 22 Symmachus annis 2.
Hierosolymorum episcopus 23 Caius alter annis 3.
Hierosolymorum episcopus 24 Iulianus annis 4.
Cataphrygum falsa prophetia emergit.
Herodianus scriptor praeclarus florebat.

ANNI MUNDI 5665.

Romanorum reliqua gesta.

Annus quartus Marci Aurelii Antonini et Veri Imperatoris.
Galenus patria Pergamenus medicus eximius florebat.
Iulianus Romanus iuris consultus et Fronto rhetor.
Aristides Smyrnensis sophista.
Nicostratus orator.
Oppianus Cilix poeta de piscatu scribit.
Sextus Plutarchi Chaeronensis philosophi nepos.
Atticus Platonicus philosophus.

Ἀντωνῖνος κοινωνὸν τῆς βασιλείας Κόμοδον ἴδιον παῖδα ἀνέδειξεν. C
Ὁ αὐτὸς κατὰ τῶν πολεμίων σὺν αὐτῷ ἐθριάμβευσεν.
Ἀντωνῖνος καὶ Κόμοδος οἱ αὐτοκράτορες διανομὰς καὶ θέας παντοίας παρέσχον, τά τε δημόσια τέλη ἀνῆκαν καὶ τοὺς τῶν χρεῶν χάρτας ἐπὶ τῆς Ῥωμανίσας ἀγορᾶς κατέφλεξαν, νόμους καὶ διατάξεις εὖ συνειδότες ἀνενεώσαντο.
Ἀντωνῖνος ἐν Παννονίαις, ὡς δέ τινες ἄλλοι, ἐν Σπανίαις νόσῳ τελευτᾷ.
Ῥωμαίων ιγ΄ ἐπίσκοπος Ἐλευθέριος ἔτη ε΄. D
Ἀντιοχείας ἕβδομος ἐπίσκοπος Μάξιμος ἔτη ιγ΄.
Ἱεροσολύμων εἰκοστὸς πέμπτος ἐπίσκοπος Ἠλίας ἔτη β΄.
Ἱεροσολύμων κς΄ ἐπίσκοπος Ἀπίων, οἱ δὲ Καπίτων, ἔτη δ΄.
Σμύρνα πόλις τῆς Ἀσίας σεισμῷ κατεπτώθη καὶ πρὸς ἀνοικοδομὴν ἀνείθη τῶν φόρων ἔτη ι΄.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εχοβ΄. P. 354

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ροβ΄. V. 282

Ῥωμαίων ιε΄ ἐβασίλευσε Κόμοδος ἔτη ιγ΄.
Κόμοδος ὑπὸ τῆς συγκλήτου Σεβαστὸς ἀνερρήθη.
Ὁ αὐτὸς κατὰ Γερμανῶν ἐθριάμβευσεν.

5. τέλη om. G. 8. ἀντώνιος A. 10. ιγ΄ A et Eusebius p. 386. ἐννεακαιδέκατος G. ε΄] XV Eusebius. 13. Vulgo Ἀπιών. 14. τῆς om. G. οἰκοδομὴν G.

Antoninus filium Commodum imperii collegam declaravit.
Idem cum eo de hostibus triumphavit.
Antoninus et Commodus Imp. congiario in populum diviso, variisque spectaculis exhibitis, publicas res curarunt, et debitorum tabulas in foro Romano incenderunt, leges constitutionesque bono publico consulentes innovaverunt.
Antoninus apud Pannonios, vel ut scribunt alii, apud Hispanos aegritudine interiit.
Romanorum episcopus 13 Eleutherius annis 5.
Antiochiae episcopus 7 Maximus annis 13.
Hierosolymorum episcopus 25 Elias annis 2.
Hierosolymorum episcopus 26 Apion, et ut alii proferunt Capiton, annis 4.
Smyrna Asiae civitas terrae motu eversa pristino statui reparanda tributis liberatur annis decem.

ANNI MUNDI 5672.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 172.

Romanorum Imperator 15 Commodus annis 13.
Commodus a senatu Augustus proclamatus.

Εἰρηναῖος ἐπίσκοπος Λουγδόνων πόλεως Γαλλίας θείοις λόγοις καὶ πράξεσι διέλαμπε.

Τὸ Σεραπεῖον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατεφλέχθη.

B Τὰς ἐν τῷ Καπετωλίῳ βιβλοθήκας καὶ ἄλλα τούτου μέρη σκηπτὸς κατέφλεξε.

Τὸν ἐν Ῥόδῳ ἡλιακὸν κολοσσὸν τὴν κεφαλὴν ἀφελὼν Κόμοδος τὴν ἑαυτοῦ ἔστησεν.

Ἐμπρησμὸς μέγας τὸ παλάτιον Ῥώμης καὶ τὴν οἰκίαν τῶν παρθένων καὶ ἄλλα πλεῖστα ἐνέπρησε.

Κόμοδος τοὺς ἐν γερουσίᾳ τιμίους ἀνελὼν, ἐν οἷς καὶ Ἰουλιανὸν νομοθέτην, καὶ Ἀντωνῖνον ἴδιον ἀδελφιδοῦν, ὑπὸ Ναρκίσσου τινὸς ἱπποδαμαστοῦ βασιλέως διαφθείρεται ἐν τοῖς βασιλείοις.

Ῥωμαίων ἐπίσκοπος ιδʹ Βίκτωρ ἔτη ιβʹ.

C Ἀντιοχείας ἕβδομος ἐπίσκοπος Μάξιμος ἔτη ιγʹ.

Ἀντιοχείας ὄγδοος ἐπίσκοπος Σεραπίων ἔτη κεʹ.

Ἀλεξανδρείας δέκατος ἐπίσκοπος Ἀγριππῖνος ἔτη ιβʹ.

Ἀλεξανδρείας ἑνδέκατος ἐπίσκοπος Ἰούλιος ἔτη ιʹ.

Ἀλεξανδρείας δωδέκατος ἐπίσκοπος Δημήτριος ἔτη μγʹ.

Ἱεροσολύμων εἰκοστὸς ἕβδομος ἐπίσκοπος Μάξιμος ἔτη δʹ.

D Ἱεροσολύμων εἰκοστὸς ὄγδοος ἐπίσκοπος Ἀντωνῖνος ἔτη εʹ.

6. Τὸν] Vulgo Τὸ. Dativos restituit Scaliger p. 82. 9. πλεῖστος G. 11. Ἀντωνῖνον m. Ἀντώνιον G. 15. ιγʹ add. P. 21. Ἱεροσολύμων] ἀλεξανδρείας A.

Idem de Germanis profligatis triumphum egit.
Irenaeus Lugduni Galliarum civitatis episcopus divinis verbis et operibus praefulgebat.
Serapidis templum Alexandriae conflagravit.
Structas in Capitolio bibliothecas et alias aedes vicinas fulmen e caelo consumpsit.
Rhodio solis Colosso detracto capite Commodus proprium imposuit.
Romae Palatium, Vestaliumque virginum aedes et aliae fabricae incensae.
Commodus, senatus viris praestantioribus, inter quos Iulianus iuris consultus et Antoninus germanus consobrinus, occisis, a Narcisso Imp. quodam equisone in regia ipsa trucidatur.
Romae episcopus 14 Victor annis 12.
Antiochiae episcopus 7 Maximus annis 13.
Antiochiae episcopus 8 Serapion annis 25.
Alexandriae episcopus 10 Agrippinus annis 12.
Alexandriae episcopus 11 Iulius annis 10.
Alexandriae episcopus 12 Demetrius annis 43.
Hierosolymorum episcopus 27 Maximus annis 4.
Hierosolymorum episcopus 28 Antoninus annis 5.

Ἱεροσολύμων εἰκοστὸς ἔνατος ἐπίσκοπος Οὐάλης ἔτη γʹ.

Ἱεροσολύμων τριακοστὸς ἐπίσκοπος Νάρκισσος ἔτη δʹ.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εχπεʹ.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ρπεʹ.

Ῥωμαίων ἑκκαιδέκατος ἐβασίλευσεν Ἑλούιος Περτίναξ μῆνας ἕξ.

Ῥωμαίων ἑπτακαιδέκατος ἐβασίλευσε Σευῆρος ἔτη ιηʹ.

Περτίναξ ὑπὸ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ δήμου βασιλεὺς Ῥω- P. 355
μαίων ἀνηγορεύθη ἄριστος ἀνὴρ, σφόδρα τῶν στρατιωτικῶν προνοῶν, ὑπὸ στρατιωτῶν ἀναιρεῖται διὰ τοῦτο, βασιλεύσας κατὰ μὲν Εὐσέβιον μῆνας ἕξ, κατὰ δὲ ἄλλους οὐδὲ τρεῖς ὅλους· μεθ' ὃν βασιλεύσας Ἰουλιανὸς ὁ κληθεὶς Δίδιος, διὰ τὸ χρήμασι τὴν βασιλείαν ὠνήσασθαι, καθαιρεῖται τῆς ἀρχῆς μετὰ δύο μῆνας ὑπὸ τῶν φίλων Σευήρου.

Σευῆρος δὲ βασιλεύσας εὐθὺς τοὺς Περτίνακος φονευτὰς ἀνεῖλε.

Κλήμης ὁ Στρωματεὺς πρεσβύτερος Ἀλεξανδρείας ἄριστος διδάσκαλος ἐν τῇ κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίᾳ συντάττων διέλαμπε.

Πάνταινος φιλόσοφος ἀπὸ στωϊκῶν ἐν τῷ θείῳ λόγῳ διέ- B
πραττεν.

Ἀφρικανὸς ἱστορικὸς Χριστιανὸς ἤκμαζε. V. 283

Λεωνίδης Ὠριγένους πατὴρ ἐμαρτύρησε διωγμοῦ γεγονότος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

5. Vulgo Ἐλύϊος. 7. τοῦ δήμου — ἀνηγορεύθη accesserunt ex P. 11. ὁ Ἰουλιανὸς ὁ G. 18. πένταινος A. 21. λεονίδης G.

Hierosolymorum episcopus 29 Valens annis 3.
Hierosolymorum episcopus 30 Narcissus annis 4.

ANNUS MUNDI 5685.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 185.

Romanorum Imperator 16 Helvius Pertinax mensibus 6.
Romanorum Imperator 17 Severus annis 18.
Pertinax, vir praestantissimus et in militaribus rebus providus, a senatu populoque Rom. vix Imperator salutatus, a militibus conficitur; quae causa est ut, Eusebio menses sex eius imperio assignante, alii etiam integros tres negent. Eo sublato Iulianus, cognomento Didius, comparata sibi pecuniis tyrannide, vita simul et imperio post menses duos a Severi amicis exuitur.
Severus arrepto principatu Pertinacis parricidas statim e medio tulit.
Clemens Stromaton auctor, Alexandrinae ecclesiae presbyter, doctor eximius, Christianae philosophiae scriptis clarebat.
Pantaenus Stoicus philosophus divino verbo exponendo vacabat.
Africanus historicus Christianus florebat.
Leonides, Origenis pater, orta Alexandriae persecutione, martyrio vitam finivit.

Μουσιανὸς ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς ἐγνωρίζετο.

Ὠριγένης ὁ ματαιόφρων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κενοδοξῶν Ἑλληνικοῖς δόγμασιν ἐνεωτέριζε. τοῦτον Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ὡς ὁμόφρων ἐκθειάζων σὺν αὐτῷ λογισθείη.

Νίγερα στρατηγὸν ἐπαναστάντα τοῖς πράγμασι καὶ τὸ Βυζάν- C τιον χειρωσάμενον κατά τε Νικαίας μητροπόλεως Βιθυνίας Περσικὴν δύναμιν ἀθροίσαντα, καὶ Οὐλίγισσον τὸν Περσῶν βασιλέα καὶ ἄλλους βαρβάρους ὁ Σευῆρος ἀναιρεῖ διὰ τὸν ἑαυτοῦ στρατηγόν. τότε Βυζάντιον ἀναλαμβάνει πολιορκίᾳ, διαφθείρας τοὺς Νίγερος συνδρόμους. Σευῆρος πρὸς Οὐλίγισσον καὶ Πέρσας πολεμήσας φυγάδα τοῦτον τρεψάμενος κατέστησε, τήν τε Νίσιβιν ἀνέλαβε, πάλαι προδοθεῖσαν Πέρσαις.

Ῥώμης ιδ' ἐπίσκοπος Βίκτωρ ἔτη ιβ'.

Ῥώμης ιε' Ζεφυρῖνος ἔτη ιθ', κατὰ δὲ Εὐσέβιον ἔτη δώδεκα.

D Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Σεραπίων ἔτη κε'.

Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Δημήτριος ἔτη μγ'.

Ἱεροσολύμων τριακοστὸς ἐπίσκοπος Νάρκισσος ἔτη δ'.

Ἱεροσολύμων τριακοστὸς πρῶτος ἐπίσκοπος Δολιχιανὸς ἔτη ιβ'.

3. ὁ] τοῦ G. 4. λογισθείη] καταγνωσθείη G. 6. χειρωσάμενος A. κατά τε add. P. 7. Οὐολόγεσσον m. 8. τῶν ἑαυτοῦ στρατηγῶν G. 9. τοὺς] τοῦ G. 10. Σεύηρος Scaliger p. 83. Vulgo Σευήρου. 13. ιβ' addidit m ex p. 354 b. 14. ιε' add. P. σε' A. om. G. Σιφυρῖνος G. *Zephyrinus* Eusebius p. 389. 16. Δημήτριος — μγ' add. P. 18. δολιχειανὸς A.

Musianus ecclesiasticis scriptis agnoscebatur.

Origenes ineptiis excogitandis addictus, Graecanicarum opinionum vane cupidus, Alexandriae novis intendebat. Eusebius Pamphili in sententiis cum eo concors, et summis ubique illum elevans praeconiis eadem una censura feriatur.

Nigrum ducem res novas molitum, Byzantio potientem, et in Nicaeam Bithyniae praecipuam urbem Persarum copias commoventem, Vologesumque Persarum regem et alios barbaros, misso militiae praefecto, Severus debellavit; Byzantium Nigri sociis interemptis obsidione recepit, versisque in Vologesum et Persas armis ipsos in fugam vertit; Nisibimque Persis prius traditam Romano imperio restituit.

Romae episcopus 14 Victor annis 12.

Romae episcopus 15 Zephyrinus annis 19, secundum Eusebium vero 12.

Antiochiae episcopus 8 Serapion annis 25.

Alexandriae episcopus 12 Demetrius annis 43.

Hierosolymorum episcopus 30 Narcissus annis 4.

Hierosolymorum episcopus 31 Dolichianus annis 12.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εχϟϛ'. P. 356

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ρϟϛ'.

Τὰ ὑπόλοιπα Ῥωμαίων.

Ῥωμαίων ιζ' βασιλέως Σευήρου ἔτη ιη'.

Σευῆρος Οὐλιγίσσου Περσῶν βασιλέως φυγόντος πρὸς τὴν Νίσιβιν καὶ ἄλλας πόλεις Πέρσαις προδοθείσας, Ῥωμαίοις δὲ πρότερον ἀνηκούσας, παρεστήσατο.

Σευῆρος Ἀδιαβηνοὺς καὶ Ἄραβας συμμαχήσαντας τῷ Νίγερι B καθυπέταξεν.

Ὁ αὐτὸς Κολχικὴν ἤτοι Λαζικὴν παρεστήσατο.

Σευῆρος εἰς Ῥώμην ἐλθὼν Ἀλβῖνον τυραννήσαντα κατὰ Λουγδόνων πόλιν ἀνεῖλε.

Σευῆρος εἰς Βρεττανίαν ἐλθὼν νόσῳ πολεμίᾳ τελευτᾷ ἤγουν ἐπιληψίᾳ.

Ῥωμαίων ιε' ἐπίσκοπος Ζεφυρῖνος ἔτη θ' ἢ ιβ'.

Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Σεραπίων ἔτη C

Ἀλεξανδρείας δωδέκατος ἐπίσκοπος Δημήτριος ἔτη . . . . . V. 284

Ἱεροσολύμων τριακοστὸς πρῶτος ἐπίσκοπος Δολιχιανὸς ἔτη ιβ'.

Ἱεροσολύμων τριακοστὸς δεύτερος ἐπίσκοπος Δῖος ἔτη η'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εψ'.

1. ἔτος A. 2. Aberat ἔτη. 4. ἑπτακαιδέκατος βασιλεὺς Σευῆρος G. 11. ἀλβήνων A. 15. ζεφυρῖνος P. Ζεφουρῖνος G. 16. „Vide superius posita." m. 18. ιβ' add. P. 20. Vulgo ΕΤΟΣ.

ANNI MUNDI 5696.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 196.

Romanorum reliqua gesta.

Romanorum Imperator 17 Severus annis 18.

Severus Vologeso Persarum rege Nisibin fugere coacto, civitates plures Romanis subiectas prius ac deinde Persis relictas, recepit.

Severus Adiabenos et Arabes Nigri partes sequutos subiugavit.

Idem Colchicam, id est Lazicam, provinciam acquisivit.

Severus Romam reversus Albinum tyrannidem sibi comparare meditantem ad Lugdunum Galliae urbem occidit.

Severus in Britanniam profectus militari adverso morbo, id est epilepsi, conflictatus moritur.

Romanorum episcopus 15 Zephyrinus annis 19 aut 12.

Antiochiae episcopus Serapion annis . . .

Alexandriae episcopus 12 Demetrius annis . . . . . .

Hierosolymorum episcopus 31 Dolichianus annis . . . .

Hierosolymorum episcopus 32 Dius annis 8.

ANNI MUNDI 5700.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εψα'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη σα'.

Ῥωμαίων ὀκτωκαιδέκατος ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος ὁ ἐπικληθεὶς
D Καράκαλλος, υἱὸς ὢν Σευήρου, ἔτη ζ', σὺν ἀδελφῷ Γέτᾳ, ὃν καὶ ἀνεῖλε, φονικώτερος γεγονὼς Κομόδου καὶ πολλοὺς ἀνελὼν ἀδίκως.

Οὗτος ἐλθὼν εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὸ ταύτης ἐπίσημον σὺν πολλῷ πλήθει διέφθειρε, διὰ στάσιν δημοτικήν, ἀκόρεστος ὢν αἱμάτων καὶ μηδέν ποτε πράξας ἀξιόλογον.

Ὁ δ' αὐτὸς Ἀρταβάνῃ τῷ Περσῶν βασιλεῖ πολεμεῖν δοκιμάσας ἀναιρεῖται δόλῳ πρὸς Καρίαις καὶ Ἐδέσσῃ. πόλεις δ' αὗται τῆς Ὀσροηνῆς.

Μακρῖνος δὲ τούτου παῖς συνὼν αὐτῷ διεδέξατο τὴν ἀρχὴν ἔτος ἓν ἄρξας καὶ μῆνας ἕξ, ὥς τινες, χρηστὸς καὶ περὶ πάντα
P. 357 σπουδαῖος φανείς, μάλιστα δὲ τὰ στρατιωτικά, τό τε ὑπήκοον φυλάξας ἀνεπηρέαστον. οὗ χάριν τινὲς τῶν τῆς ἑῴας στρατιωτῶν ἐπιβουλεύσαντες αὐτῷ Ἀντωνῖνον Αὐρήλιον ἀνηγόρευσαν βασιλέα Ἐδεσσηνόν. τούτῳ πολεμῆσαι πειραθεὶς ὁ Μακρῖνος ἐλαττοῦται, καὶ φεύγων περὶ τὸ Βυζάντιον ὡς αἰχμάλωτος περιενεχθεὶς διεφθάρη.

Ῥωμαίων ὀκτωκαιδέκατος ἐβασίλευσε Μακρῖνος ἔτος ἕν, ὡς δὲ
B ἄλλοι λέγουσι, καὶ μῆνας ἕξ. ἐσφάγη δὲ ἐν Ἀρχελαΐδι.

1. Vulgo ΕΤΟΣ. ͵εφγ' m. 2. Aberat ἔτη. σγ' m. 5. καὶ om. G. 12 et p. 357 d. Vulgo Ὀσροϊνῆς. Correxit m.

ANNI MUNDI 5703.

Divinae Incarnationis an. 203.

Romanorum Imperator 18 Antoninus, cognomento Caracalla, filius Severi, annis 7 cum fratre Geta, quem, pluresque alios, caedibus patrandis Commodum exsuperans per summum nefas occidit.

Hic Alexandriam profectus, nec laude dignum aliquid molitus, imo sanguinis semper avidus, in popularis seditionis ultionem civitatis ornatum omnem evertit.

Artabani Persarum regi bello indicto, ad Carias et Edessam Osrhoënorum urbes, dolo necatur.

Macrinus eius (filius) domesticus, profectionis comes, suscepit imperium, regnavitque anno uno et, ut quidam volunt, mensibus sex, vir plane humanus et circa cuncta, maxime militiam sollicitus, cuius solitis molestiis et vexationibus subditum quemque immunem servari sat agebat; ex quo orientalium copiarum moti milites ex insidiis Antoninum Aurelium Edessenum Imperatorem acclamaverunt. Hunc armis repellere adorsus Macrinus superatur; Byzantiumque fugiens, huc illuc agitatus, vita mulctatur.

Romanorum Imperator 18 Macrinus anno uno, et ut asserunt nonnulli mensibus sex adiunctis.

Macrinus in Archelaide interemptus est.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εψι'.

Κιρκισίοις Ἡφαιστίοις ἐκάη τὸ ἀμφιθέατρον ἐν Ῥώμῃ.
Ῥωμαίων ιε' ἐπίσκοπος Ζεφυρῖνος ἔτη ιθ'.
Ἀντιοχείας η' ἐπίσκοπος Σεραπίων ἔτη . . . . .
Ἀντιοχείας ἔνατος ἐπίσκοπος Ἀσκληπιάδης ἔτη θ'.
Ἀλεξανδρείας δωδέκατος ἐπίσκοπος Δημήτριος ἔτη . . . . .
Ἱεροσολύμων λβ' ἐπίσκοπος Δῖος ἔτη C
Ἱεροσολύμων λγ' ἐπίσκοπος Γερμανίων ἔτη δ'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εψι'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη σι'.

Ῥωμαίων ιθ' ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος Αὐρήλιος ἔτη δ'.

Ἀντωνῖνος Αὐρήλιος Ἐδεσηνὸς μετὰ Μακρῖνον ἐβασίλευσεν ἔτη δ', ἀνὴρ θηλυδρίας ὅλος, ἐπὶ τὸ γυναικεῖον ἦθος τετραμμένος κοσμούμενος καὶ ἐργαζόμενος τὰ γυναικῶν, φονικώτατος D
σφόδρα· διὸ καὶ ὑπὸ στρατιωτῶν ἀκοντισθεὶς ἀνῃρέθη κακῶς V. 285
σὺν τῇ μητρί. μεθ' ὃν βασιλεύει Ἀλέξανδρος ὁ Μαμμαίας υἱὸς ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ ἐν Ἀρκαῖς γῆς παράλου τεχθεὶς Φοινίκης, ὑπαγόμενος Οὐλπιανοῦ τοῦ νομοθέτου τῇ γνώμῃ, σφόδρα τῆς στρατιωτικῆς εὐταξίας ἀντεχομένου. διὸ καὶ ἀνῃρέθη τοῦ βασιλέως

7 et 8. λβ' et λγ' m. Vulgo δωδέκατος et τρισκαιδέκατος. 9 et 10. ͵εψια' et σια' m. 12. Ἐδεσηνὸς om. G. 14. κοσμούμενος om. G. 16. Μαμμαίας ex Eusebio p. 390. Vulgo Μαμαίας. 17. ἀδελφιδὸς A. παράλου Scaliger p. 83. Vulgo παρ' ἄλλου. 19. ἀταξίας G.

ANNI MUNDI 5710.

Circensibus ludis in Vulcani honorem celebratis amphitheatrum Romae conflagravit.
Romae episcopus 15 Zephyrinus annis 19.
Antiochiae episcopus 8 Serapion annis . . .
Antiochiae episcopus 9 Asclepiades annis 9.
Alexandriae episcopus 12 Demetrius annis . . .
Hierosolymorum episcopus 32 Dius annis . . . . .
Hierosolymorum episcopus 33 Germanion annis 4.

ANNI MUNDI 5711.

Divinae Incarnationis an. 211.

Romanorum Imperator 19 Antoninus Aurelius annis 4.

Antoninus Aurelius Macrino successit et imperavit annis quatuor. Vir femineae indolis, femineis educatus institutis, feminarum ornatui et exercitiis intentus, caedibus ac sanguine delectabatur; eam ob rem telis a militibus cum matre confossus misere interiit; post quem Alexander, Mammaeae filius, eius consobrinus imperium colligit, qui Arcae maritimae Phoeniciae natus Ulpiani iuridici consiliis et suasu sollicitatus militarem insolentiam reprimere studebat; quem ideo sub ipsius Imperatoris conspectum milites

ὁρῶντος ὑπὸ στρατιωτῶν. Οὐράνιος δέ τις ἐν Ἐδέσῃ τῆς Ὀσροηνῆς αὐτοκράτωρ ἀναγορευθεὶς καὶ κατὰ Ἀλεξάνδρου τυραννήσας διαφθείρεται ὑπ' αὐτοῦ, ἡνίκα καὶ Πέρσας καταδραμόντας Καππαδοκίαν καὶ Νίσιβιν πολιορκοῦντας Ἀλέξανδρος ἐξώθησεν. ἀλλ' P. 358 εἰς Ῥώμην ἐπανελθὼν ἀναιρεῖται σὺν τῇ μητρὶ Μαμμαίᾳ ὑπὸ στρατιωτικοῦ θορύβου. Μάξιμος δέ τις Μυσὸς τὸ γένος στρατηγὸς Κελτικῆς ὑπὸ τῶν στρατευμάτων βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀνηγορεύθη, κρατήσας τῆς βασιλείας Ῥωμαίων ἔτη γ'.

Ῥωμαίων ις' ἐπίσκοπος Κάλλιστος ἔτη η'.

Ἀντιοχείας ἔνατος ἐπίσκοπος Ἀσκληπιάδης ἔτη θ'.

Ἱεροσολύμων τριακοστὸς τέταρτος ἐπίσκοπος Σαρδιανὸς ἔτη ε'.

B

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εψιε'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη σιε'.

Ῥωμαίων κ' ἐβασίλευσεν Ἀλέξανδρος ὁ Μαμμαίας υἱὸς ἔτη ιγ'.

Ἱππόλυτος ἱερὸς φιλόσοφος ἐπίσκοπος Πόρτου τοῦ κατὰ τὴν Ῥώμην σφόδρα διαπρεπῶς ἤνθει ἐν τῇ κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίᾳ, πλεῖστα ψυχωφελῆ συντάττων ὑπομνήματα. εἴς τε γὰρ τὴν ἑξαήμερον καὶ εἰς τὰ μετὰ τὴν ἑξαήμερον, εἰς πολλά τε τῶν προφητῶν, μάλιστα Ἰεζεκιὴλ καὶ Δανιὴλ τῶν μεγάλων, ἔτι μὴν εἰς C τὰ ᾄσματα καὶ εἰς ἄλλας παντοίας παλαιὰς καὶ νέας γραφὰς, ἐν οἷς καὶ εἰς τὴν ἐν Πάτμῳ τοῦ θεολόγου ἀποκάλυψιν πρὸς Μαρ-

5. ἀναιρεῖται P. ἀνελεῖται G. 13. ἔτη om. A. 14. ιγ' m. γ' G.

trucidavere. Uranius vero quidam Edessae Osrhoënorum Imperator salutatus, arrepta in Alexandrum tyrannide, ab eo neci traditur. Persas autem in Cappadociam excurrentes et Nisibin obsidentes Alexander in fugam vertit. Romam demum reversus, orto militari tumultu, cum matre Mammaea iugulatur. Porro Maximus quidam Mysia natus, Celticarum copiarum dux, Romanorum Imperator a militibus acclamatur et Romano imperio potitur annis tribus.

Romanorum episcopus 16 Callistus annis 8.

Antiochiae episcopus 9 Asclepiades annis 9.

Hierosolymorum episcopus 34 Sardianus annis 5.

ANNI MUNDI 5715.

Divinae Incarnationis an. 215.

Romanorum Imperator 20 Alexander Mammaeae filius annis 13.

Hippolytus sacer philosophus, Portus Romani episcopus, Christiana philosophia praestans, pluribus iuvandae hominum saluti conscriptis libris celebrabatur. Editis quippe in sex dierum opus et in ea quae priores sex dies illos consequuta sunt, et in praecipuorum prophetarum Ezechielis maxime et Danielis vaticinia, nec non in cantica et veteres passim novasque scripturas, commentariis, quibus Ioannis theologi in Patmo revelatio-

κίωνα καὶ τὰς λοιπὰς αἱρέσεις, καὶ τὸν ἑξκαιδεκαετηρικὸν τοῦ πάσχα κανόνα ἐξέθετο περιγράψας εἰς τὸ πρῶτον ἔτος Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαμμαίας τούτου, καὶ συντόμως φάναι θεοφράδης ποταμὸς τῇ ἐκκλησίᾳ ζώντων ναμάτων γέγονε, τὸν μαρτυρικὸν περιθέμενος στέφανον πρὸς τῷ τέλει. ἐκ τούτου λαβὼν ἀφορμὰς Ὠριγένης ὁ τάλας ὑπερεμνημάτισε πολλῶν τῶν γραφῶν, Ἀμβροσίου παρορμῶντος αὐτὸν εἰς τοῦτο καὶ χορηγοῦντος ἀναγκαίας τε χρείας ἀφθόνως καὶ ταχυγράφους ἑπτὰ παριστῶντος ἀμείβοντας ἀλλήλους ὑπαγορεύοντι καὶ καλλιγράφους τελείους, ἅμα D κόραις ἠσκημέναις γράφειν, ἄφατόν τε προθυμίαν αὐτῷ παρέχοντος εἰς τὸ συντάττειν. ἀλλ' εἰς βάραθρον Ἑλληνικῆς τερατολογίας παρολισθήσας ἀποκατάστασιν καὶ προϋπαρξιν ἐδογμάτισεν, ἕτερά τε ἀνόσια δόγματα· καὶ διὰ τοῦτο τοῦ χοροῦ τῶν ἁγίων ἐξώσθη.

Μαμμαία τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου μήτηρ θεοσεβὴς ἦν σφόδρα. αὕτη λέγεται ὁμιλῆσαι τῷ Ὠριγένει ἐν Ἀντιοχείᾳ διατρίβουσα, μεταπεμψαμένη αὐτὸν ἐκ τοῦ Φάρου. ἡ δ' αὐτὴ καὶ πᾶσι τοῖς ὀνομαστοῖς τηνικαῦτα Χριστιανῶν διδασκάλοις προσέκειτο διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν.

Καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μαμμαίας υἱὸς μετὰ τὴν ἀναίρεσιν Οὐ- P. 359 ρανίου τοῦ τυράννου καὶ τὴν κατὰ Περσῶν εὐδοκίμησιν ἐπανελθὼν ἐν Ῥώμῃ ἀναιρεῖται σὺν μητρὶ Μαμμαίᾳ ἐν Μογοντιακῷ στρατιωτικῷ ἐπαναστάσει.

1. Vulgo ἑξκαιδέκατον ἐτηρικὸν. 3. *μαμαίας* A et similiter infra.

nem in Marcionem et reliquas consurgentes haereses editam, et annorum sedecim paschalem regulam ad annum primum Alexandri Mammaeae fixo termino exposuit; et, ut verbo concludam, vivis divinorum eloquiorum fluentis ecclesiam irrigans, tandem martyrii corona redimitus est. Ex eius scriptis occasione sumpta infelix Origenes libros sacrae scripturae quam plures, (hortatore et sumptus necessarios notariosque septem, aliis post alios operae succedentibus, et viros accuratioris characteris peritos una cum puellis eadem pingendi arte praestantibus ex throno dictanti largiter subministrante Ambrosio, et quae ad scribendum cierent animum plena manu praebente), suis lucubrationibus illustravit. Verum in imum usque Graecanicarum fabularum coenum prolapsus, mundi ex integro reparationem, animorum praeexistentiam et impias quasdam nugas temere effutivit; qua de causa ex sanctorum albo expunctus est.

Mammaea Alexandri principis mater summam in deum pietatem exercuisse et cum Origene ex Pharo Aegypti advocato, ipsa Antiochiae moram trahens collocuta fertur. Eadem, ex ea quam in Christum habuit fide, cunctis eius temporis religionis Christianae magistris benevolam se exhibuit.

Alexander Mammaeae filius Uranio tyranno caeso, rebus adversus Persas prospere gestis, Romam reversus, militari tumultu Moguntiae exorto, una cum matre Mammaea neci traditur.

V. 286 ΠΕΡΣΩΝ πρῶτος Ἀρταξέρξης ἔτη πεντεκαίδεκα.

Ῥώμης ιζ' ἐπίσκοπος Οὐρβανὸς ἔτη ζ'.

Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος ι' Φίλητος ἢ Φίλιππος ἔτη η'.

Ἀντιοχείας ἑνδέκατος ἐπίσκοπος Ζέβεννος ἔτη ϛ'.

B Ἱεροσολύμων λε' ἐπίσκοπος πάλιν Νάρκισσος ἔτη ι'.

Ἐμμαοῦς ἡ ἐν Παλαιστίνῃ κώμη, περὶ ἧς φέρεται ἐν τοῖς ἱεροῖς εὐαγγελίοις, Νικόπολις ἐτιμήθη καλεῖσθαι ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ αὐτοκράτορος, Ἀφρικανοῦ πρεσβευσαμένου τὰς ἱστορίας ἐν πενταβίβλῳ συγγραψαμένου.

Ἀφρικανὸς τὴν ἐννεάβιβλον τῶν Κεστῶν ἐπιγεγραμμένην πραγματείαν ἰατρικῶν καὶ φυσικῶν καὶ γεωργικῶν καὶ χυμευτικῶν περιέχουσαν δυνάμεις Ἀλεξάνδρῳ τούτῳ προσφωνεῖ.

Ἀφρικανὸς Αὔγαρόν φησιν ἱερὸν ἄνδρα τοῦ πρώην Αὐγάρου ὁμώνυμον βασιλεύειν Ἐδέσης κατὰ τούτους τοὺς χρόνους.

C Ἐβασίλευσαν Ἀσσύριοι ἀπὸ Νίνου καὶ Σεμιράμεως μέχρι Βελεοῦν τοῦ Δελκετάδου. εἰς τοῦτον γὰρ τοῦ Σεμιράμεως γένους λήξαντος, Βελιταρᾶν κηπουργὸς ἐβασίλευσε καὶ τὸ ἐκείνου γένος ἑξῆς μέχρι Σαρδαναπάλλου, καθὰ Βίωνι καὶ Ἀλεξάνδρῳ δοκεῖ τῷ Πολυΐστορι. Σαρδανάπαλλον δὲ ἀνεῖλεν Ἀρβάκης Μῆδος καὶ Βελεοῦς ὁ Βαβυλώνιος, καὶ μετήγαγεν εἰς Μήδους τὴν βασιλείαν. ἐβασίλευσαν οὖν οἱ Ἀσσύριοι ἔτη ͵ατϛ'. οὕτω γὰρ λέγοντι Κτησίᾳ καὶ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης συμφθέγγεται. τῶν δὲ Μήδων λ' ἔτη βασιλευσάντων, τὸν ὕστατον βασιλέα Μήδων Ἀστυάγην Κῦρος καθεῖλεν ὁ Πέρσης καὶ εἰς Πέρσας τὴν ἡγεμονίαν D μετήγαγεν. ἐβασίλευσαν δὲ οἱ Πέρσαι ἔτη σκη' μέχρις Δαρείου τοῦ Ἀρσάκου, ὃν νικήσας ὁ Φιλίππου Ἀλέξανδρος Μακεδόσι τὴν Περσῶν βασιλείαν ἀπέδωκεν. ἐκράτησαν δὲ τῆς Περσικῆς ἀρχῆς Μακεδόνες ἔτη σ̕γ'. οὓς ἐκβαλὼν Ἀρσάκης ὁ Παρθυαῖος Πάρθοις τὴν βασιλείαν Περσῶν παρέδωκεν· ἔνθεν καὶ Ἀρσακίδαι οἱ βασιλεῖς Περσῶν ὀνομάζονται. ἐβασίλευσαν δὲ Παρθυαῖοι ἀπὸ Ἀρσάκου ἀρξάμενοι μέχρις Ἀρταβάνου ἔτη σο'. ἐβασίλευσε δὲ Ῥωμαίων ὁ Μαμμαίας Ἀλέξανδρος, ἡνίκα Ἀρτάβανος ὁ Πάρθος Περσῶν ἐβασίλευσε. μετὰ δὲ Ἀρτάβανον τὸ γένος Χοσρόου P. 360 βασιλεύειν ἤρξατο. ἤρξατο δὲ οὕτως· Ἀρταξέρξης Πέρσης ἀφανής τε καὶ ἄδοξος ἀθροίσας ἄνδρας ἀτάκτους ἀνεῖλεν Ἀρτάβανον καὶ περιέθετο κίδαριν, καὶ αὖθις Πέρσαις ἐπανήγαγε τὴν βασιλείαν. ἦν δὲ μάγος καὶ ἐξ ἐκείνου οἱ μάγοι γεγόνασι παρὰ Πέρσαις ἐπίδοξοι. λέγουσι δὲ τὴν τοῦ Ἀρταξέρξου μητέρα ἀνδρὶ συνοικεῖν Παμβέκῳ τοὔνομα σκυτοτόμῳ μὲν τὴν τέχνην, ἀστρολόγῳ δὲ καὶ περὶ ταῦτα σκοτισμοὺς ἢ χλευασμοὺς ἐνησκημένῳ. στρατιώτην δὲ ὀνόματι Σάνανον διὰ Βαδουσαίων πορευόμενον χώρας

3. φίλητος P. Φίλιτος G. Solum *Philippi* nomen habet Eusebius p. 389. 7. ἱεροῖς] ἁγίοις A. 10. ἐννάβιβλον A. 13. αὔγαρον A. Ἄβγαρον G. 16. Βελεοῦν] Βέλεσιν m. Βέλεσυν est p. 205 d. Δεκελτάδου m. γάρ Am. χρόνον G. 18. ἑξῆς] ἐξ ἧς A. Vulgo Σαρδαναπάλου et infra Σαρδανάπαλον. 19. ἀρβάκης A. Σαρβάκης G. 20. Βελεοῦς] Βέλεσις m.

1. ͵ατϛ'] ͵ατξ' m. 6. Ἀρσάκου] Ἀρσάμου m. 7. ἐπίδωκεν G. 8. Παρθυαῖοι] παρνοι A. Πανθυαῖοι G. 13. Χοσρόου] Ἀρταξέρξου m. 20. ἐσκοτισμοὺς ἢ χλευασμοὺς A. 21. Καδουσαίων m.

Persarum rex primus Artaxerxes annis 15.

Romae episcopus 17 Urbanus annis 7.

Antiochiae episcopus 10 Philetus, sive Philippus, annis 8.

Antiochiae episcopus 11 Zebennus annis 6.

Hierosolymorum episcopus 35 Narcissus secundo annis 10.

Emmaus Palaestinae vicus, de quo in evangeliis sermo, Africano, qui libris quinque universam historiam digessit, legatione fungente, Nicopoleos titulo Alexandri Imperatoris placito ad urbium honorem adscendit.

Africanus libros novem Cestorum tractatus inscriptos, medicorum, naturalium, agriculturae, metallorumque vim omnem exponentes Alexandro isti dedicavit.

Abgarum quendam, eiusdem cum priore Abgaro nominis, virum sanctitate praecellentem, Edessae hac aetate regnavisse, narrat Africanus.

A Nino et Semirami ad Belesim usque Delcetadi filium regnum tenuerunt Assyrii; in eo quippe deficiente Semiramis genere Belitaran quispiam hortulanus eiusque posteri, prout Bioni et Alexandro Polyhistori placitum, Assyriorum imperium moderati sunt. Sardanapalum vero Arbaces Medus et Belesis Babylonius occiderunt et ad Medos regni summam transtulerunt. Penes Assyrios itaque potestas stetit annos 1306, ita namque Ctesiae affirmanti Diodorus Siculus suffragatur. Medis annos triginta imperio potitis Medorum regem postremum, translatis ad Persas sceptris, Cyrus Persa sustulit. Hinc Persae ad Darium Arsami filium, quo deleto Persarum imperium Alexander Philippi Macedonibus tradidit, annis 228 regnavere. Inde Macedones annos 293 Persas subditos obtinuere; quibus eiectis Arsaces Parthus, a quo Persarum reges Arsacidae nuncupati, regnum in posteros transmisit; et ab Arsace ad Artabanum provecti per annos 270 Parthi prorogaverunt imperium. Porro Artabano Partho Persis imperante, Alexander Mammaeae filius Romanas res administrabat. Post Artabanum Artaxerxis posteri ad solium evecti sunt; cuius regni primordia fuerunt huiusmodi. Artaxerxes Persa vir obscuro et humili sanguine natus, tumultuaria sicariorum manu collecta Artabanum occidit ac regiam cidarim capiti circumposuit; atque ita Persis restituit imperium. Magus erat iste, a quo magorum nomen apud Persas celebre. Caeterum Artaxerxis matrem Pambeco cuidam nomine coriario in astrologiae tenebrosis diverticulis aut tricis potius apprime versato coniugem primum fuisse narrant. Eius vir Pambecus militem quendam, Sananus militi nomen erat, Cadusaeorum

Βύποδεχθῆναι εἰς τὸν οἶκον Παμβεκῶ, καὶ προγνῶναι δῆθεν διὰ τῆς ἀστρολογίας τὸν Παμβεκὸν ὅτι δὴ ἡ τοῦ Σανάνου γονὴ ἐπὶ μέγα εὐδαιμονίας ἀρθήσεται. μὴ ἔχων δὲ θυγατέρα ἢ ἀδελφὴν ἢ ἄλλο πρὸς γένος συναπτόμενον γύναιον, συγκατέκλεισε τὴν
V. 237 ἰδίαν γαμετὴν τῷ Σανάνῳ, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Ἀρταξέρξην. ἐξ ἐκείνου τοίνυν τοῦ Ἀρταξέρξου, τοῦ καὶ Ἀρταξάρου, τὸ Χοσρόου κατάγεται γένος. ἐβασίλευσαν δὲ οὕτως·

Ἀρταξάρης, ὁ καὶ Ἀρταξέρξης, ἔτη ιε'. τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαμμαίας.
Σαπώρης ἔτη λα'.
C Ὁρμίσδας ἔτος ἕν.
Οὐραράνης ἔτη γ'.
Οὐράκης ἔτη ιζ'.
Οὐραράνης ἄλλος μῆνας δ'.
Ναρσῆς ἔτη η'.
Ὁρμίσδας ἔτη ς'.
Σαβώρης ἔτη ο'. τούτῳ δέδωκεν Ἰοβιανὸς τὴν Νίσιβιν.
Ἀρταξὴρ ἔτη δ'.
Σαβὼρ υἱὸς Ἀρταξὴρ ἔτη ε'.

4. ἄλλο m. ἄλλῳ G. 6. τὸ] τοῦ G. 9. μαμαίας A. 13. Οὐράκης] Praecedenti ὁμώνυμος esse dicitur apud Agathiam p. 260, 11. ed. Niebuhr. Οὐραράκης est infra p. 385 b. 14. Οὐραράνης ἄλλος μῆνας δ' correxi ex Agathia. οὐραράνης ἔτος α' ἄλλος δ' A. Οὐραράνης ἔτος ἕν. Ἄλλος Οὐραράνης δ' G. 17. Vulgo Ιουβιανός. τὴν Νίσιβιν ex Agathia p. 262, 22. dedi. τὸν τζίβιος A. τὸν Τζίβιον G.

regione iter agentem et Pambeci hospitio exceptum astrologiae regulis felicem fore praenovit, et eius prolem ad summum prosperitatis culmen provehendam. Pambeco filia, soror, vel alia sanguine coniuncta mulier nulla erat, quam Sanano traderet; quare propriam uxorem cum eo thalamis includere non est veritus. Illa concepit Artaxerxem; et ex Artaxerxe, sive Artaxare, Chosrois deductum genus. Hoc autem ordine regnaverunt.

Artaxares, qui et Artaxerxes, anno 4 imperii Alexandri Mammaeae filii, regnavit annis 15.
Sapores annis 31.
Ormisdas anno uno.
Uraranes annis 3.
Uraces annis 17.
Uraranes anno uno.
Alter Uraranes annis 4.
Narses annis 6.
Ormisdas annis 6.
Sabores annis 70. Huic Iovianus Nisibin reliquit.
Artaxer annis 4.
Sabor filius Artaxer annis 5.

Οὐραράνης ἔτη ια'. D
Οὐραράνης ἄλλος ἔτη κ'.
Ἰσδιγέρδης ἔτη κα'.
Περόζης ἔτη κδ'.
Ἰσδιγέρδης ἔτη ιζ'.
Καβάδης ια', καὶ ἐξεβλήθη.
Οὐαλλᾶς ἔτη δ'.
Καβάδης πάλιν ἔτη λ'.
Ζαμάσπης ἔτη δ'.
Ὁρμίσδας ἔτη ιε'.
Χοσρόης υἱὸς Καβάδου ἔτη μη'.
Χοσρόης ὁ μέγας, ὁ ἐπὶ Ἡρακλείου ἀναιρεθεὶς ὑπὸ Σιρόου υἱοῦ αὐτοῦ, ἔτη λθ'. P. 361
Σιρόης ὁ υἱὸς Χοσρόου μῆνας ὀκτώ.
Ἀδεσὴρ μῆνας ζ.
Ὁρμίσδας ὁ διωχθεὶς ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν.

1. „In decem sequentibus magna perturbatio, sed non sine ordine quodam. XIVus enim XIIIum praecedit, XVIus XVum, XVIIIus XVIIum, XXus XIXum ac denique XXIIus XXIum, quod patet e collatione huius loci cum Theophane, Agathia, Eutychio Batricida, Abulfaraio. Profecto laterculum hoc ab aliquo Persico exemplari desumptum est, ubi decem isti combinati per quinque lineas erant; descriptorem Graecum decepit scribendi mos orientalis a dextra ad sinistram. Unde huic catalogo auctoritas ac reverentia conciliatur ob Persicam originem, nedum contemtus ob confusum ordinem." Anonymus. 3 et 5. Ἰσδεγέρδης G. 7. Οὐαλλᾶς] Βάλας Agathias p. 267, 2. ubi ex codice Οὐάλας restituendum. 11. καββάδου A. 12. ἐπὶ m, quod in A scriba ponere voluit. ὑπὸ G. σιρόου A. Σειρόου G.

Uraranes annis 11.
Uraranes alter annis 20.
Isdegerdes annis 21.
Perozes annis 24.
Isdegerdes annis 17.
Cabades annis 11. Hic regno eiectus est.
Vallas annis 4.
Cabades iterum annis 30.
Zamaspes annis 4.
Ormisdas annis 15.
Chosroes Cabadis filius annis 48.
Chosroes Magnus, qui sub Heraclio a Siroe filio sublatus est, annis 39.
Siroes Chosrois filius mensibus 8.
Adeser mensibus 7.
Ormisdas, qui a Saracenis regno pulsus est.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εψκη'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη σκη'.

Ῥωμαίων εἰκοστὸς πρῶτος ἐβασίλευσε Μαξιμῖνος ἔτη γ'.

Μαξιμῖνος κατὰ Χριστιανῶν διωγμὸν ἐκίνησεν.

B Οὗτος τύραννός τις καὶ ἀγριώτατος ἦν, ὡς καὶ τὴν ἰδίαν γαμετὴν ἀνελεῖν.

Οὗτος ἀνῃρέθη κακῶς ὑπὸ τῶν στρατευμάτων ἐν Ἀκυληίᾳ.

Θεμιστοκλῆς φιλόσοφος ἤκμαζεν, ᾧ τὸν Πύθιον Ἕλληνες μαρτυρῆσαι μυθεύονται τόδε ἔπος ἀνειπόντα

Ἐσθλὸς ἀνὴρ μακάρεσσι τετιμένος ὀλβιοδαίμων.

Πλωτῖνος φιλόσοφος ὁ τὰς ἐννεάδας γράψας ἤκμαζε.

Περσῶν β' ἐβασίλευσε Σαπώρης ἔτη λα'.

Ῥώμης ἐπίσκοπος ιη' Ἀντέρως μῆνα ἕνα.

C Ῥώμης ἐπίσκοπος ἐννεακαιδέκατος Ποντιανὸς ἔτη γ'. τινὲς Ποντιανὸν πρὸ τοῦ Ἀντέρωτός φασιν ἐπισκοπῆσαι Ῥώμης.

V. 238 Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος ἑνδέκατος Ζέβεννος ἔτη ϛ'.

Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος τρισκαιδέκατος Ἡρακλᾶς ἔτη ιϛ'.

Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος τὸ δεύτερον λε' Νάρκισσος ἔτη ι'.

Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος λϛ' Ἀλέξανδρος ὁ μάρτυς ἔτη ιε'.

8. τὸν Scaliger p. 84. Vulgo τό. Πύθειον G. 9. μαρτυρῆσαι Ἕλληνες G. ἔπος Scaliger. ἔθος G. 10. τετιμένος Scaliger. τετιμημένος G. 12. λα'] λδ' P. 20. λϛ' addidit m.

ANNI MUNDI 5728.

Divinae Incarnationis an. 228.

Romanorum Imperator 21 Maximinus annis 3.

Maximinus persecutionem in Christianos movit.

Hic adeo moribus agrestis, ut tyrannice imperarit et propriam conjugem occiderit.

Hic militum manibus misere periit Aquileiae.

Themistocles philosophus cum laude vivebat; cui Pythium oraculum edito hoc versu testimonium exhibuisse fabulantur:

Vir frugi et felix quem dii coluere beati.

Plotinus philosophus Enneadum auctor celebrabatur.

Persarum rex 2 Sapores annis 31.

Romae episcopus 18 Anteros mense uno.

Romae episcopus 19 Pontianus annis 3. Pontianum Anteri praecessorem nonnulli constituunt.

Antiochiae episcopus 11 Zebennus annis 6.

Alexandriae episcopus 13 Heraclas annis 10.

Hierosolymorum episcopus 35 Narcissus secundo annis 6.

Hierosolymorum episcopus 36 Alexander Martyr annis 15.

Ὠριγένης ὁ ματαιόφρων ἀπὸ Ἀλεξάνδρου εἰς Καισάρειαν Παλαιστίνης μετέστη.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εψλα'. D

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη σλα'.

Ῥωμαίων εἰκοστὸς δεύτερος ἐβασίλευσε Γορδιανὸς ἔτη ϛ'.

Οὗτος ἐξ Ἰταλίας εἰς Πάρθους ἐλθὼν καὶ Σαπώρην τὸν Ἀρταξέρξου υἱὸν Περσῶν βασιλέα πολεμήσας ἐτρέψατο καὶ Νίσιβιν καὶ Κάρας ἀρθείσας ὑπὸ Περσῶν ἐπὶ Μαξιμίνου τοῦ Μυσοῦ Ῥωμαίοις ὑπέταξεν. ἀλλὰ πρὸς Κτησιφῶντα γενόμενος ἀναιρεῖται ὑπὸ τῶν οἰκείων στρατιωτῶν ὑπάρχου Φιλίππου γνώμῃ τοῦ P. 362 μετ' αὐτὸν βασιλεύσαντος ἔτη ε', κατὰ δὲ τοὺς πολλοὺς ἔτη ζ'.

Ῥώμης ἐπίσκοπος εἰκοστὸς Φλαβιανὸς μάρτυς ἔτη ιγ'.

Ἀντιοχείας ιβ' ἐπίσκοπος Βαβυλᾶς μάρτυς ἔτη ιγ'.

Ἀλεξανδρείας ιγ' ἐπίσκοπος Ἡρακλᾶς ἔτη ιϛ'.

Ἱεροσολύμων λϛ' ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος μάρτυς ἔτη ιε'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ,εψλζ'. B

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη σλζ'.

Ῥωμαίων εἰκοστὸς τρίτος ἐβασίλευσε Φίλιππος ἔτη ζ'.

Πλωτῖνος φιλόσοφος τῆς Πλατωνικῆς διατριβῆς καθηγούμενος.

1. Ἀλεξάνδρου] Ἀλεξανδρείας Maius ad Eusebium p. 390. 12. Φαβιανὸς m. 15. λϛ' om. A. 19. Vulgo Πλουτῖνος.

Origenes vane sapiens Caesaream Palaestinae, vocante Alexandro, profectus est.

ANNI MUNDI 5731.

Divinae Incarnationis an. 231.

Romanorum Imperator 22 Gordianus annis 6.

Hic expeditione in Parthos ex Italia suscepta, Artaxerxis filium Saporem Persarum regem armis collatis in fugam vertit; Nisibin et Caras Maximino Myso imperante a Persis captas iterum Romanis subiecit; belloque tandem in Ctesiphontem verso, Philippi praefecti, qui postmodum annis 5, vel iuxta nonnullos 7, imperavit, consiliis, a propriis militibus occisus est.

Romae episcopus 20 Fabianus martyr annis 13.

Antiochiae episcopus 12 Babylas martyr annis 13.

Alexandriae episcopus 13 Heraclas annis 16.

Hierosolymorum episcopus 36 Alexander martyr annis 15.

ANNI MUNDI 5737.

Divinae Incarnationis an. 237.

Romanorum Imperator 23 Philippus annis 7.

Plotinus philosophus Platonicorum dogmatum antesignanus.

Τούτου Πορφύριος ἠκροάσατο.

Θεόπομπος φιλόσοφος ἐν Χαιρωνείᾳ ἤκμαζε.

Νικάτωρ ὁ σοφιστὴς Ἀθήνησιν ἤκμαζε.

Φίλιππος τοσοῦτον προσετέθη τῇ πίστει Χριστοῦ, ὡς καὶ τὰ ἡμαρτημένα προθύμως ἐξαγορεῦσαι καὶ τῶν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας C εὐχῶν κοινωνῆσαι τῷ πλήθει τῇ νυκτὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα. ἔνθεν τε πλέον παρρησιασθῆναι τὸν θεῖον λόγον.

Τότε καὶ Ὠριγένης ὁ ἄθλιος ἑξηκοστὸν ἄγων ἔτος διαλέξεις ἐποιεῖτο τῷ πλήθει ταχυγράφοις ἐκλαμβανομένας. ἐπέστελλε δὲ καὶ Φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ, καὶ Σευήρᾳ τῇ τούτου γυναικὶ βασιλίδι.

Τότε κατὰ τὴν Ἀραβίαν τινὲς ἐδογμάτιζον ἀσεβῶς συνδιαφθείρεσθαι τῇ ψυχῇ τὸ σῶμα κατὰ τὴν τελευτὴν καὶ ἐν τῇ ἀναστάσει πάλιν συναναβιώσασθαι· σύνοδός τε κατ' αὐτῶν συνεκροτήθη μεγάλη.

Ἔτι τε ἡ λεγομένη αἵρεσις τῶν Ἑλκεσαϊτῶν συνέστη, ἥτις πολλά τινα τῶν ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς ἀθετεῖ· τέλεον δὲ τῶν D θείων ἀποστόλων ῥητοῖς τισι χρωμένη παροδικῶς ἐκ παλαιᾶς καὶ νέας. τὸ δὲ ἀρνεῖσθαι ἀδιάφορόν φησιν, ὅτι ὁ μὲν νοήσας τῷ στόματι ἐν ἀνάγκαις ἀρνήσεται, τῇ δὲ καρδίᾳ οὐχί. φέρουσιν V. 289 αὐτοὶ καὶ βίβλον ἐξ οὐρανοῦ μυθεύοντες πεπτωκέναι, ἧς ὁ ἀκηκοὼς ἄφεσιν λήψεται πταισμάτων ἄλλην παρ' ἣν ὁ κύριος ἡμῶν ἐχαρίσατο ἡμῖν, τερατευόμενοι.

10. Σευήρᾳ τῇ Scaliger p. 84. Σευηρίτῃ G. 16. δὲ καὶ τῶν G. 18. νοήσας] ἀρνήσας G. 19. φέρουσι καὶ αὐτοὶ βίβλον G.

Porphyrius eius auditor.

Theopompus philosophus Chaeroneae florebat.

Nicator sophista Athenis celebris.

Philippus adeo Christianae fidei addictus, ut sponte delicta publice confiteretur et paschalis festi pervigilio ecclesiasticarum precum cum fideli plebe consortium sumeret; ex quo divinum verbum magis ac magis divulgatum.

Eo tempore infelix Origenes annum agens sexagesimum dissertationes a notariis exceptas coram populo habebat; ad ipsum vero Imperatorem, Philippum et ad Severam eius coniugem litteras dedit.

Eadem tempestate animam mortis hora una simul cum corpore interire et in resurrectione utrumque reparari per Arabiam quidam impie censuerunt; qua de causa celebris in eos synodus coacta est.

Emersit etiam Elcesaitarum haeresis dicta, loca divinarum scripturarum quam plurima respuens, aliis licet nonnullis divinorum apostolorum sententiis ex vetere novoque testamento per transennam et strictim utatur. Fidei negationem nullo discrimine reputat; voce quippe duntaxat, non ita corde negat, qui necessitate ad id impellitur. Librum insuper, cuius audita lectione, aliam quam Christus peccatorum indulgentiam largitus fuerit, remissionem dari, de caelo decidisse fabulose comminiscuntur.

Φίλιππος οὖν κρατήσας Ῥωμαίων ἔτη ζ' μετὰ τὴν εἰς Σαπώρην τὸν Περσῶν βασιλέα σπονδὴν ἀναζεύγνυσιν ἐν Ῥώμῃ. καὶ πολεμεῖ πρὸς Δέκιον αὐτοκράτορα παρὰ τῶν στρατευμάτων ἀναρρηθέντα, ἡνίκα καὶ ἀναιρεῖται.

Δέκιος δὲ τὴν ἀρχὴν διαδεξάμενος δύο ἔτη, διὰ τὸ πρὸς P. 363 Φίλιππον ἔχθος, πικρὸν ἤγειρε κατὰ Χριστιανῶν διωγμόν, ἐν ᾧ Φαβιανὸς ἐπὶ τῆς Ῥώμης ὁ ταύτης ἐπίσκοπος τὸν μαρτυρικὸν ἀνεδήσατο στέφανον, Βαβυλᾶς τε κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν ἐπισκοπῶν, καὶ Ἱεροσολύμων Ἀλέξανδρος ἱερὸς τὸ δεύτερον παραστὰς ἡγεμονικοῖς βήμασιν ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς τελευτᾷ.

Τότε καὶ Κυπριανὸς διαπρέπων ἔργοις καὶ λόγοις θεοσεβείας, ὁ μέγας Καρθαγένης ἐπίσκοπος, τῷ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρίῳ τελειοῦται.

Ἀντιοχείας ιβ' ἐπίσκοπος Βαβυλᾶς μάρτυς ἔτη ιγ'. B

Ἀλεξανδρείας ιγ' ἐπίσκοπος Ἡρακλᾶς ἔτη ις'.

Ἱεροσολύμων λς' ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος, ὁ καὶ μάρτυς, ἔτη ιε'.

ΚΟΣΜΟΥ ΕΤΗ ͵εψμδ'.

Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη σμδ'.

Ῥωμαίων εἰκοστὸς τέταρτος ἐβασίλευσε Δέκιος ἔτη β'.

Ῥώμης ἐπίσκοπος κα' Κορνήλιος ἔτη γ'.

Ἀντιοχείας τρισκαιδέκατος ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς ἔτη θ'. C

1. ἀπώρην A. 8. ἐπισκοπῶν] ἐπίσκοπος G. 16. ὁ καὶ μάρτυς] ὃς ἐμαρτύρησεν G. 20. κα' addidit m.

Philippus porro Romanorum imperio annis 7 potitus, pace cum Persarum rege Sapore inita, Romam regreditur; manusque cum Decio ab exercitibus Imperatore salutato conserit, a quo victus leto traditur.

Decius Philippi memoriae, imperio suscepto, infensus acerbam in Christianos persecutionem annis duobus excitavit; in qua Fabianus Romanae ecclesiae praesul martyrii corona redimitus est, nec non Babylas Antiochiae episcopus et sacer Hierosolymorum antistes Alexander iudicum tribunalibus pro fide secundo adstans, in carcere diem ultimum obit.

Eo tempore Cyprianus religiosis operibus et doctrina praestans, magnus Carthaginis pontifex, pro Christi nomine martyrio consummatur.

Antiochiae episcopus 12 Babylas martyr annis 13.

Alexandriae episcopus 13 Heraclas annis 16.

Hierosolymorum episcopus 36 Alexander, qui martyrium subiit, annis 15.

ANNI MUNDI 5744.

DIVINAE INCARNATIONIS AN. 244.

Romanorum Imperator 24 Decius annis 2.

Romae episcopus 21 Cornelius annis 3.

Antiochiae episcopus 13 Flavianus annis 9.

Ἀλεξανδρείας τεσσαρεσκαιδέκατος ἐπίσκοπος Διονύσιος ἔτη ιζʹ.
Ἱεροσολύμων τριακοστὸς ἕβδομος ἐπίσκοπος Μαζαβάνης ἔτη καʹ.

Δεκίου Φίλιππον ἀνελόντος ἅμα τοῖς παισὶ καὶ τὸν κατὰ
Χριστιανῶν διωγμὸν ἐξάψαντος οἱ τῶν ἐπισήμων ἐκκλησιῶν τῆς
οἰκουμένης, ὡς προεσήμανται, ἱεράρχαι τῷ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρ-
τυρίῳ κατεστέφθησαν, Φαβιανὸς μὲν τῆς Ῥωμαίων ἁγιωτάτης
ἐκκλησίας, Βαβυλᾶς δὲ τῆς Ἀντιοχέων, καὶ ὁ Ἱεροσολύμων ἱερώ-
D τατος Ἀλέξανδρος δὶς παραστὰς τυραννικοῖς βήμασι καὶ τελευ-
τήσας ἐν τῇ φρουρᾷ μετὰ πεπαρρησιασμένην καὶ ἀξιόθεον ὁμο-
λογίαν. ἐπὶ τούτοις καὶ Κυπριανὸς ὁ μέγας Καρθαγένης ἐπίσκοπος
πλείστοις ἱεροῖς λόγοις καὶ ἐπιστάλμασιν ὑπαλείψας πολλοὺς ἐν
τῷ αὐτῷ κατὰ Δέκιον διωγμῷ καὶ μάρτυρας προθύμως πείσας
γενέσθαι τῷ ὑπὲρ τοῦ κυρίου μαρτυρίῳ τελειοῦται, πολλὰ τῷ
ἀρχεκάκῳ δράκοντι ἀντιπαλαίσας, ὡς ἡ κατ᾽ αὐτὸν συγγραφὴ
δηλοῖ, τῆς κατὰ Ἰουστίναν τὴν ἁγίαν καλλιπάρθενον δαιμονιώ-
δους προσβολῆς δηλοῦσα τὸ ἀδρανὲς καὶ τῆς αὐτοῦ πρὸς θεὸν
προφανοῦς ἐξαγορεύσεως τὸ ἀνυπόκριτον. πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων
P. 364 τελειωθέντων ὑπὲρ Χριστοῦ ἐν τῷ αὐτῷ διωγμῷ, ὧν τὰ ὀνόματα
μόνος ὁ μαρτυρηθεὶς ὑπ᾽ αὐτῶν κύριος οἶδεν, Ὠριγένης αὐχῶν
ἐπὶ λόγοις σεσοφισμένοις καὶ μύθοις Ἑλληνικοῖς ἀπελείφθη τοῦ
V. 290 τηλικούτου στεφάνου, οὐδὲν διὰ θείας χρηστότητος, ἀλλὰ δι᾽

7. φαβιανὸς P. Φλαβιανὸς G. 21. Ἑλληνικοῖς μύθοις G.
τοῦ] καὶ G.

Alexandriae episcopus 14 Dionysius annis 17.
Hierosolymorum episcopus 37 Mazabanes annis 21.

Philippo una cum liberis a Decio sublato, accensis adversus Christianos persecutionis flammis, nobilissimarum orbis ecclesiarum pontifices, ut superius indicavimus, pro Christo martyrii laurea decorati sunt; Fabianus sanctissimae Romanae ecclesiae, Babylas Antiochenae, Hierosolymitanae Alexander tyrannorum tribunalibus secundo adstans, et libera deoque digna confessione praestita, in carcere vitam finivit. Ad hos accessit Cyprianus magnus Carthaginis episcopus, qui plures sacris verbis epistolarumque hortamentis quasi ad palaestram unctos, martyriumque subire persuasos ad Christum sub eadem Decii tyrannide praemittens, ipse cum dracone malorum omnium auctore pugna inita, martyrio coronatur, prout acta de eo conscripta testantur, in quibus irritus daemonum adversus Iustinam sanctam ac formosam puellam impetus et Cypriani confessionis omnium oculis expositae sinceritas manifestatur. His autem et quam plurimis aliis, quorum is solus cuius fuere testes, dominus nomina novit, in eadem persecutione vario leti genere perfectis, Origenes orationum suarum fucata subtilitate et Graecanicarum fabularum gloriola elatus, non adeo divinae gratiae, quam propriae superbiae sibique soli credulae temeritatis infirmitate,

ὑπερήφανον καὶ αὐτοπεποίθητον γνώμην. ἀλλὰ ταῦτα Εὐσεβίῳ
τῷ Καισαρεῖ οὐ δοκεῖ, ὃς μείζω πάντων ἁγίων καὶ διδασκάλων
αὐτὸν ἀποδεῖξαι σπουδάζων ἐν ἕκτῳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ
ἱστορίας λόγῳ ὁμοφρονῶν αὐτῷ, πολλοῖς ἐγκωμίοις αὐτὸν ἐνυ-
βρίζει, μὴ εἰδὼς ἃ λέγει, ἢ περὶ ὧν διαβεβαιοῦται. πάνυ γὰρ B
ὀλίγον περὶ τῶν κατὰ τούσδε τοὺς χρόνους ἱερῶν καὶ μακαρίων
πατέρων ἐπιμνησθεὶς, Κλήμεντος λεγομένου Στρωματέως, Ἱππο-
λύτου τοῦ ἱερομάρτυρος, Ἀφρικανοῦ τοῦ ἱστορικοῦ, Διονυσίου
τοῦ μεγάλου Ἀλεξανδρείας, καὶ ἄλλων, μόνου τοῦ ματαιόφρο-
νος Ὠριγένους τὴν ἐκ παιδὸς ἀναγωγὴν ἐκθειάζει μέχρι τῆς ἐν
τῷ μαρτυρίῳ λειποτακτήσεως. Φαβιανοῦ τε γὰρ τοῦ λεχθέντος
ἱερομάρτυρος καὶ ἐπισκόπου Ῥώμης πέρι καὶ Βαβυλᾶ Ἀντιοχέως
καὶ Ἀλεξάνδρου Ἱεροσολύμων ἐν ὀλίγοις διεξῆλθε τοῖς ῥήμασιν, C
ἐπὶ δὲ τὸν ὁμόφρονα ἐλθὼν Ὠριγένην πλεῖστα προεγκωμιάσας τὸν
θεοκατάρατον ὧδέ που προστίθησι φήσας· τὰ μὲν οὖν Ὠριγένει
κατὰ τὸν διωγμὸν ξυμβάντα οἷα καὶ ὅσα καὶ ὁποίας ἔτυχε τελευ-
τῆς τοῦ πονηροῦ δαίμονος ἐφάμιλλος τῷ ἀνδρὶ πανστρατιᾷ πα-
ραταξαμένου πάσῃ τε μηχανῇ καὶ δυνάμει κατ᾽ αὐτοῦ στρατηγή-
σαντος, παρὰ πάντας τε τοὺς τηνικάδε πολεμηθέντας διαφερόν-
τως ἐπισκήψαντος αὐτῷ, οἷά τε καὶ ὅσα διὰ τὸν τοῦ Χριστοῦ

1. τῷ Εὐσεβίῳ τῷ G. 2. πάντων τῶν G. 7. λεγομένου] λέγω
τοῦ? 9. μόνου] μόνον G. 11. φαβιανοῦ B. Φλαβιανοῦ G.
12. πέρι] Vulgo περί. καὶ βαβυλᾶ AP. τοῦ Βαβυλᾶ G.
15. φήσας] Histor. eccles. VI, 39. οὖν om. G. Vulgo
Ὠριγένῃ. 16. ξυμβᾶν A. 17. ἐφαμίλλως G.

a simili laurea consequenda repulsus est; quamvis in contrariam sententiam abierit Eusebius Caesariensis, qui cum in sexto ecclesiasticae historiae sanctis omnibus doctoribusque praestantiorem eum demonstrare contendat, ceu consors eiusdem cum illo doctrinae, quid scribat, aut quorum se laudatorem exhibeat, ignarus, pluribus encomiis, ne dicam iniuriis, eum respergit. Perpaucis siquidem sanctorum beatorumque patrum temporibus illis fulgentium, Clementis, inquam, Stromatum auctoris, pontificis et martyris Hippolyti, Africani historici, Dionysii magni Alexandriae episcopi, et aliorum memoriam complexus, solius Origenis vanarum opinionum sectatoris, a pueritia ad eius usque in Christiano certamine defectionem, vivendi genus divinis laudibus prosequitur. Quin immo Fabiani martyris et pontificis Romani, Babylae Antiocheni, et Alexandri Hierosolymorum pontificum historia ieiune conscripta, converso ad Origenem orationis stilo, exosum hominem deo nullis laudum titulis non celebrandum ducit, his propemodum verbis usus. Iis quae Origeni in persecutione contigerunt, quae nimirum quantaque fuerint illa, quemve finem sit consequutus adversus malignum daemonem totius, ita dicam, exercitus viribus insurgentem, eumque fraudis ac violentiae modis omnibus impetentem, et longe maiori in eum quam in reliquos tunc temporis oppugnatos furore debacchantem colluctatus; quae et quanta pro Christi verbo vir strenuus

λόγον ὁ ἀνὴρ ὑπέμεινε δεσμὰ καὶ βασάνους, τὰς κατὰ τοῦ σώ-
D ματος τάς τε ὑπὸ σιδήρων καὶ μυχοῖς εἱρκτῆς τιμωρίας καὶ ὡς
ἐπὶ πλείσταις ἡμέραις τοὺς πόδας ὑπὸ τέσσαρα τοῦ κολαστηρίου
ξύλα παραταθεὶς στίγματά τε καὶ πυρὸς ἀπειλὰς καὶ ὅσα ἄλλα
πρὸς τῶν ἐχθρῶν ἐπενεχθέντα καρτερῶς ἤνεγκεν, οἷόν τε τὰ κατ'
αὐτὸν ἔτυχε τέλους, μηδαμῶς αὐτὸν ἀνελεῖν παντὶ σθένει τοῦ
δικαστοῦ φιλονείκως ἐνστάντος, ὁποίας τε μετὰ ταῦτα καταλι-
πὼν φωνὰς, καὶ αὐτὰς πλήρεις τοῖς ἀναλήψεως δεομένοις ὠφε-
λείας, πλεῖσται ὅσαι τοῦ ἀνδρὸς ἐπιστολαὶ τἀληθὲς ὁμοῦ καὶ
ἀκριβῶς περιέχουσαι. τούτοις Εὐσέβιος καὶ πλείστοις πρὸ τούτων
ἄλλοις Ὠριγένους τοῦ δυσσεβοῦς ἐγκωμίοις χρησάμενος ἀμάρτυ-
ρον ἑαυτῷ καταλέλοιπε τὸ μαρτύριον καὶ τὸν δρόμον ἀτέλευτον·
P. 365 ὁ γὰρ ὑπομείνας εἰς τέλος, φησὶν ὁ κύριος, σωθήσεται, οὐχ ὁ
πολλὰ παθὼν καὶ λειποτακτήσας. ἐπάγει δὲ καὶ περὶ τοῦ μακαρίου
Διονυσίου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐκ τῆς πρὸς Γερμανὸν αὐτοῦ
ἐπιστολῆς τὴν χρῆσιν προθεὶς ὁ αὐτὸς Καισαρεὺς Εὐσέβιος, Ὠρι-
γένει καὶ τούτῳ καὶ τοῖς ὁμόφροσιν αὐτοῦ χαριζόμενος, ὡς ἂν
μὴ μόνος φανῇ λειποτακτήσας, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ἔχων ἐν τούτῳ
συμμετόχους. ἔχει δὲ ἡ χρῆσις Διονυσίου πως ὧδε·

Ἐγὼ δὲ καὶ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ λαλῶ, καὶ αὐτὸς οἶδεν ὅτι οὐ
ψεύδομαι, οὐδεμίαν ἐπ' ἐμαυτῷ βαλλόμενος, οὐδὲ ἀθεεὶ πε-
ποίημαι τὴν φυγήν. ἀλλὰ καὶ πρότερον τοῦ κατὰ Δέκιον προτε-

5. οἷον] οἷα G. 9. πλεῖσται] Vulgo πλήρεις. Correctum ex Eusebio. 16. Vulgo Ὠριγένῃ. 18. μόνος] μόνον G. 19. δὲ καὶ ἡ G. 20. δὲ καὶ] καὶ om. G.

vincula, membrorum omnium tormenta, ferreis compedibus carcerisque angustiis poenas exhaustas, ut pluribus diebus ad lignea equulei quatuor ramos pedibus applicatus, verbera flammasque intentatas, aliave a fidei adversariis illata supplicia fortiter sustinuerit, quemve finem illa fuerint sortita, iudice ne virum tolleret e vita totis viribus totaque industria contendente, quasque ille coram eo voces, quasque deiectis animo vires ac robur contulerit, plurimae summa veritate diligentiaque a viro conscriptae manifestant epistolae. His et aliis pluribus encomiis in impium Origenem praemissis usus, sine teste eius pro fide testimonium, et non emensum eiusdem cursum praetermisit Eusebius. Qui enim perseveraverit usque in finem, inquit dominus, salvabitur, non ita is, qui plura passus defecerit. Ac supra quidem adductis beati Dionysii Alexandrini episcopi ex eius ad Germanum epistola Origeni similisque sententiae consortibus gratiam facturus Eusebius idem Caesariensis dictum adiungit, ne solus ille militiae Christianae desertor, sed et alios eiusdem sensus participes habuisse videatur. In hunc autem modum scriptum reliquit Dionysius.

Ego vero teste deo loquor, et ipse me nulla tenus mentiri novit. Nullam mihimet imputo, aut sine divino nutu suscepi fugam. Verum perse-

θέντος διωγμοῦ Σαβῖνος αὐτῆς ὥρας Φρουμεντάριον ἔπεμψεν εἰς B
ἀναζήτησίν μου. κἀγὼ μὲν τεσσάρων ἡμερῶν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἔμει-
να, τὴν ἄφιξιν μὲν τοῦ Φρουμενταρίου προσδοκῶν, ὁ δ' ἅπαντα
μὲν περιῆλθεν ἀνερευνῶν, τὰς ὁδοὺς, τοὺς ποταμοὺς, τοὺς
ἀγρούς. ἔνθα κρύπτεσθαί με ἢ βαδίζειν ὑπενόησεν. ἀορασίᾳ δὲ
εἴχετο, μὴ εὑρίσκων τὴν οἰκίαν. οὐ γὰρ ἐπίστευον οἴκοι με διω- V. 291
κόμενον μένειν, καὶ μόλις μετὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν κελεύσαντός
μοι μεταστῆναι τοῦ θεοῦ καὶ παραδόξως ὁδοποιήσαντος ἐγώ τε
καὶ οἱ παῖδες καὶ οἱ πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν ἅμα συνεξήλθομεν. καὶ
ὅτι τῆς τοῦ θεοῦ προνοίας ἔργον ἐκεῖνο γέγονε τὰ ἑξῆς ἐδήλωσεν, C
ἐν οἷς τάχα τισὶ γεγόναμεν χρήσιμοι. εἶτά τινα μεταξὺ εἰπὼν
τὰ μετὰ τὴν φυγὴν αὐτῷ συμβεβηκότα δηλοῖ ταῦτα ἐπάγων· ἐγὼ
μὲν γὰρ περὶ ἡλίου δυσμὰς ἅμα τοῖς σὺν ἐμοὶ γενομένοις ὑπὸ τοῖς
στρατιώταις εἰς Ταπόσιριν ἤχθην. ὅτι δὲ Τιμόθεος κατὰ τὴν τοῦ
θεοῦ πρόνοιαν ἔτυχε μὴ παρὼν, μηδὲ καταληφθείς· ἐλθὼν δὲ
ὕστερον εὗρε τὸν οἶκον ἔρημον καὶ φρουροῦντας αὐτὸν ὑπηρέτας,
ἡμᾶς δὲ ἐξηνδραποδισμένους. καὶ μεθ' ἕτερά φησι· καὶ τίς ὁ τῆς
θαυμαστῆς αὐτοῦ οἰκονομίας τρόπος; τὰ γὰρ ἀληθῆ λεχθήσε-
ται. ἀπηντᾶτό τις τῶν χωριτῶν ὑποφεύγοντι τῷ Τιμοθέῳ καὶ D
τεταραγμένῳ καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπείξεως ἐπύθετο. ὁ δὲ τἀληθὲς
ἐξειπὼν, κἀκεῖνος ἀκούσας, ἀπῄει δ' εὐωχησόμενος γάμῳ, δια-
παννυχίζειν γὰρ αὐτῷ ἐν ταῖς τοιαύταις συνόδοις ἔθος, εἰσελθὼν

3. ἅπαντι G. 5. ἢ βαδίζειν P. ἠδαφίζειν G. 12. ἐπάγει A. 13. γὰρ om. A. 15. καταλειφθείς A. 16. αὐτὸν] αὐτῷ G. 20. ἐπείξεως P cum Eusebio. ἐπιδείξεως G. 21. ἀπείη A. 22. εἰσελθὼν om. G.

verante a Decii iam temporibus exorta persecutione, Sabinus eo tempore Frumentarium me perquisiturum misit. Ego quidem quatuor dies adventum Frumentarii domi praestolatus mansi; ille vero loca circumcursans omnia, vias, fluvios, agros, quibus me recondi, vel incedere suspicabatur, pervestigabat; et non inventa domo mea, caecitate captum dixisses; non enim me perquisitum undequaque domi continere coniectabant. Quarto demum die, domino viae duce inopinato migrare iubente, ego et pueri, fratrumque plurimi commigravimus. Divinae vero providentiae hoc institutum fuisse sequentia, in quibus forsan nonnullis utiles fuimus, declaraverunt. Quibusdam deinde interpositis, quae post fugam contigerunt manifestat, verba subiungens huiusmodi. Ego quidem circa solis occubitum cum militibus viae comitibus Taposirim sum ductus. Timotheus autem absens, deo ita providente, non fuerat interceptus; domum autem profectus, desertam invenit et custodientes eam ministros, nos vero fuga salvatos. Ac quibusdam adiectis ait. Quis autem admirabilis adeo providentiae modus? Vera namque a nobis referentur. Incolarum non nemo fugienti Timotheo turbatumque animum praeferenti occurrit, celerisque gressus causam rogat. Illo verum confesso, qui audierat nuptiis conviva futurus, discessit, (huiusmodi vero conventibus totam noctem convivio traducere

ἀπήγγειλε τοῖς κατακειμένοις ἐν τῷ γάμῳ. οἱ δὲ ὁρμῇ μιᾷ πάντες ἐξανέστησαν, καὶ δρόμῳ φερόμενοι τάχιστα ἧκον ἐπισπεύδοντες ἡμῖν, καὶ ἠλάλαξαν καὶ φυγῆς εὐθέως τῶν φρουρούντων ἡμᾶς στρατιωτῶν γενομένης ἐπέστησαν ἡμῖν, ὡς εἴχομεν, ἐπὶ τῶν ἀστρώτων σκιμπόδων κατακείμενοι. κἀγὼ μέν, οἶδεν ὁ θεός, ὡς λῃστὰς εἶναι πρότερον ἡγούμενος ἐπὶ σύλησιν καὶ ἁρπαγὴν ἀφικομένους, μένων ἐπὶ τῆς εὐνῆς ἤμην ἐν τῷ λινῷ ἐσθήματι, τὴν P. 366 δὲ λοιπὴν ἐσθῆτα *παρακειμένην αὐτοῖς ὤρεγον. οἱ δὲ ἐξανίστασθαί τε ἐκέλευον καὶ τὴν ταχίστην ἐξιέναι. καὶ τότε συνεὶς ἐφ᾽ ᾧ παρῆσαν ἀνέκραγον δεόμενος αὐτῶν, καὶ ἱκέτευον ἀπιέναι καὶ ἡμᾶς ἐᾶν. εἰ δὲ βούλονταί τι χρηστὸν ἐργάσασθαι, τοὺς ἀπάγοντάς με φθάσαι καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῖς τὴν ἐμὴν ἀποτεμεῖν ἠξίουν. καὶ τοιαῦτα βοῶντος ὡς ἴσασιν οἱ κοινωνοί μου καὶ μέτοχοι πάντων γενόμενοι, ἀνίστασαν πρὸς βίαν. κἀγὼ παρῆκα ἑαυτὸν ὕπτιον πρὸς τοὔδαφος. οἱ δὲ διαλαβόντες χειρῶν τε καὶ ποδῶν σύροντες ἐξήγαγον. ἐπηκολούθουν δέ μοι οὗτοι τῶν πάντων μάρτυρες Γάϊος, Φαῦστος, Πέτρος, Παῦλος. οἱ δὲ ὑποβάλλοντές με B φοράδην ἐξήγαγον τοῦ πολιχνίου καὶ ὄνῳ γυμνῷ ἐπιβιβάσαντες ἀπήγαγον. οὕτω μὲν οὖν ἡ τοῦ μεγάλου τούτου πατρὸς περιέχουσα χρῆσις πάντη τῆς Ὠριγένους λειποταξίας διενήνοχεν.

Ὁ δ᾽ αὐτός, φησί, καὶ περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μαρτυρησάντων ἐπὶ Δεκίου σοφώτατος Διονύσιος γράφει πρὸς τὸν Ἀντιοχείας ἐπίσκοπον Φάβιον. οὐκ ἀπὸ τοῦ βασιλέως προστάγματος παρ᾽ ἡμῖν ὁ διωγμὸς ἤρξατο. ἀλλὰ γὰρ ὅλον ἐνιαυτὸν προὔλαβε. καὶ φθάσας ὁ κακῶν τῇ πόλει ταύτῃ μάντις καὶ ποιητής, ὅστις ἐκεῖνος ἦν, ἐκίνησε, καὶ παρώρμησε καθ᾽ ἡμῶν τὰ πλήθη τῶν ἐθνῶν εἰς τὴν ἐπιχώριον αὐτοῦ δεισιδαιμονίαν ἀναρριπίσας. οἱ δὲ ἐρεθισθέντες ὑπ᾽ αὐτοῦ καὶ πάσης ἐξουσίας εἰς ἀνοσιουργίαν λαβόμενοι, μόνην εὐσέβειαν τὴν θρησκείαν τῶν δαιμόνων ταύτην C ἐσέβοντο καθ᾽ ἡμῶν φονᾶν. πρῶτον μὲν οὖν πρεσβύτην Μητρανὸν ὀνόματι συναρπάσαντες καὶ κελεύσαντες ἄθεα λέγειν ῥήματα, μὴ πειθόμενον ξύλοις τε παίοντες τὸ σῶμα καὶ καλάμοις ὀξέσιν εἰς τὸ προαστεῖον κατελιθοβόλησαν· εἶτα πιστὴν γυναῖκα Κόηντα καλουμένην ἐπὶ τὸ εἰδωλεῖον ἀπαγαγόντες ἠνάγκαζον προσκυνεῖν, ἀποστρεφομένην τε καὶ βδελυττομένην ἐκδήσαντες τῶν ποδῶν διὰ πάσης τῆς πόλεως κατὰ τοῦ τραχέος λιθοστρώτου σύραντες, V. 292 προσαρασσομένην τοῖς μυλιαίοις λίθοις ἅμα καὶ μαστιγοῦντες, ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἀγαγόντες κατέλευσαν τόπον. εἶθ᾽ ὁμοθυμαδὸν ὥρμησαν ἐπὶ τὰς τῶν θεοσόφων οἰκίας, καὶ οὓς ἐγνώριζον ἕκαστοι D γειτνιῶντας ἐπισπεύδοντες ἦγον, ἐσύλων τε καὶ διήρπαζον τὰ μὲν τιμιώτερα τῶν κειμηλίων νοσφιζόμενοι, τὰ δ᾽ εὐτελέστερα καὶ ὅσα ξύλων ἐπεποίητο διαρρήσσοντες καὶ κατακαίοντες ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἑαλωκυίας ὑπὸ πολεμίων πόλεως παρεῖχον θέαμα. ἐξέκλιναν δὲ καὶ ὑπανεχώρουν οἱ ἀδελφοί, καὶ τὴν ἁρπαγὴν τῶν

7. μένων A. μένω G. ἤμην] ἡμῶν G. 8. ἀνίστασθαι G. 9. τε om. G. 11. εἰ δὲ βούλονται ex Eusebio. Vulgo ἢ δὲ βούλωνται. 15. σύρροντες A. 19. πατρὶς A. χρῆσις P. χρήσεις G.

3. κακῶν P. κανὼν G. 8. φονᾶν Eusebius cap. 41. φρονᾶν A. φρονεῖν G. 9. ἁρπάσαντες G. 11. Κοΐνταν apud Eusebium. 13. βδελυττομένην P. βδελυττομίας G. 18. διήρπαζον] ἥρπαζον G.

mos est), remque totam accumbentibus enunciat. Uno impetu exsurgunt cuncti et concito cursu ad nos delati venerunt eiulantes; ex quo custodientium nos militum fuga facta est; nobisque lecto stramentis nudato iacentibus inopinato adfuere. Ego quidem, novit quae dico deus, latrones ad direptionem et praedam adventasse ratus, praestolor in lecto, quo nudus iacebam, et solis lineis opertus, reliquas vero vestes secus positas manibus ipse praebebam. Illis exsilire me, fugamque capescere iubentibus, causa adventus percepta, exclamavi contestatus, ac quibus potui verbis discederent et me manere permitterent, precatus, aut si beneficio cumulatum vellent, ipsi abducturos me praevenirent ac caput tollerent, supplicavi. Haec, quae socii fortunaeque participes probe norunt, me vociferante, illi vim inferebant; ego pronum in terram corpus demisi. Illi manibus et pedibus prehensum eduxerunt; horum testes sequebantur Caius, Faustus, Petrus et Paulus; qui dato consilio manibus gestatum oppido eduxerunt nudoque ephippiis asino impositum, inde tulerunt. Et in hunc quidem modum magni patris illius testimonium et composita narratio, multo intervallo ab Origenis defectione discrepat.

Idem vero, inquit Eusebius, de iis qui sub Decio martyrii passionem Alexandriae sustinuerunt, ad Flavianum episcopum Antiochiae sapientissimus Dionysius scribit. Quae fuit apud nos persecutio, ex Imperatoris mandato non sumpsit initium; praevenerat illa tempus eius anno integro, malorumque praenuncius et auctor quisquis ille fuerit, praecurrens, eam in hac urbe movit, et familiarem patriamque superstitionem propagaturus gentilium turbas in nos concitavit. Illi ab eo stimulati, facta sacrilegi facinoris potestate, superstitionem daemonum velut summam religionem colebant, quae adversus nos sentiret. Primum igitur senem quendam Metranúm nomine raptum et impia verba proferre iussum, nec obsequentem, fustibus et acutis calamis in facie vulneratum, oculis effossis eductum in suburbana lapidibus obruerunt. Fidelem deinde mulierem (Quintam vocabant) ad idoli fanum ductam adorare cogebant; scelus autem aversam et detestatam, pedibus ligatis per totius civitatis asperiora loca lapidibus instratis aliisque molaribus illisam, simulque verberibus afflictam, in locum eundem deductam saxorum imbre trucidaverunt. Mox unanimi furoris motu ad religiosorum civium domos irrumpentes, eos quos norant vicinos ad tribunalia trahebant, depraedabantur pretiosiorem quamque supellectilem; viliore vero relicta et residuis quibusque ex ligno solum fabrefactis comminutis et per compita combustis, direptae ab hostibus civitatis miserandum exhibuere spectaculum. Suffugiebant itaque et secede-

ὑπαρχόντων ὁμοίως ἐκείνοις οἷς καὶ Παῦλος ἐμαρτύρησε, μετὰ
χαρᾶς προσεδέξαντο. καὶ οὐκ ᾔδει τις πλὴν εἰ μή πού τις εἷς ἐκ-
πεσὼν μέχρι γε τούτου τὸν κύριον ἠρνήσατο. ἀλλὰ καὶ τὴν θαυ-
P. 367 μασιωτάτην ποτὲ παρθένον πρεσβῦτιν Ἀπολλωνίαν διαλαβόντες,
τοὺς μὲν ὀδόντας ἅπαντες κόπτοντες τὰς σιαγόνας ἐξήλασαν,
πυρὰν δὲ νήσαντες πρὸ τῆς πόλεως ζῶσαν ἠπείλουν κατακαύσειν,
εἰ μὴ συμφωνήσειεν αὐτοῖς τὰ τῆς ἀσεβείας κηρύγματα· ἡ δ'
ὑποπαραιτησαμένη βραχὺ καὶ ἀνεθεῖσα συντόνως ἐπεπήδησεν εἰς
τὸ πῦρ καὶ καταπέφλεκται· Σαραπίωνά τε καταλαβόντες ἐφέστιον
σκληραῖς βασάνοις αἰκισάμενοι καὶ πάντα τὰ ἄρθρα διακλάσαν-
τες ἀπὸ τοῦ ὑπερῴου πρηνῆ κατέρραξαν. οὐδεμία δὲ ὁδός, οὐ
λεωφόρος, οὐ στενωπὸς ἡμῖν βάσιμος ἦν, οὐ νυκτός, οὐ μεθ'
B ἡμέραν, ἀεὶ καὶ πανταχοῦ πάντων κεκραγότων· εἰ μὴ τὰ δύσ-
φημά τις ἀνυμνεῖ ῥήματα, τοῦτον εὐθέως δεῖν σύρεσθαί τε καὶ
πίμπρασθαι· καὶ ταῦτα ἐπὶ πολὺ μὲν ἤκμασε τὸ πρῶτον. δια-
δεξαμένους δὲ τοὺς ἀθλίους ἡ στάσις καὶ πόλεμος ἐμφύλιος τὴν
καθ' ἡμῶν ὠμότητα πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν ἔτρεψε. καὶ σμικρὸν
μὲν προσαπεπνεύσαμεν, ἀσχολίαν τοῦ πρὸς ἡμᾶς θυμοῦ λαβόν-
των· εὐθέως δὲ ἡ τῆς βασιλείας ἐκείνης τῆς ἐπιφανεστέρας ἡμῖν
μεταβολὴ διήγγελται, καὶ πολὺς ὁ τῆς ἐφ' ἡμᾶς φόβος ἐπανέ-
τεινε τὸ κήρυγμα. καὶ παρῆν τὸ πρόσταγμα αὐτοσχέδιον εἰπεῖν,

3. τούτου τὸν ex Eusebio. Vulgo τοῦτον. 5. ἅπαντες] πάντας G. 6. νήσαντες] ἅψαντες P. 7. ἢ δή που παραιτησαμένη G. 8. συντόνως] συντόμως G. 9. τε] δὲ G. 18. ἀσχολίαν δὲ τοῦ G.

bant fratres, bonorumque direptionem, ad instar eorum quibus attestatur Paulus, cum gaudio sustinebant. Nec novi, nisi forsan ex millibus unum, qui fide lapsus hucusque dominum negaverit. His adde mirandam ea aetate virginem seniorem Apolloniam, cui cum dentes excussissent, maxillas etiam effregerunt, rogoque ante civitatem incenso, nisi blasphemis impietatis verbis assentiretur, vivam se combusturos minati sunt; at illa petita cogitandi mora, sibi relicta, celer in ignem insiliens flammis consumpta est. Serapionem quoque indigenam duris tormentis cruciatum, omnibusque membris confractum praecipitem e coenaculo detruserunt. Nulla vero via, nulla platea, nullus angiportus, noctu vel interdiu a nobis tuto poterat peragrari, cunctis omni tempore locoque clamore importuno insequentibus; nisi quis religiosis verbis fidem Christianam laceret, hunc confestim in iudicium trahi et igne consumi necesse est. Atque ista quidem sub initio violentius sunt grassata; quae tamen miseros excepere seditio et bellum intestinum exercitam prius in nos in proprios invicem auctores feritatem convertit. Hoc pacto respirandi tempus concessum est, ac incensus in nos furor recepit intervallum. Illucens tamen mitioris illius Imperii facies subita mutatione nunciatur obtenebrata; frequensque repetitis minis timor incussus rei crebro nuncio divulgatae praebebat argumentum. Iamque ultro mandatum aderat, ipsum ita dicam a domino praedictum,

οἷον τὸ προρρηθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου, ἢ παρὰ βραχὺ τὸ φοβερώ- C
τατον, ὡς εἰ δυνατὸν σκανδαλισθῆναι καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. πλὴν
πάντες γε κατεπτήχεσαν. καὶ πολλοὶ μὲν εὐθέως τὴν περιφανε-
στέραν οἱ μὲν ἀπήντων δεδιότες, οἱ δὲ δημοσιεύοντες ὑπὸ τῶν
πράξεων ἤγοντο, οἱ δὲ ὑπὸ τῶν ἀμφ' αὐτοῖς ἀφείλκοντο, ὀνο-
μαστί τε καλούμενοι ταῖς ἀνάγνοις καὶ ἀνιέροις θυσίαις προσῄε-
σαν, οἱ μὲν ὠχριῶντες καὶ τρέμοντες, ὥσπερ οὐ θύσοντες, ἀλλ'
αὐτοὶ θύματα καὶ σφάγια τοῖς εἰδώλοις ἐσόμενοι, ὡς ὑπὸ πολ-
λῶν τοῦ περιεστῶτος δήμου χλεύην αὐτοῖς ἐπιφέρεσθαι καὶ δῆ-
λους μὲν εἶναι πρὸς πάντας δειλούς, ὑποτρέμοντας καὶ πρὸς τὸ
τεθνάναι καὶ πρὸς τὸ θῦσαι· οἱ δέ τινες ἑτοιμότεροι τοῖς βω- D
μοῖς προσέτρεχον, ἰσχυριζόμενοι τῇ θρασύτητι τὸ μηδὲ πρότερον
γεγονέναι Χριστιανούς· περὶ ὧν ἡ τοῦ κυρίου πρόρρησις ἀληθε-
στάτη ὅτι δυσκόλως σωθήσονται. τῶν δὲ λοιπῶν οἱ μὲν εἵποντο
τούτοις ἑκατέροις, οἱ δὲ ἔφευγον, οἱ δὲ ἡλίσκοντο. καὶ τούτων
οἱ μὲν ἄχρι δεσμῶν καὶ φυλακῆς χωρήσαντες, καί τινες πλείονας
ἡμέρας καθειρχθέντες, εἶτα καὶ πρὶν ἐπὶ δικαστήριον ἐλθεῖν
ἐξωμόσαντο· οἱ δὲ καὶ βασάνοις ἐπὶ πόσας ἐγκαρτερήσαντες, V. 293
πρὸς τὸ ἑξῆς ἀπείποντο· οἱ δὲ στερροὶ καὶ μακάριοι στῦλοι τοῦ
κυρίου κραταιωθέντες ὑπ' αὐτοῦ, καὶ τῆς ἰσχυρᾶς ἐν αὐτοῖς P. 368
πίστεως ἀνάλογον καὶ ἀξίαν δύναμιν καὶ καρτερίαν λαβόντες
θαυμαστοὶ γεγόνασιν αὐτοῦ τῆς βασιλείας μάρτυρες. ὧν πρῶτος

3. κατεπτήκεσαν G. 6. τε om. G. ἀνάγκαις καὶ ἀνιέραις G. προσίεσαν A. 20. αὐτοῦ] αὐτῷ G.

aut terrori incutiendo non omnino absimile, quo, si fieri potest, etiam electi scandalum paterentur. Omnes itaque stupore insolito percussi. Atque ex illis quidem qui dignitate caeteris praeibant, quidam solo metu ducti se offerebant ultro, aliis omnium oculis expositi propriis actibus arguebantur, nonnulli etiam a sibi coniunctioribus trahebantur, ac de nomine singuli vocati ad impura profanaque sacrificia accesserunt. Horum nonnulli pallidi trementesque, quasi non ipsi sacris operaturi, sed velut victimae forent idolis immolandi conspiciebantur; adeo ut a circumstante populo conviciis appeterentur, et imbelles vilesque argui sive mori sive immolare oporteret. Alii libentius procurrerunt ad aras, perfrictaque fronte Christianos se prius non fuisse asseverabant; in quibus vaticinii dominici veritas comprobatur; non nisi difficile salvandos. Ex reliquis hi quidem sequebantur memoratos utrosque, aliqui fugae se committebant, alii denique capti detinebantur; quorum certe nonnulli usque ad vincula carceresque processerunt, quidam etiam diuturniore custodia conclusi, priusquam ad tribunal raperentur, fidem eiuraverunt; alii tormentis etiam aliquandiu superatis, demum animo ac fide desponderunt; postremi denique velut firmae felicesque domini columnae ab eo roborati, animo viribusque constanti fortique fidei respondentibus assumptus, insignes ac conspicui regni eius martyres ac testes evaserunt. Eorum primus fuit Iulia-

Ἰουλιανὸς ἄνθρωπος ποδαλγὸς, μὴ στῆναι μηδὲ βαδίσαι δυνάμενος, σὺν ἑτέροις δύο τοῖς φέρουσιν αὐτὸν προσήχθη, ὧν ὁ μὲν ἕτερος εὐθὺς ἠρνήσατο, ὁ δὲ ἕτερος Κρονίων ὀνόματι, ἐπίκλην δὲ ὁ Νοῦς, καὶ αὐτὸς ὁ πρεσβύτερος Ἰουλιανὸς ὁμολογήσαντες τὸν κύριον, διὰ πάσης τῆς πόλεως μεγίστης οὔσης, ὡς ἴστε, καμήλοις ἐποχούμενοι καὶ μετέωροι μαστιγούμενοι, τέλος
B ἀσβέστῳ πυρὶ κεχυμένου τοῦ δήμου παντὸς κατεκάησαν. στρατιώταις τε αὐτοῖς ἀπαγομένοις παραστὰς καὶ τοῖς ἐφυβρίζουσιν ἐναντιωθεὶς ἐκβοησάντων ἐκείνων προαχθεὶς ὁ ἀνδρειότατος ὁ πρόμαχος τοῦ θεοῦ Βησᾶς κἀν τῷ μεγάλῳ πολέμῳ τῷ περὶ τῆς εὐσεβείας ἀριστεύσας ἀπετμήθη τὴν κεφαλήν. καί τις ἕτερος τὸ μὲν γένος Λίβυς, τὴν δὲ προσηγορίαν ἅμα καὶ τὴν εὐλογίαν ἀληθὴς Μάκαρ, προτροπῆς αὐτῷ πολλῆς ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ γενομένης, πρὸς ἄρνησιν οὐχ ὑπαχθεὶς, ζῶν καταπέφλεκται. Ἐπί-
C μαχός τε καὶ Ἀλέξανδρος μετὰ πολὺν ὃν ἔμειναν δεσμῶται χρόνον μυρίας διενεγκόντες ἀλγηδόνας, ξυστῆρας, μάστιγας, πυρὶ ἀσβέστῳ καὶ οὗτοι διεχύθησαν, καὶ σὺν αὐτοῖς γυναῖκες τέσσαρες, Ἀμμωναρία τε ἁγία παρθένος, πάνυ φιλονείκως αὐτὴν τοῦ δικαστοῦ βασανίσαντος, ἅτε προσαποφηναμένην ὅτι μηδὲν ὧν ἐκεῖνος κελεύει φθέγξαιτο, ἀληθεύσασα τὴν ἐπαγγελίαν ἀπήχθη. αἱ δὲ λοιπαὶ σεμνοτάτη πρεσβῦτις Μερκουρία καὶ αἱ ὑπόλοιπαι

1. ποδαλγὸς] ποδαγρὸς G. 3. ἐπίκλην δὲ] δὲ om. G. 4. ὁ Νοῦς] ὀναὺς P. Εὔνους apud Eusebium. 10. κἀν] καὶ G. 12. λιβύης A. 15. ὃν] ὧν A. δεσμῶται] δεσμῶν G. 18. ἀμμοναρία hic et infra A.

nus, podagrae morbo correptus, qui neque stare neque incedere poterat; qui demum cum duobus aliis eum gestare solitis ad iudicem adducitur; quorum alter confestim negavit, secundus Cronion nomine, Benignus cognominatus, ac ipse senior Iulianus dominum confessi; per totam urbem amplam, ut scitis, camelis impositi, et in sublime elati verberibusque cruciati, tandem ingenti rogo incenso, circumfusa populi multitudine spectante consumuntur. Miles autem eos ad mortem rapientibus ex adverso resistens, martyrumque iniurias benigne ulcisci conatus, succlamantibus illis productus in arenam, generosissimus athleta defensorque fidei Besas, ingenti pro pietate certamine fortiter tolerato, capite truncatur. Alius quoque, genere quidem Afer, nomine vero ac simul felici omine Beatus Macar, plurimis quibus fuerat usus iudex illecebris ad fidem negandam nusquam abductus, vivus crematus est. Epimachus etiam et Alexander post longum in vinculis tempus innumerosque dolores toleratos, novaculas et verbera perpessi, ardentissimis flammis demum et ipsi perierunt. Adiectae sunt illis ad coronam mulieres quatuor et Ammonaria sancta virgo; quam cum adhibito studio iudex torqueret ceu professam nihil eorum quae iuberet eloquuturam, promissumque facti constantia adimpleret, ad supplicium abducitur. Inter reliquas autem honoratissima senior Mercuria et

μὲν οὐχ ὑπὲρ τὸν κύριον δὲ ἀγαπήσασαι τὰ τέκνα Διονυσία, καταιδεσθέντες εἰς ἀνήνυτον ἔτι βασανίζειν καὶ ὑπὸ γυναικὸς ἡττᾶσθαι τοῦ ἡγεμόνος σιδήρῳ τεθνέασι μηκέτι πεῖραν λαβοῦσαι. τὰς γὰρ ὑπὲρ πασῶν ἡ πρόμαχος Ἀμμωναρία ἀναδέδεικται. D

Ἔτι περὶ τῶν ἐν Χριστῷ τελειωθέντων κατὰ τὸν ἐπὶ Δεκίου διωγμὸν ἐκ τῆς αὐτῆς τοῦ μακαρίου Διονυσίου ἐπιστολῆς.

Ἥρων δὲ καὶ Ἀστὴρ καὶ Ἰσίδωρος Αἰγύπτιοι καὶ σὺν αὐτοῖς παιδάριον ὡς πεντεκαιδεκαετὴς Διόσκορος παρεδόθησαν. καὶ πρῶτον τὸ μειράκιον λόγοις τε ἀπατᾶν ὡς εὐπαράγωγον καὶ βασάνοις καταναγκάζειν ὡς εὐένδοτον πειρωμένου, οὔτε ἐπείσθη οὔτε εἶξεν ὁ Διόσκορος. τοὺς δὲ λοιποὺς ἀγριώτατα ξήνας, ἐγκαρτερήσαντας πυρὶ καὶ τούτους ἔδωκε. τότε Διόσκορον ἐλλαμπρυ- P. 369
νόμενόν τε δημοσίᾳ καὶ σοφώτατα πρὸς τὰς ἰδίας πεύσεις ἀποκρινόμενον θαυμάσας παρῆκεν, ὑπὲρ ὧν ἦν φήσας εἰς μετάνοιαν αὐτὸν διὰ τὴν ἡλικίαν ἐπιμετρεῖν. καὶ νῦν θεοπρεπέστατος σὺν ἡμῖν ἐστι Διόσκορος εἰς μακρότερον τὸν ἀγῶνα καὶ διαρκέστερον εἶναι τὸν ἆθλον. Νεμεσίων τις κακεῖνος Αἰγύπτιος ἐσυκοφαντήθη μὲν ὡς δὴ σύνοικος λῃστῶν· ἀποδυσάμενος δὲ ταύτην παρὰ τῷ ἑκατοντάρχῃ τὴν ἀλλοτριωτάτην διαβολὴν καταμηνυθεὶς, ὡς Χριστιανὸς, ἧκε δεσμώτης ἐπὶ τὸν ἡγεμόνα. ὁ δὲ V. 294

1. τὸν om. G. 10. πειρώμενον G. 12. καὶ om. G. 18. σύνοικος] σύνοικον A.

multis liberis, quos tamen supra dominum non diligeret, inclyta Dionysia, pudore suffuso iudice, quod a feminis vinceretur, alia tormenta nusquam expertae ferro vitam finierunt; pro reliquis siquidem tanquam in aciei fronte tormentorum satis exceperat Ammonaria."

Ex eadem B. Dionysii epistola de iis, qui in Decii persecutione pro Christo mortem sustinuere.

Heron autem et Aster et Isidorus Aegyptii, et una cum illis adolescentulus annos 15 natus Dioscorus traditi sunt. Et primum adolescentulum, ceu qui facile suaderetur, illecebris trahere tormentisque iudicatum inferiorem, iudex conatus vi superare; neque suasum neque emollitum reperit Dioscorum. Reliquos exinde crudelissime dilaceratos, ut perseverantes conspexit, igni dedit absumendos. Tunc quoque Dioscorum ob notam publice animi generositatem et propter responsa singulis interrogatis reddita iudex miratus, liberum dimisit; affirmans se propter aetatis imbecillitatem resipiscentiae tempus velle tribuere. Nunc autem ea qua decet in deum pietate, nobiscum versatur Dioscorus et ad difficiliorem pugnam prolixiusque certamen sustinendum ex praeteriti memoria exercetur. Caeterum Nemesion quidam etiam Aegyptius falso velut latronum socius delatus est, quam calumniam coram centurione cum a se depulisset, velut sibi exosam et alienam, demum ceu Christianus apud praefectum